

SOUDNÍ TLUMOČNÍK

KOMORA SOUDNÍCH
TLUMOČNÍKŮ A SOUDNÍCH
PŘEKLADATELŮ ČR, z. s.

2/2022

PF 2023

**Odměny zvýšeny, rozmezí zrušeno.
A co dál? Malá inventura legislativních
problémů**

**Anketa 10 kliků – Tentokrát ke vstupní
zkoušce STP**

Personální změny ve vedení KST

Současný stav (pře)licencování soudních
tlumočnicků a soudních překladatelů z pohledu
Ministerstva spravedlnosti ČR

Proč se stávající STP neregistrují ke složení
vstupní zkoušky?

Terminologické záludnosti právního překladu

Tisková zpráva prezidentky EULITA

Otevřený dopis představitelů mezinárodních
překladatelských a tlumočnických asociací
vysokému komisaři OSN

Otevřený dopis představitelů mezinárodních překladatelských a tlumočnických asociací – na ochranu překladatelů a tlumočnicků po celém světě

J. E. pan **Volker Türk**
Vysoký komisař OSN pro lidská práva
Palais des Nations
CH-1211 Ženeva 10
Švýcarsko

Věc: **Vytvoření databáze OSN zachycující porušování lidských práv překladatelů a tlumočnicků**

Vaše Excellence,

jménem světové jazykové komunity níže podepsaných představitelů mezinárodních překladatelských a tlumočnických asociací apelujeme na jedinečný mandát OSN a **vyzýváme Vás naléhavě, abyste věnoval pozornost pokračujícímu porušování lidských práv tlumočnicků a překladatelů (T/P)**, a to v mnoha rizikových oblastech světa.

Překlenováním jazykových bariér a podporou komunikace poskytují T/P zásadní pomoc vládám, nevládním organizacím, médiím a dalším subjektům. Jsou to právě T/P, kdo vytvářejí podmínky, ve kterých je uplatňováno základní právo vyjadřovat se a být slyšen ve svém jazyce. Toto právo hájí svobodu projevu pro všechny bez rozdílu a jako takové je zakotveno v čl. 19 Všeobecné deklarace lidských práv.

Jak ukazují konflikty a politické nepokoje ve světě, lingvisté se často stávají prioritním cílem vládních i nevládních subjektů-aktérů, kteří velmi často T/P beztrestně unášejí, vězní, mučí a vraždí. T/P a lingvisté jsou zranitelní a často za své povolání platí zmrzačením, ztrátou svobody, dokonce i ztrátou života. Protože neexistuje žádná centrální databáze, která by shromažďovala údaje o obětech z řad překladatelů a tlumočnicků, T/P jsou „neviditelná“, avšak silně ohrožená skupina populace.

Organizace Red T a její partneři intenzivně pracují na zvýšení povědomí o pronásledování T/P. Cílem je jednak upozornit členské státy OSN na chybějící ochranný mechanismus pro T/P ve vysoce rizikových oblastech světa, za druhé - shromáždit a vyhodnotit data o obětech mezi T/P a **vytvořit databázi OSN, která by shromažďovala důkazy o porušování lidských práv T/P**. Podrobná databáze by motivovala členské státy OSN, aby plnily své závazky v rámci mezinárodní humanitární pomoci a předpisů o lidských právech, pomohla by při formulování budoucích právních předpisů a politik pro ochranu T/P a při zajišťování spravedlivého přístupu pro oběti mezi T/P a jejich rodinám.

Velmi si vážíme Vašeho času a pozornosti při podpoře **vytvoření databáze OSN** a těšíme se na Vaši odpověď.

S pozdravem

Maya Hess, prezidentka, Red T

Jennifer Fearnside-Bitsios, prezidentka Mezinárodní asociace konferenčních tlumočnicků (AIIC)

Linda Fitchett, předsedkyně AIIC Conflict Zone Group

Alison Rodriguez, prezident Mezinárodní federace překladatelů (FIT)

Aurora Humarán, prezidentka Mezinárodní asociace profesionálních překladatelů a tlumočnicků (IAPTI)

Angela Sasso, prezidentka Critical Link International (CLI)

Christopher Stone, prezident Světové asociace tlumočnicků znakového jazyka (WASLI)

Bart Defranq, prezident Conférence Internationale Permanente d'Instituts Universitaires de Traducteurs et Interpretes (CIUTI)

Sue-Ann Harding, prezidentka, a **Cristina Marinetti**, předsedkyně výkonné rady International Association for Translation and Intercultural Studies (IATIS)

Lucio Bagnulo, vedoucí sekce překladatelství a jazykové strategie, Centrum jazykových zdrojů, Mezinárodní sekretariát Amnesty International

Sunil Varghese, ředitel pro politiku, International Refugee Assistance Project (IRAP)

Romana Cacchioli, výkonná ředitelka, PEN International

Urtzi Urrutikoetxea, předseda Výboru pro překlady a jazyková práva, PEN International

Shaun Whiteside, prezident Conseil Européen des Associations de Traducteurs Littéraires (CEATL)

Genny Brusegan Conte, prezident Evropského fóra tlumočnicků znakového jazyka (EFSLI)

Daniela Perillo, prezidentka Evropské asociace právních tlumočnicků a překladatelů (EULITA)

Lieven Buysse, prezident Evropské sítě pro tlumočení veřejné služby a překlad (ENPSIT)

Vážené čtenářky, vážení čtenáři,
kolegyně a kolegové,

rok 2022 je za námi a já s radostí konstatuji, že řada věcí se v jeho průběhu vrátila do normálu. Už zase můžeme organizovat vzdělávací akce, aniž bychom se strachovali, zda nám je nezhatí pandemická omezení. Konečně mohou přednášející vidět do tváře účastníkům, stejně tak posluchači rozumějí lektorům, neboť všichni odložili roušky a respirátory. Kromě setkávání prostřednictvím videokonferencí a webinářů (nic proti nim!) si můžeme na akcích Komory popovídat a potrást rukou osobně.

Máme za sebou úspěšnou Kroměříž a řadu seminářů jak lingvistických, tak obecných. Zástupci Komory participovali na množství akcí pořádaných akademickou sférou nebo přednesli příspěvek na valné hromadě Eulity. O všem se dočtete na následujících stránkách. Řady členů Komory rozšířily desítky nováčků, které bych na tomto místě ještě jednou rád přivítal mezi námi. Daří se nám neustále lobbovat za lepší podmínky pro naši činnost. Legislativním procesem již prošla a ve sbírce zákonů byla zveřejněna vyhláška o odměnách a náhradách soudních tlumočnicků a překladatelů (tzv. úhradová vyhláška). Byť se jedná o kompromis, bude znamenat posun směrem k důstojnému ohodnocení naší náročné profese.

Již v únoru se setkáme na valné hromadě Komory, která bude tentokrát volební. Rád bych tímto vyzval členy, aby kandidovali do jejích orgánů – každá pomocná ruka se počítá.

Ne všechno nám dělá radost. Ekonomiku postihla dlouho nevídaná inflace. Všichni musíme šetřit, včetně orgánů veřejné moci, které jsou zdrojem nikoliv nevýznamné části našich příjmů. Nebezpečně blízko naší země se píše dějiny, bohužel nepříjemné, neboť již několik měsíců zuří válka a její konec je v nedohlednu. Takřka při každých televizních zprávách si proto vzpomenu na tabulku na jedné budově v Karlíně. Lze si na ní přečíst text: „Zde stával od 17. století dům, ve kterém se nikdy nic pamětihodného nestalo. Kéž se česká historie i nadále vyhýbá tomuto místu.“

Jménem představenstva a dozorčí rady Komory tedy přeji Vám a Vaším blízkým příjemný vstup do nového roku 2023 a jeho prožití bez dramatických dějinných událostí!

*Michal Chuchút,
předseda představenstva*

Obsah

Úvodní slovo	1
Koutek poezie	
Moderní anglická poezie	4
Akce KST ČR	
Akce KST ČR uskutečněné v II. pololetí 2022	5
Akce KST ČR plánované na I. pololetí 2023	6
Legislativa	
Odměny zvýšeny, rozmezí zrušeno. A co dál? Malá inventura legislativních problémů	7
Kurzy a semináře KST ČR	
Tradiční letní terminologické semináře	13
Česko-francouzský terminologický seminář pro právní překladatele a tlumočníky – lékařská terminologie	16
Přípravný kurz pro zájemce o absolvování vstupní zkoušky pro stávající i budoucí soudní tlumočníky a překladatele	19
XXVI. Česko-německý terminologický seminář	22
Současný stav (pře)licencování soudních tlumočnicků a soudních překladatelů z pohledu Ministerstva spravedlnosti ČR	23
Události a akce jiných organizací	
Jeronymovy dny 2022	26
Konferencia Odborná komunikácia v zjednotenej Európe oslávila 20. výročie	27
Kurz Právní minimum pro překladatele a tlumočníky	29
Mezinárodní konference TIFO Olomouc 2022	30
Co vás může zajímat	
Nová vizuální identita KST ČR	32
K otázce povinné výuky dvou cizích jazyků na základních školách	33
Jak to viděl Vladimír Renčín	34
Tisková zpráva prezidentky asociace Eulita	35
Srovnání pracovních podmínek soudních tlumočnicků a překladatelů v ČR a Norsku	36
Jak odradit soudní tlumočníky	39
Pracovní podmínky soudních T/P ve Francii – dodatek	40
Terminologické záludnosti právního překladu	41
Ověření podpisu u notáře – nově i v cizím jazyce	46
Anketa 10 kliků – tentokrát ke vstupní zkoušce	46
Proč se stávající soudní tlumočníci a soudní překladatelé neregistrují ke složení vstupní zkoušky?	48
Apostilace a superlegalizace překladů	50

Informace a oznámení

Změny ve vedení Komory soudních tlumočnicků a soudních překladatelů ČR	51
Zvýšení znalečného a tlumočného	52
MSp – ostré zprovoznění elektronické evidence tlumočnických a překladatelských úkonů	53

Dotazy a odpovědi

Ověřená kopie vs originál?	54
----------------------------	----

Vítáme nové členy a Gratulujeme jubilantům	55
--	----

Informace pro inzerenty	56
-------------------------	----

Citát čísla

„Po veřejné správě, která je ústředním pojmem správního práva, člověk nemůže chtít nějaké divy. Stačí, když nebude ostatním vytvářet zbytečné problémy. Tolerujeme, že úředníci se sice nepředřou, ale ať tam aspoň nedělají zbytečné koniny.“

JUDr. Pavel Blažek, devadesátá léta, tehdy vedoucí odborných seminářů na brněnské Právnické fakultě MU, nyní ministr spravedlnosti

Bulletin Soudní tlumočnick 2/2022

Vydává: Komora soudních tlumočnicků a soudních překladatelů České republiky – vychází zpravidla dvakrát ročně

Redakční rada: představenstvo KST ČR

Technický redaktor: Ing. Bc. Jiří Kohutka

Adresa: Senovážné nám. 978/23, 110 00 Praha 1 – CZ

IČ: 65401697 • tel. +420604557241 • datová schránka: eazp826 • www.kstcr.cz

e-mail: kstcr@kstcr.cz

Tisk: VS Tisk – tiskárna Vazební věznice Praha Pankrác

Vyšlo: leden 2023

Registrace Ministerstva kultury České republiky: ev. č. MK ČR E 18793

Bankovní spojení: UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a. s., č. ú.: 520228009/2700

(podrobněji pro jednotlivé druhy úhrad uvedeno v sekci Úhrady na str. 25)

Za obsahovou stránku příspěvků a názory zde publikované odpovídají autoři jednotlivých textů.

Moderní anglická poezie

Britové

My žijeme v lasturách a pohybujeme se jako krabi;
Nemluvní, nejapní, hluboce podezíraví;
Na svět se díváme z koutku přivřených víček,
Z obavy, aby nám někdo neukázal, že nás nenávidí
nebo že nás má rád,
Z obavy, aby se někdo nerozplakal ve vlaku.

Jsmo svinuti a sevřeni jako v brnění oděný plod.
Svá srdce držíme, aby nevzlétla jako orli.
Své jazyky, aby netroubily jako pozouny.
Nasloucháme svým vlastním kročejům.
Hledíme na obě strany
Dříve, než překročíme prázdnou cestu.

Jsmo snadno uvedeni v nesnáz a rozpaky,
Obzvláště obezřelí před chválou, vášní, rudými plášt-
ti, posunky rukou, úsměvným cizincem
V nepozemském klobouku, jenž mluví ke všem,
Či tím v prazvláštním kabátě, který nemluví s nikým.

Obáváme se příliš chladného myšlení či krve příliš horké;
Otevírání dlouho zavřených šachet či kredencí,
Světla ve slujích, roentgenů, sond či odkrytí emocí,
nesnesitelného odhalení
Bezuzdného chtíče, lásky na otevřené dlani.

Obáváme se, že jednoho slunného rána
Potkáme sami sebe či někoho jiného bez obvyklé
masky, a v pohodlném rozhovoru
Řekneme vše, vše, vše, co nemíníme říci,
Vše, vše, vše, o čem ani nevíme, že si myslíme.

The British

We are a people living in shells and moving Crablike;
reticent, awkward, deeply suspicious;
Watching the world from a corner of half-closed eyelids,
Afraid lest someone show that he hates
or loves us,
Afraid lest someone weep in the railway train.

We are coiled and clenched like a foetus clad in armour.
We hold our hearts for fear they fly like eagles.
We grasp our tongues for fear they cry like trumpets.
We listen to our own footsteps.
We look both ways
Before we cross the silent empty road.

We are a people easily made uneasy,
Especially wary of praise, of passion, of scarlet
Cloaks, of gesturing hands, of the smiling stranger
In the alien hat who talks to all or the other
In the unfamiliar coat who talks to none.

We are afraid of too-cold thought or too-hot Blood,
of the opening of long-shut shafts or cupboards,
Of light in caves, of X-rays, probes, unclothing
Of emotion, intolerable revelation
Of lust in the light, of love in the palm of the hand.

We are afraid of, one day on a sunny morning,
Meeting ourselves or another without the usual
Outer sheath, the comfortable conversation,
And saying all, all, all we did not mean to,
All, all, all we did not know we meant.

Zdroj: Moderní anglická poezie, Karel Offer

Arthur Seymour John Tessimond
anglický básník (1902–1962)

V letech 1922 až 1926 absolvoval University of Liverpool, kde studoval anglickou literaturu, francouzštinu, řečtinu a filozofii. Později se přestěhoval do Londýna, kde pracoval v knihkupectvích, a také jako copywriter. Poprvé začal publikovat ve 20. letech 20. století v literárních časopisech. Během svého života vydal tři svazky poezie: *Skleněné stěny* (1934), *Hlasy v obřím městě* (1947) a *Výběry* (1958). Přispěl několika básněmi do sbírky *Bewickovi ptáci* (1952).

Akce KST ČR uskutečněné v II. pololetí 2022

Bližší informace o všech uvedených akcích jsou uvedeny na webu KST ČR (www.kstcr.cz).

25.–29. 7. 2022 **Pětidenní odborné terminologické kurzy – trestněprávní terminologie**

Kroměříž – Tradiční letní partnerská akce nejen pro překladatele a tlumočníky pořádaná ve spolupráci s Justiční akademií

Německá terminologie
Francouzská terminologie
Anglická terminologie

Referáty o všech uvedených kurzech jsou uvedeny na str. 13.

5. 10. 2022 **Mše za tlumočníky a překladatele**

Kostel sv. Petra, Biskupská 13, Praha 1 - Staré Město

8. 10. 2022 **Seminář odborné lékařské terminologie – jazyk francouzský**

Sídlo KST ČR, přednáškový sál, Senovážné nám. 23, Praha 1
 seminář – hybridní formou (prezenčně i online) ve třech devadesátiminutových blocích

Organizace: Mgr. Jana Klokočková, Mgr. Petra Kameníková, členky představenstva KST ČR

Bližší informace jsou uvedeny v článku na str. 16.

12. 10. 2022 **Pracovní právo, spolupráce s freelancery z pohledu práva**

webinář

Organizace: Mag. Pavlína Lössl, členka představenstva KST ČR

20.–23. 10. 2022 **XXVI. Česko-německý terminologický seminář pro právní překladatele a tlumočníky**

Hotel Continental, Kounicova 680/6, Brno
 odborný seminář

Bližší informace jsou uvedeny v článku na str. 22.

4.–5. 11. 2022 **Jeronýmovy dny 2022 – prezentace KST ČR**

Senovážné nám 23, Praha 1
 seminář – hybridní formou (prezenčně i online)

Bližší informace jsou uvedeny v článku na str. 26.

---

23. 11. 2022   **Co dělá advokát, co od něj můžeme chtít a s čím raději zajít jinam?**
Senovážné nám 23, Praha 1
webinář s právní tematikou

---

26. 11. 2022   **Přípravný kurz pro zájemce o absolvování vstupní zkoušky pro stávající i budoucí soudní tlumočníky a překladatele**
Senovážné nám 23, Praha 1
seminář – hybridní formou (prezenčně i online)

Bližší informace k této akci jsou uvedeny v článku na str. 19.

---

10. 12. 2022   **Seminář Elektronický podpis, časová razítka, datové schránky, úkony v elektronické podobě**
Senovážné nám 23, Praha 1
seminář – hybridní formou (prezenčně i online)

Akce KST ČR plánované na I. pololetí 2023

Informace o dalších akcích jsou uvedeny na webu KST ČR (www.kstcr.cz).

---

18. 1. 2023   **Patolog nebo soudní lékař? – Úvod do problematiky, detektivky versus realita**
webinář – k vysvětlení rozdílů mezi profesemi soudního lékaře a patologa, a k vyvrácení některých mýtů, které v této oblasti mezi laickou veřejností panují.

Přednášející: MUDr. Matěj Uvíra (Katedra intenzivní medicíny, urgentní medicíny a forenzních oborů LF OU)

---

25. 2. 2023   **Daňový seminář pro tlumočníky a překladatele**
webinář – prezenčně i online

Přednášející: Mgr. Ing. Miloslav Hnátek

---

25. 2. 2023   **Valná hromada Komory soudních tlumočnicků a soudních překladatelů ČR**
Senovážné nám 23, Praha 1

Volební valná hromada, tedy s volbami do statutárních orgánů Komory – představenstva a dozorčí rady.

Informace o dalších akcích KST ČR jsou uvedeny na webu Komory, sledujte www.kstcr.cz

Odměny zvýšeny, rozmezí zrušeno. A co dál? Malá inventura legislativních problémů

Začátkem roku 2023 nabyla účinnosti novela vyhlášky o odměně (507/2020 Sb.), kterou se ruší rozmezí odměny a zvyšují sazby, což je jistě potěšitelné. Mnohé problémy však i nadále zůstávají, a nabízí se tak otázka, čemu se věnovat v následujících měsících a letech. Měli bychom si udělat jasno v tom, co je potřeba změnit, abychom byli připraveni, až se naskytne příležitost změny dosáhnout. Nemusíme při tom zůstat jen u tlumočnické legislativy

Pavel Mašarák

V uplynulých letech směřovalo naše úsilí v důsledku změny tlumočnických předpisů zejména do legislativní oblasti. Nebylo zbytečným – vzpomeňme jen na dva křiklavé příklady z návrhu nového zákona o soudních tlumočnických a soudních překladatelích (354/2019 Sb.), který už byl v pokročilé fázi legislativního procesu: nebýt velkého úsilí mnoha lidí, platili by dnes i kolegové, kteří udělají jen pár překladů ročně, povinné pojištění profesní odpovědnosti a všichni bychom zcela zbytečně svazovali jedno vyhotovení každého překladu navíc pro účely desetileté archivace. Ministerstvo spravedlnosti by muselo provádět kontroly plnění archivační povinnosti a za neuchování stejnopisu k archivaci by hrozila pokuta až půl milionu korun.

Pro změny v tlumočnických předpisech se v anketě pořádané Komorou ještě před zvýšením sazeb vyslovovalo přibližně 85 % dotazovaných. I přes dílčí úpravy provedené dosud přijatými novelami je v zákoně i ve vyhláškách stále co napravovat a je toho tolik, že by snad bylo nejlepší napsat je celé znovu – úsilí vylepšit tlumočnické předpisy zde připomíná snahu vylepšit špatný překlad. Musíme se však smířit s tím, že k přijetí zcela nových tlumočnických předpisů v následujících letech či spíše desetiletích asi nedojde. Na to se už do uvedení stávajících předpisů v život vložilo příliš mnoho práce a starosti tlumočnicků a překladatelů navíc nepatří zrovna k politickým prioritám.

Ministerstvo spravedlnosti není „unáhleným“ legislativním změnám nakloněno, protože musí nejprve proběhnout tzv. **přezkum účinnosti právních předpisů** (ex post RIA) a mnohé problémy lze podle zástupců ministerstva překlénout výkladem a judikaturou.

Není také nijak zaručeno, že by tvorba nových předpisů dopadla lépe. Pokud tedy dojde ke změnám, budou to úpravy stávajících ustanovení.

Měli bychom si proto položit otázku, jaké problémy vyplývající z nynější legislativy jsou nejnaléhavější a měly by být zmíněny v rámci onoho „přezkumu účinnosti“, a co nás tolik netrápí a dokážeme s tím žít. Níže je uvedeno několik námětů k diskusi. Na úvod ale zmiňme trend, který se v důsledku zvýšení sazeb a „nedostatku peněz“ brzy stane hlavním tématem.

Obcházení systému soudního tlumočnictví

Zatímco budeme debatovat o potřebných změnách legislativy, trávit noci připomínkováním ministerských materiálů, investovat do vzdělávání, skládat za nemalý poplatek vstupní zkoušku, rozčilovat se při zapisování úkonů do evidence a nevím, co ještě, některé orgány veřejné moci se zařídí pro sebe a tlumočením či překladem **pověří kohokoli dle svého uvážení**. Zákon (§ 26) sice umožňuje ustanovit tlumočnickem jinou osobu než tlumočnicka soudního jen v případě, že pro daný jazyk není žádný tlumočnick zapsán, žádný zapsaný tlumočnick nemůže úkon provést, nebo by provedení úkonu zapsaným tlumočnickem bylo spojeno s nepřiměřenými náklady nebo obtížemi, kdo a jak ale ověří, že tomu tak skutečně bylo a ustanovení bylo opravdu jen jednorázové, zvláště když to orgánu veřejné moci ušetřilo peníze? **U policie už byl zaznamenán exces, když byla jako překladatel jednorázově přibrána právnická osoba (agentura), přestože lze ze zákona dovodit, že se musí jednat o osobu fyzickou.**

Nešvarem a znevažováním soudního tlumočnictví je i situace, kdy orgán veřejné moci uzavře rámcovou smlouvu o dodávání soudních překladů s agenturou, která se pak teprve – už jako soukromý zadavatel, který není vázán vyhláškou a tam stanovenými sazbami – obrací na jednotlivé soudní překladatele. Smlouvu tohoto typu má uzavřeno například Nejvyšší státní zastupitelství s agenturou Presto.

Nové představenstvo Komory a Pracovní skupina pro tlumočnickou a překladatelskou činnost působící při ministerstvu by proto měly zmapovat tento stav a hledat způsob, jak zajistit, aby povinnosti vyplývající z nové legislativy plnily i orgány veřejné moci a aby celý systém soudního tlumočnictví vůbec respektovaly a nevznikal systém paralelní. Je třeba se ve spolupráci s ministerstvy spravedlnosti a vnitra zamyslet, zda toho lze dosáhnout nynějšími legislativními prostředky, změnou ministerských instrukcí či tlumočnických předpisů, nebo je nutná nějaká nová regulace.

Porušování tlumočnických předpisů orgánů veřejné moci

Zastavíme-li se ještě u porušování tlumočnických předpisů ze strany orgánů veřejné moci, asi se shodneme na dvou hlavních problémech: 1. zadávání úkonů bez předchozího projednání (tj. porušení § 25 zákona) a 2. pozdní úhradě odměn zejména ze strany soudů (tj. porušení § 32 zákona).

Ad 1. Zadáním úkonu bez předchozího projednání

se rozumí situace, kdy je nám náhle doručeno usnesení o ustanovení či přibrání a jsme předvoláni k tlumočení na termín, který se nám nehodí, nebo je nám zadán překlad s nesplnitelnou dodací lhůtou, aniž by orgán veřejné moci předem zavolal a na všem se dohodl. Ministerstvo spravedlnosti si je tohoto problému díky již zmíněné ministerské pracovní skupině složené ze zástupců tlumočnicků a překladatelů vědomo, a přestože zatím nedospělo k definitivnímu stanovisku, přikloní se zřejmě v dohledové praxi k tomu, že nebude postihovat odmítnutí úkonu zadaného bez předchozího projednání, protože takový úkon nebyl zadán řádně. To ale problém úplně nevyřeší, protože na předvolání je každý (tedy i tlumočnick) povinen se dostavit a mnohem pravděpodobnější než pokuta od ministerstva je - v případě nedostavení se - pokuta od soudu. Reálně také hrozí uložení povinnosti nahradit škodu způsobenou účastníkům v důsledku zmařeného jednání. Pokutu může soud udělit i za nedodaný překlad, případně snížit odměnu, pokud překlad nebyl dodán ve lhůtě. Na názor

ministerstva soud z dobrých důvodů (v právním státě je moc soudní oddělena od moci výkonné) nemusí brát ohled.

Jako nejvhodnější řešení se zde zatím jeví osvěta. Představenstvo Komory připravuje i z tohoto důvodu ve spolupráci s ministerstvem a Justiční akademií školení pro soudce, asistenty soudců a vyšší soudní úředníky, jehož součástí by měl být i postup při zadávání úkonu. V budoucnu bychom rádi uspořádali obdobný kurz rovněž pro státní zástupce a rýsuje se i školení pro policisty. Problém je ale samozřejmě komplexnější, protože k zadávání bez předchozího projednání se orgány uchylují také proto, že nemožou tlumočnicka či překladatele snadno sehnat. Tím se kruh uzavírá a vracíme se zpět ke zpackané legislativě a omezené schopnosti státu obecně vytvořit stabilní a motivující podmínky.

Ad 2. Tématem pro nové představenstvo Komory a ministerskou pracovní skupinu by mělo být i **pozdní hrazení odměn ze strany soudů**. Zákon (§ 32) stanoví, že orgán veřejné moci rozhodne o odměně a náhradách bez zbytečného odkladu, nejpozději do 30 dnů od doručení vyúčtování, a odměna a náhrady se uhradí bez zbytečného odkladu po právní moci rozhodnutí, nejpozději pak do 15 dnů.

Jedním z důvodů pozdní úhrady bývá, že soudce či asistent nerozhodne včas – tedy v zákonné třicetidenní lhůtě – o návrhu na přiznání odměny, kterému my poněkud nepatřičně říkáme „faktura“ či „vyúčtování“ a mylně se domníváme, že od data splatnosti uvedeného na této „faktuře“ je soud v prodlení. Není, protože nárok na odměnu nám vzniká až pravomocným usnesením o přiznání odměny.

První otázkou tedy je, jak zajistit, aby soud rozhodl o odměně včas. Pak jsou zde ale ještě dva další důvody pozdní úhrady: zaprvé, že samotné vyplacení odměny nelze v zákonné patnáctidenní lhůtě administrativně vyřídit, a zadruhé, že soudy nemají dostatek prostředků na zaplacení.

Mnozí kolegové zde oprávněně namítnou, že ani jedno z toho není naše věc – když se od tlumočnicků chce, aby plnili své povinnosti, musí je plnit i zadavatelé a sám tlumočnick musí včas platit své závazky a nikdo se ho neptá, kdy dostal zapláceno. Soudy by navíc měly jít příkladem. To je všechno pravda, ale pokud chceme, aby se situace zlepšila, musíme nejprve správně identifikovat příčiny, aby se úsilí o nápravu ubíralo správným směrem a abychom byli vůbec bráni vážně.

Kdo zná interní postupy u soudu, ví, že patnáctidenní lhůta pro vyplacení odměny byla stanovena „od stolu“ a soud během ní nemůže formality spojené s úhradou stihnout. Lhůta pro odvolání či stížnost proti usnesení o přiznání odměny je lhůtou procesní, a odvolání tak může být podáno i v poslední den lhůty poštou. Čeká se proto ještě několik dní po uplynutí odvolací lhůty (ano, dní z naší patnáctidenní lhůty na vyplacení), zda ještě odvolání nedojde. Následuje celá řada administrativních úkonů: je třeba vyznačit právní moc, předložit spis znovu referentovi, vyhotovit a podepsat platební poukaz atd., zkrátka trvá i při vši snaze déle než 15 dní, než se vše dostane do účtárny, která úhradu také neprovede hned po obdržení podkladů.

Mnozí tlumočníci a překladatelé ale nemají odměnu uhrazenou ani několik měsíců a často ani let, takže příčinou těžko může být přetíženost některých soudních úseků.

Je veřejným tajemstvím, že soudy – zejména ve druhé polovině roku – už nemají na odměny peníze, a čekají proto s úhradou do roku příštího. Měli bychom sledovat, jak se v tomto ohledu projeví slibované „rozpočtové zajištění“ v souvislosti se zvýšením odměn a odstraněním rozmezí, a pokud nedojde ke zlepšení nebo se stav ještě zhorší, což se dá očekávat, oslovit soudy a ministerstva spravedlnosti a financí s žádostí o nápravu. Současně by Komora měla zpracovat právně fundovaný návod, jak správně postupovat při vymáhání.

Změny vyhlášky o odměně

Vraťme se nyní k tomu, co by se mělo změnit v legislativě. Zůstaňme ještě chvíli u peněz, tedy u vyhlášky o odměně (507/2020 Sb.). Asi se shodneme, že ani zvýšená sazba 750 Kč za hodinu tlumočení a 550 Kč za normostranu překladu není za vysoce odbornou práci na volné noze v dnešní době dostatečná, zvláště když u tlumočení započteme čas na přípravu a uvědomíme si, jak vysoká je teď inflace. **Je proto určitě oprávněné usilovat o další zvýšení sazeb.** Musíme ale chtít nechtět brát v potaz odpověď ministra spravedlnosti Pavla Blažka na dopis tlumočnických organizací, kterým jsme vyjadřovali nespokojenost, že sazby nebyly zvýšeny dostatečně. Ministr 11. listopadu 2022 odpověděl: „O zvýšení odměn soudních tlumočnicků a překladatelů se zasazují v nelehké době. Je třeba zdůraznit, že současná podoba předloženého návrhu novelizace vyhlášky představuje maximální dosažitelný kompromis. Ačkoliv nebylo možné převážně z rozpočtových důvodů vyhovět požadavkům Pracovní

skupiny pro tlumočnickou a překladatelskou činnost (sic!) na další změny této podzákonné právní úpravy, obsah programového prohlášení vlády plním a věřím, že připravená úprava odměňování bude pro soudní tlumočníky a překladatele přínosná a motivující.“

Je tak zřejmé, že samotné sazby odměn se v nejbližších letech už dál zvyšovat nebudou a bude účelnější úsilí zaměřit jiným směrem. Jediné, co by snad mohlo a mělo být možné prosadit, je zvýšení o inflaci.

Poznámka na okraj: následující období, kdy nebude dost dobře možné prosazovat zvýšení sazeb, bychom mohli zaměřit i na osvětu mezi kolegy, kteří **své služby poskytují za velmi nízké částky.** Nebylo by moudré rozporovat, že cenu určuje trh, a plédotvat za zavedení nějakých jednotných „doporučených“ sazeb pro soukromé zadavatele. Situace každého z nás je jiná, a bylo by tak dost troufalé někomu říkat, kolik si má účtovat. Současně je ale zřejmé, že nízká cena je většinou dosahována za cenu nízké kvality (což zadavatel nemusí odhalit) a u překladů pak mnohdy i za cenu použití online strojového překladu (což je porušením povinnosti mlčenlivosti). Nízká sazba ve spojení s nízkou kvalitou práce degraduje soudní tlumočnictví obecně a ztěžuje vyjednání vyšších vyhláskových sazeb, protože je obtížné přesvědčovat stát, aby si kupoval draž něco, co na volném trhu domněle pořídí levněji.

Nebude-li mít naději na úspěch požadavek na další zvýšení sazeb, měli bychom usilovat alespoň o to, aby zmizela **neplacená práce**, tedy byl kompenzován čas, který dosud orgánům veřejné moci bezplatně věnujeme. Příkladem takového „dotování státu“ je příprava na tlumočení, cesta s překladem na poštu a revizní překlad a tlumočení.

Příprava sice může být nově honorována zvýšením sazby až o 30 %, ale jen v případě, že úkon vyžadoval přípravu rozsáhlou nebo náročnou (§ 7 odst. 3 vyhlášky o odměně), přičemž tuto rozsáhlost nebo náročnost je třeba zvláště odůvodnit, resp. uvést, v čem příprava spočívala (§ 19 odst. 2). Tlumočnická etika nás ale zavazuje připravit se na každé tlumočení, standardem by tak mělo být, že je příprava nějakou formou hrazena u každého tlumočnického úkonu, který nebyl vyžádán jako spěšný (kde je příprava z povahy věci vyloučena).

Do vyhlášky o odměně by měl být zařazen **poštovní paušál**, který by pokrýval čas strávený cestou na poštu a poštovné. Vyřešilo by to nesnáze s určováním výše poštovného (vyúčtování je v obálce,

kteřou neseme na poštu, a poštovné budeme teprve platit) a odpadla by nynější protiprávní praxe, kdy si někteří kolegové účtují v souvislosti s cestou na poštu náhradu za ztrátu času. To je sice vzhledem k frontám na poštách pochopitelné, bohužel však v rozporu s předpisy. § 30 zákona stanovuje, že se musí jednat o cestu v přímé souvislosti s úkonem, což by cesta na poštu asi splňovala, § 16 odst. 1 písm. a) vyhlášky o odměně to ale upřesňuje tak, že nám náhrada za ztrátu času stráveného cestou tam a zpět náleží jen v případech, kdy je nutné *provést úkon v místě, které není sídlem tlumočnicka či překladatele*. To pošta nespĺňuje, protože tam úkon neprovádíme, jen odesíláme výsledek už provedeného úkonu. Vynalézavá argumentace, že provádění úkonu končí až odesláním překladu, bohužel neobstojí.

Dalším příkladem nezaplaceného času je revizní překlad, **revizní tlumočení a revizní vyjádření k tlumočení**. Není obhajitelné, aby se sazba odměny za revizní překlad či tlumočení snižovala o 70 % (§ 6 odst. 1 vyhlášky o odměně) a revizní vyjádření k tlumočení bylo omezeno počtem hodin revidovaného tlumočnického úkonu (§ 6 odst. 2). Revize jsou v několika ohledech náročnější, než původní revidovaný úkon, a ve vyhlášce je na ně nahlíženo v podstatě jako na korekturu kvalitního díla.

Velkým tématem prvních dvou let účinnosti nové vyhlášky o odměně bylo **účtování dalších vyhotovení překladu**, či spíše nemožnost je po právu účtovat v důsledku rozhodnutí Nejvyššího soudu zařadit do Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem (č. j. 7 To 196/2021), kterým byla odměna za další vyhotovení zamítnuta. Toto rozhodnutí odpovídalo původnímu záměru ministerských legislativců další vyhotovení překladu neodměňovat, neboť byla pokládána za jednoduchou administrativní práci, která má být pokryta odměnou za první vyhotovení (i kdyby dalších vyhotovení bylo několik desítek).

Novela vyhlášky účinná od 1. 1. 2023 to změnila tak, že nám za normostranu dalšího vyhotovení přiznává náhradu ve výši 30Kč. Přestože to představuje zlepšení oproti dřívějšímu stavu, jedná se o špatné řešení. Svázání dalších vyhotovení je spojeno s prací překladatele, a nemělo by se tak jednat o náhradu (kteřou se kompenzují hotové výdaje a ztracený čas), ale o odměnu, a ta by neměla být ve výši pouhých 30Kč, ale nejméně 100Kč, jako je tomu v případě notářských stejnopisů. V tomto smyslu by měl být

změněn § 5 vyhlášky o odměně, přičemž bychom se neměli upínat na „kontrolu shody“, ale vycházet jednoduše z toho, že příprava dalších vyhotovení je práce navíc a jako taková má být honorována.

Z vyhlášky o odměně bylo odstraněno rozmezí, a stanovení odměny tak bylo postaveno na pevný fundament. V tomto duchu přehlednosti a právní jistoty by mělo být **fixní i procentuální zvýšení sazby** – v § 7 odst. 1 až 3 by před procentním údajem mělo všude zmizet slůvko „až“ a infinitivní konstrukce „lze zvýšit“ by měla být nahrazena pouhým „se zvyšuje“. Je-li úkon vyžádán v noci, má být jednoznačné, že se sazba zvyšuje o 50 % a tlumočnický nemá být v nejistotě, zda a jaké zvýšení mu za probdělou noc bude přiznáno. V případě 10% zvýšení (např. v případě afrických a asijských jazyků) pak rozsah prakticky nemá smysl – těžko si představit, že dojde ke snížení na pět nebo třeba sedm procent a někdo to dokáže rozumně odůvodnit.

Z vyhlášky by dále mělo zmizet **snížení sazby o 20 %** v případě „často se opakujících jednoduchých tlumočnických nebo překladatelských úkonů spočívajících v tlumočení nebo překladu jednoduchých, v podstatě stejných, obdobných nebo opakujících se projevů“ (§ 7 odst. 4), které svědčí jen o snaze za každou cenu ušetřit a nepochopení tlumočnické a překladatelské práce. Zažili jste už někdy „opakující se jednoduché tlumočení“?

Změny zákona a prováděcí vyhlášky

Podívejme se však nyní na věci, které by měly být upraveny v tlumočnickém zákoně (354/2019 Sb.) a prováděcí vyhlášce (506/2020 Sb.). Jak už bylo zmíněno, nepůjde nám zde o změnu koncepce tak, aby soudní tlumočnictví lákalo erudované a charakterní tlumočnické a překladatelské, které dnešní podmínky odrazují, ale pouze o „... **zaflikování nejhorších vad tak, aby auto jelo, moc nedrncalo a řidič nevyškakoval za jízdy**.“ Chyba je hned v § 1 zákona, který tlumočnickou/překladatelskou činnost definuje jako „... *provádění tlumočnických/překladatelských úkonů před orgány veřejné moci nebo v souvislosti s právním jednáním ve formě notářského zápisu*.“

Striktně vzato bychom tedy vůbec neměli dodávat překlady soukromým zadatelům, kteří je předkládají jiné fyzické či právnické osobě (příklad: žadatel o úvěr dokládá příjmy bance). Dohledový odbor ministerstva se pokusil o nemožné (díky za to): překlenout

tento nedostatek tzv. dohledovým benchmarkem¹, kterým však v zásadě říká jen to, že vyhotovení překladu v souvislosti s právním jednáním soukromých osob nebude stíhat jako přestupek. **Úprava zákonné definice tlumočnické a překladatelské činnosti** tak, aby se vztahovala i na soukromoprávní úkony, je proto rozhodně na místě.

Zákon by se měl změnit rovněž v ustanoveních o vstupní zkoušce (§ 10). Pomineme-li, že je poněkud nepraktické uvádět **výši poplatku za zkoušku** v zákoně, neměl by se tento poplatek zvyšovat v případě dalších pokusů, nebo alespoň ne tak razantně (3 000 Kč > 5 000 Kč > 10 000 Kč). Ministerstvo argumentovalo tím, že je tomu tak i u jiných profesí, např. u insolvenčních správců (5 000 Kč > 7 000 Kč > 10 000 Kč), a ten, kdo se přihlásí na termín a pak se z něj omluví, blokuje místo jiným zájemcům a způsobuje vícenáklady. Lidsky je ale zcela pochopitelné, že uchazeč například onemocní, a lehkomyšlnému omlouvání se ze zkoušky přeče – kromě nutnosti „prokázat vážné důvody neúčasti“ – brání už to, že uchazeči propadne poplatek za daný pokus, přičemž už 3 000 Kč není pro většinu tlumočnicků a překladatelů zanedbatelná částka. Pominout nelze ani zbytečnou složitost celé této legislativní konstrukce, kdy je nutné operovat s pojmy jako „jiný termín“ a „jiný náhradní termín“ a běžný člověk musí ustanovení o vstupní zkoušce přečíst několikrát, než pochopí, jak fungují. Zákony rovněž mají motivovat své adresáty k dobrému chování a penalizovat chování špatné. V ustanoveních o vstupní zkoušce je to naopak: pokud se uchazeč ke zkoušce bez omluvy nedostaví, bude pokus hodnocen jako neúspěšný a uchazeč za další zaplatí 3 000 Kč. Pokud se omluví a dá si práci s prokazováním důvodů neúčasti, bude za tuto svou snahu chovat se slušně potrestán zvýšeným poplatkem 5 000 Kč.

Učebnicovým příkladem toho, jak špatná legislativní práce způsobuje mrhání zdroji, je **elektronická evidence úkonů**. Pomiňme teď technickou stránku evidence a způsob, jakým byla „spuštěna nespouštěna“. Základní příčina neblahého stavu tkví už v legislativě, kdy byly do elektronické podoby převzaty údaje z papírového deníku, aniž by se někdo zamyslel nad tím, zda jsou potřeba a k čemu mají sloužit. **Mnohé tyto údaje se do elektronické evidence zapisují zbytečně tak, jako se zbytečně zapisovaly do deníku**. Tato nepromyšlenost vede ke složitosti a složitost

ke zbytečným nákladům, ať už v podobě milionových částek vynaložených na zprovoznění evidence nebo ztraceného času tlumočnicků i úředníků.

Jediným obhajitelným účelem evidence je pořádek v úkonech, to znamená, aby každý úkon měl unikátní číslo vázané na tlumočnicka či překladatele, předmět úkonu, zadavatele a datum provedení a toto číslo bylo uvedeno v doložce, čímž se ztíží falšování překladů, resp. manipulace s doložkou. Na straně ministerstva pak dává smysl mít přehled o tom, zda tlumočnick či překladatel vůbec vykonává činnost a kolik úkonů provedl pro orgány veřejné moci a kolik pro soukromé zadavatele a v jakých jazycích. Domnívat se, že někdo bude vyhodnocovat něco dalšího, a pokud by se o to bláhově pokusil, že dospěje k hodnověrným údajům s výpovědní hodnotou, je jen iluzí.

Zástupci ministerstva zmínili, že potřebují vědět, kolik peněz bylo účtováno orgánům veřejné moci, aby mohli požadovat odpovídající množství peněz na odměny. Účtárny těchto orgánů ale přeče mají přehled o vyplacených odměnách a stačilo by, kdyby ministerstvo údaje o výši odměn a náhrad získávalo od nich. Skutečnost, že je obtížné je získat, zejména od orgánů mimo resort spravedlnosti, by neměla jít k tíži tlumočnickům. Přestože už je evidence v provozu, měly by být § 28 odst. 3 zákona a příloha 3 prováděcí vyhlášky upraveny tak, aby se evidovaly (a shromažďovaly) pouze údaje, které jsou opravdu potřeba.

Nesmyslné je rovněž **zveřejňování celkového počtu provedených úkonů** v jednotlivých letech a celkového počtu zadaných, dosud neprovedených úkonů ve veřejném seznamovém profilu každého tlumočnicka a překladatele (§ 28 odst. 4 písm. c) a f) ve spojení s § 28 odst. 5 zákona). Legislativci se mylně domnívali, že tím orgánům poskytnou možnost posoudit vytíženost daného tlumočnicka či překladatele a ověřit, zda se při odmítání úkonu nevymlouvá. Když dělá ročně stovky úkonů a teď má zadaný jeden, není přece problém, aby převzal další. Nenechali si vysvětlit, že jeden úkon může obnášet stovky normostran a práci na půl roku, a jediným možným způsobem, jak zajistit, aby se tlumočnicki nevymlouvali a chodili tlumočit, je vytvořit jim motivující podmínky.

Jako veřejný údaj se do seznamu tlumočnicků a překladatelů zapisuje i **odmítnutí úkonu** „pro nedostatek odborných znalostí“ (§ 16 odst. 1 písm. j) ve spojení

¹ Dohledový benchmark č. 4/2021, k provádění překladatelských úkonů pro soukromé účely v případech nepředvídaných zvláštním zákonem. Dostupné z: <https://tlumocnici.justice.cz/dokumenty/#dokumenty> (cit. 17. 12. 2022)

s § 19 odst. 1 písm. c)). Pomineme-li skutečnost, že soudce či policista má na práci jiné věci, než udávat svědomité tlumočnické ministerstvu, jedná se i zde o penalizování etického chování. Profesionální etika totiž velí nepřebírat zakázku, na kterou odborně nestáčí, a ani soudní tlumočnické nemůže být odborníkem ve všech oborech. **Zákon však tlumočnické nutí, aby se zachoval neeticky a úkon neodmítal, nechce-li být pranýřován.**

Rychlé nápravy by měl doznat legislativní „majstrštyk“ spočívající v tom, že zákonodárce zakotvil do zákona **tlumočnickou pečet** a zároveň pod pokutou až 200 000 Kč **zakázal její používání při všech obvyklých tlumočnických úkonech** s výjimkou tzv. tlumočnického úkonu v písemné podobě (sic!), tedy přepisu či překladu výstupů odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu.

V případě notářských zápisů se tento kiks podařilo překlenout výkladem (notářský řád jako lex specialis k tlumočnickému zákonu), **razítkovat protokoly na policii, matričních úřadech či v autoškolách je však i nadále zapovězeno**, což vzbuzuje údiv a vede ke sporům.

Změny v jiných předpisech

Výše uvedený výčet možností, kam zaměřit pozornost při úsilí zlepšit tlumočnickou legislativu, není zdaleka konečný. Odhlédněme ale na závěr od tlumočnických předpisů a navrhněme malou úpravu jinde, kde by vložení pouhých dvou slov postavilo tlumočnické alespoň v jednom ohledu z hlediska prestiže na roveň ostatním profesím spadajícím do resortu spravedlnosti. Ustanovení § 7 odst. 2 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů (zákon o soudech a soudcích), zní nyní následovně: „Každý je povinen podrobit se osobní prohlídce a prohlídce všech věcí, které má u sebe, za účelem zjištění, zda neporušuje zákaz podle odstavce 1. Tato povinnost se nevztahuje na státní zástupce, advokáty, notáře a soudní exekutory, nestanoví-li předseda příslušného soudu v jednotlivých odůvodněných případech jinak.“

Mgr. Bc. Pavel Mašarák

Soudní tlumočnické a překladatel jazyka německého, člen představenstva KST ČR.

Jedná se o **prohlídku při vstupu do soudní budovy**, kdy obvykle musíme vyvléct i opasek z kalhot. Advokáti byli z povinnosti podrobit se prohlídce vyňati teprve nedávno poté, co si stěžovali na její nedůstojnost. Mluvilo se dokonce o „striptyzu advokátů“.² Byl to přitom právě advokát, kdo se pokusil propašovat k Okresnímu soudu v Břeclavi dýku ukrytou v opasku.³

Nikdo asi nechce vidět striptyz advokáta, zrovna tak by ale striptyz neměl dělat ani tlumočnické. Advokáti argumentovali tím, že „... vystupují v soudních procesech jako nedílná součást justičního systému a tím napomáhají realizovat nejvýznamnější právo účastníka soudního řízení, jímž je právo na spravedlivý proces.“⁴ **Totéž lze říct i o tlumočnických.**

Chtějme proto, abychom po předložení tlumočnického průkazu nemuseli soudní tlumočnické osobní prohlídku u soudu podstupovat a aby druhá věta příslušného odstavce zněla následovně: „Tato povinnost se nevztahuje na státní zástupce, advokáty, notáře, soudní exekutory a soudní tlumočnické, (...).“

Ministerstvo by toho mohlo využít jako motivaci k přihlašování na vstupní zkoušku: kdo bude mít nový průkaz, projde hladce soudními branami a justiční stráž mu zasalutuje.

2 Sokol, Tomáš: K soudu nově už bez striptyzu advokátů, 11. 1. 2022. Dostupné z: <https://akbsn.eu/article/k-soudu-nove-uz-bez-strip-tyzu-advokatu> (cit. 17. 12. 2022)

3 Na advokáta, který chtěl pronést na soud dýku, čeká kárné řízení. In: Česká justice, 28. 5. 2016. Dostupné z: <https://www.ceska-justice.cz/2016/05/na-advokata-ktery-chtel-pronest-na-soud-dyku-ceka-karne-řízení/> (cit. 17. 12. 2022)

4 Stanovisko představenstva České advokátní komory ke kontrolám advokátů u vstupů do soudních budov. Dostupné z: <https://www.cak.cz/scripts/detail.php?id=19882> (cit. 17. 12. 2022)

Tradiční letní terminologické semináře

Kroměříž 25. až 29. července 2022. I v případě tohoto již čtrnáctého ročníku se jednalo o partnerskou akci s Justiční akademií, proto stejně jako v minulosti měla Komora znovu možnost využít jejích prostor

Eva Gorgolová

Na 14. ročníku letních terminologických seminářů v Kroměříži bylo přítomno celkem 104 účastníků, včetně přednášejících, kolegů soudců a státních zástupců i jiných pracovníků justice.

Přes 40 bylo účastníků jak na angličtinu, tak i na němčinu, 19 pak na francouzštinu.

Velký dík za spolupráci patří především pracovníkům Justiční akademie, kteří se s námi na organizaci akce podílejí, a dále naší paní tajemnici Mirce Černé a kolegovi Pavlovi Trusinovi.

Poděkování patří také našemu hlavnímu stálému sponzorovi – rodinné Litovelské cukrovarně, která nám léta dodává cukříky do kávy - zastoupeného jedním z našich skoro stálých přednášejících na angličtinu, a to Ondrou Klabalem. Ten – a s ním Vladka Kvasničková - „převzali štafetu“ po Martě Chromé.

Předpokládám, že mnozí z Vás vědí, že paní doc. M. Chromá, proděkanka PF UK, vedoucí katedry jazyků, je ta, která má zásluhu na vzdělávání soudních tlumočnicků iniciovaném zakladatelem Komory panem Karlem Rozsypalem už před více než 25 lety, a která byla jednou z hlavních iniciátorů těchto společných vzdělávacích setkání tady v Kroměříži.

I letos jsme zase přivítali řadu kolegů ze zahraničí, především ze sousedních zemí, nejvíc ze Slovenska, Rakouska, Německa, ale i vzdálenějších zemí, např. Nizozemska, Belgie, Švédska, a samozřejmě přednášející Kláru Mortier z Francie.

Stejně jako loni nás první den přednášek navštívili zástupci z odboru dohledu Ministerstva spravedlnosti ČR, jmenovitě pan Mgr. Jan Benýšek a paní Mgr. Markéta Tomanová, kteří nás informovali především o stavu probíhajícího přelicencování, resp. vstupních

zkouškách pro zápis do nového seznamu soudních tlumočnicků a soudních překladatelů podle nové platné právní úpravy, o novém seznamu Seznat (<https://seznat.justice.cz>), o možnosti výpisu z něj, dalších novinkách a především zodpověděli mnoho dotazů kolegů (pozn. red.: článek na toto téma je uveden na str. 23).

Podobně jako i v minulých letech, i letos jsme měli možnost se zúčastnit řady kulturních akcí, v letošním roce některých velmi mimořádných. V Podzámecké zahradě, v prostoru před sala terrenou arcibiskupského zámku, bylo postaveno velké stupňovité hlediště – tribuna pro dva tisíce diváků – kde již v neděli po příjezdu bylo možno zhlédnout, a řada z nás tak učinila, skvělou komedii Patrika Hartla „4 sestry“ s Ivanou Chýlkovou, Berenikou Kohoutovou, Annou Šiškovou a Janou Strykovou. Největší akce se pak konala v úterý, kdy zde vystoupil americký herec a režisér John Malkovich s představením „The Music Critic“¹.

Řada kolegů také využila promítání filmů v letním kině. Letos, právě v době konání našich seminářů, byla možnost navštívit filmy „Musíme si pomáhat“ a „Po čem muži touží 2“.

Tradičně ve středu, v době části polední pauzy, provedla Alena Krejčíková z Justiční akademie zájemce o prohlídku s komentářem historickou budovou Justiční akademie na Masarykově náměstí. Večer pak někteří využili společné cvičení v Jóga studiu, které bylo rezervováno zase jen pro nás.

I závěrečné posezení s „kdo co přinese“ ve čtvrtek večer se vydařilo, a to především a díky našim stálým hudebníkům z řad kolegů i přednášejících, kteří nezapomněli a vzali s sebou do Kroměříže i hudební nástroje. Jmenovitě bych chtěla zmínit dvě profesionálky – Lenku Bartošovou a Helenu Novákovou – ale i Lýdii Kotajnou, Honzu Hobla a Tomáše Dubědu.

1 Autor hry Aleksey Igudesman stvořil sardonický mix těch nejhorších hudebních kritik, které byly za poslední staletí napsány o řadě dnes nejvíce oceňovaných hudebních děl. John Malkovich, vybavený frivolní hrou hudebních urážek, vklouzne do role zlého kritika, jenž věří, že hudba Beethovena, Chopina, Prokofjeva a dalších velikánů je únavná a ponurá: Schumann se považuje za „skladatele“, zatímco Brahms je „bastard bez daru“. A Claude Debussy je prostě ošklivý.

Tradiční skupinové foto účastníků seminářů v Kroměříži

Zpěvem i hrou na kytaru příjemně překvapila i přednášející Kateřina Coufalová.

Těšíme se na Vás zase v létě 2023.

Němčináři v Kroměříži letos počtrnácté

Michal Chuchút

Letošní rok je „sudý“, a proto se tradiční letní seminář německého jazyka v Kroměříži nesl ve znamení veřejnoprávních disciplín, jmenovitě trestního práva.

Jako každý rok se sešlo v hanáckých Athénách nejen „zdravé jádro“ z řad soudních tlumočnicků a překladatelů i pracovníků justice, ale přivítali jsme mezi sebou i řadu nových tváří.

Kromě nováčků v řadách posluchačů nám přijela poprvé přednášet lektorka Mgr. Katka Coufalová, soudní tlumočnice a vyučující na Právnické fakultě UK v Praze (mnozí z nás ji znají z doplňkového studia pro překladatele právních textů, familiárně zvaného podle pořadatele – Juridika, Ústavu pro další vzdělávání právníků). Měli jsme tak možnost „ochutnat“ zase jiný styl seminářů, tentokrát více interaktivní, proložený řadou vtípků, fotografií a videí. Naprostá většina účastníků byla nadšená, o čemž svědčí i skvělé hodnocení v dotaznících rozdáváných v posledním den konání akce.

Druhou polovinu si vzal po několikaleté přestávce na svá bedra vzácný host z Rakouska, soudce, tlumočnick a vysokoškolský učitel Dr. Dietmar Koller. Jeho styl se od Katky poněkud liší, zaměřuje se více na právní než na lingvistická a terminologická témata, kromě frontální výuky pak na práci ve skupinách zaměřenou na komparaci různých právních institutů.

Na páteční dopoledne pan Koller připravil simulované soudní jednání, které se opět setkalo se salvami smíchu jednotlivých posluchačů, kteří si vyzkoušeli role obhájce, státního zástupce nebo obviněného.

A protože zkoordinovat čas všech lektorů, organizátorů a účastníků není jednoduché, takřka okamžitě po skončení letošní Kroměříže začala Justiční akademie spolu s Komorou organizovat příští rok. Můžeme se tedy těšit na 24. - 28. 7. 2023, ostatně termín už visí zveřejněn na našem webu.

Odborné jazykové semináře Kroměříž – angličtina

Petra Seifertová

Rok utekl jako voda a opět jsme se sešli v Kroměříži na tradičních letních jazykových kurzech, které byly letos zaměřeny na trestněprávní terminologii.

Hlavními přednášejícími v anglické sekci byli stejně jako v loňském roce Mgr. et Mgr. Vladimíra Kvasničková, právnička, odborná asistentka katedry jazyků Právnické fakulty Univerzity Karlovy v Praze, lektorka právnické angličtiny ČAK, a Mgr. et Mgr. Ondřej Klabal, Ph.D., právník, lektor katedry anglistiky a amerikanistiky FF Univerzity Palackého v Olomouci a Masarykovy univerzity v Brně, kde vyučuje v rámci Kurzu právnického minima pro překladatele a tlumočníky, který je rovněž soudním tlumočnickem a překladatelem jazyka anglického a španělského. Třetím přednášejícím byl MUDr. Matěj Uvíra, soudní lékař z Ústavu soudního lékařství Fakultní nemocnice Ostrava.

V pondělí jsme odstartovali s Ondrou Klabalem a věnovali se terminologii v oblasti důkazů, dokazování a rozsudků v trestních věcech. Kromě příslušné terminologie jsme obdrželi obsáhlou frazeologickou banku a přehled kolokací.

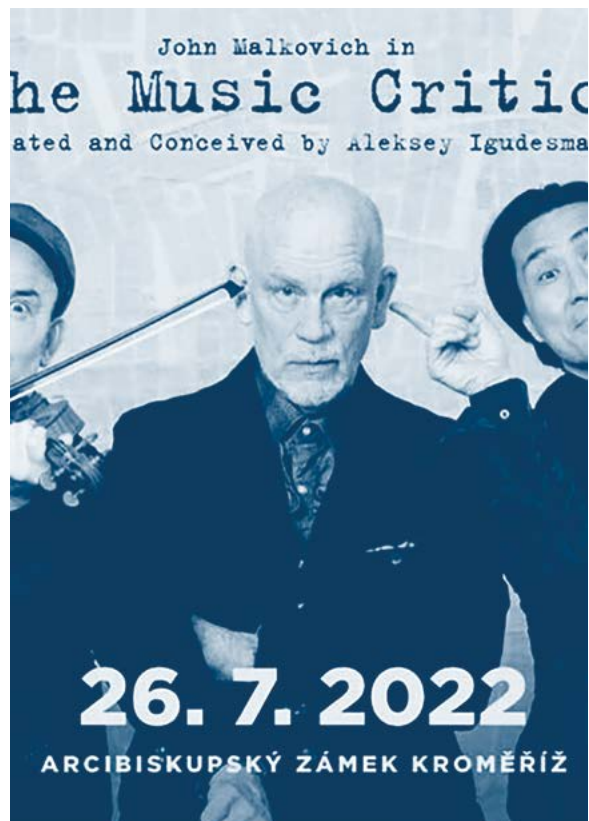
V úterý a ve středu štafetu převzala Vladka Kvasničková. Její přednášky byly zaměřeny na terminologii v oblasti trestných činů proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti, trestu odnětí svobody, výkonu trestu, vězeňství i probační a mediační služby, dále v oblasti trestní odpovědnosti právnických osob a usmrcení, za které odpovídá právnická osoba (corporate manslaughter).

Vladka Kvasničková také připravila srovnání právních úprav v uvedených oblastech v UK, USA, Kanadě, Austrálii a v ČR.

Ve čtvrtek se k Ondrovi Klabalovi připojil soudní lékař Matěj Uvíra, aby nás společně provedli úskalími terminologie soudního lékařství. Vysvětlili nám rozdíly mezi obory a profesemi, rozdíl mezi příčinou, způsobem a mechanismem úmrtí, popsali nejrůznější zranění a poskytli nám vzorový pitevní protokol, znalecký posudek i typické fráze, které se v těchto dokumentech používají. Jak Vladka, tak Ondřej si pro nás připravili i materiály na aktivní procvičení příslušné terminologie.

Přednáškový maraton v pátek zakončila Vladka Kvasničková. Z probrané terminologie vybrala termíny, které mohou být při překladu problematické a záludné.

„Kroměříž“ ale nejsou jen přednášky. Někteří z nás si nenechali ujít divadelní představení Johna Malkoviche *The Music Critic*, jiní zašli do letního kina, na tradiční lekci jógy, do Květné zahrady, věnovali se

Do Kroměříže představením *The Music Critic* zavítal i americký herec John Malkovich

sportovním aktivitám nebo si užívali příjemné letní večery procházkami městem. A samozřejmě byl čas popovídat si se „starými známými“ i navázat nová přátelství.

Velké poděkování patří všem organizátorům i lektorům za perfektně odvedenou práci. Za rok na shledanou!

Odborné jazykové semináře Kroměříž – francouzština

Jana Klokočková

Letošní pětidenní kurz francouzské terminologie nejen pro právníky byl opět skvělý. I letos jsme přivítali účastníky ze Slovenska a poprvé také z Belgie. I letos přednášela osvědčená lektorka z Francie Klára Mortier v tandemu s vynikajícím doc. PhDr. Tomášem Dubědou, Ph.D. z Ústavu translologie Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze, který je i externím vyučujícím Doplňkového studia pro překladatele a tlumočníky na PF UK v Praze.

Jak už bylo uvedeno výše, letošní ročník byl zaměřen na terminologii trestního práva – první dva dny v podání doc. Dubědy, konkrétně na terminologii

Simulované soudní jednání za účasti posluchačů kurzu němčiny, kteří si vyzkoušeli role obhájce, státního zástupce nebo obviněného a samozřejmě také tlumočnicka

restního práva hmotného, klasifikaci trestných činů, stadia trestního řízení, dokazování v trestním řízení, opravných prostředků v trestním řízení, vždy v porovnání obsahu pojmů ve Francii a v České republice.

Ve zbývajících dnech pak přednášela Mgr. Klára Mortier, vyučující na Universitě de Compiègne, soudní tlumočnice a překladatelka Odvolacího soudu

v Amiens. Věnovala se zejména terminologii aktuálních témat trestního práva, trestního řízení, vazby, přípravného řízení, trestní mediaci a sexuálních trestných činů ve Francii.

Účastníci se obohatili terminologicky, poznatky byly prezentovány velmi strukturovaně a přehledně, měli jsme k dispozici dostatek textů na „rozcvičení“ i na procvičení, vždy se zasvěceným výkladem. Vše bylo pojato velmi prakticky, převážnou většinu pojmů soudní tlumočnick/překladatel skutečně využije ve své praxi, obohacující byla jako obvykle i možnost interakce s přítomnými účastníky z řad justice.

Volný čas jsme také využili velmi plodně – letos počasí přálo koupání na Bajdě, takže terminologické debaty často pokračovaly i u bazénu. Někteří z nás si nenechali ujít představení The Music Critic s Johnem Malkoviche v hlavní roli a množstvím krásných skladeb vážné hudby v podání výtečných hudebníků – vskutku výjimečný zážitek v setmělé Podzámecké zahradě! Procházky v zahradách a večerní posezení ve vinárnách v krásném historickém rámci Kroměříže jen umocnily ten každoroční úžasný týden.

Česko-francouzský terminologický seminář pro právní překladatele a tlumočnický – lékařská terminologie

Aneb „infúze“ není „infusion“, „rehabilitace“ není „réhabilitation“, „anamnéza“ není „anamnèse“, „recept“¹ není „recette“ a „sekundář“ není lékař „2. kategorie“!

Petra Kameníková

V sobotu 8. října 2022 měli kolegové francouzštináři příležitost si nejen zopakovat termíny z lékařské terminologie, poznat současnou lékařskou terminologii, vzájemně si vyměnit své zkušenosti, ale také zkonzultovat s přednášejícím – **MUDr. Jiřím Lešovským**, primářem Kliniky pracovního lékařství VFN v Praze a dlouholetým zkušeným soudním tlumočnickem jazyků francouzského a českého, nejasnosti či obtíže z oblasti odborného překladu.

Seminář se konal hybridní formou, prezenčně v sídle KST ČR na Senovážném náměstí v Praze a online přes

platformu Zoom, a měl velmi příznivou zpětnou vazbu od všech účastníků.

Jsme rádi, že s námi na dálku z Francie byla rovněž naše milá kolegyně Klára Mortier, oblíbená lektorka letních seminářů francouzštiny v Kroměříži, které pořádá Komora ve spolupráci s Justiční akademií.

Děkujeme panu Lešovskému za skutečně velkou dávku užitečné terminologie, Kláře za její postřehy i doplnění dalších zajímavých informací z Francie a Janě

1 Zde myšleno „lékařský recept“

Klokočková, členka představenstva KST ČR, za organizaci semináře.

Seminář byl užitečným zdrojem informací pro ty, kdo překládají odborné texty z oblasti lékařské terminologie, vyhotovují ověřené překlady lékařských zpráv, výsledkových zpráv z laboratoře, chorobopisu či znalecký posudek z oboru lékařství, nebo tlumočí při lékařské prohlídce.

MUDr. Jiří Lešovský v **úvodní části semináře** pohovořil krátce o historii studia lékařství, nastínil proces získávání odbornosti lékařů a vysvětlil veřejností hojně používaný, avšak ne právně vymezený, pojem „atestovaný lékař“ jakož i rozdíl mezi „primářem“ a „sekundářem“. Poskytl tak účastníkům ucelený přehled o vzdělávacích systémech v oblasti zdravotnictví v ČR a ve Francii. Orientovat se i v této terminologii je velmi důležité pro všechny soudní překladatele, kteří překládají diplomy, vysvědčení, certifikáty a doklady o atestacích.

Druhá část semináře byla zaměřena na typy zdravotní péče a její organizace v ČR a ve Francii, na správný překlad jednotlivých profesí zdravotnického personálu. Seznámit se s rozdíly mezi zdravotní péčí v ČR a ve Francii umožňuje lépe pochopit zvláštnosti obou systémů a umět se při překladu dané problematiky co nejvíce přiblížit správnému překladu daného pojmu v cílovém jazyce. Jak například nejlépe přeložit veřejností používaný pojem „obvodní pediatr“² (případně varianty „praktický lékař pro děti a dorost“, „pediatr“ apod.)? V ČR je rozšířen rovněž veřejností nesprávně používaný pojem „obvodní lékař“, přestože oficiálně je již systém zdravotních obvodů od 90. let 20. století zrušen. Ve Francii neexistuje systém „obvodních“ pediatrů, spíše zde hovoříme o „rodinném lékaři“, případně o „praktickém lékaři“, který má ve své péči rodinu jako celek (dospělé, děti i dorost). Do francouzštiny je tedy nejlépe pro překlad pojmů „praktický lékař“ nebo „obvodní pediatr“ zvolit termíny „*médecin de famille*“ / „*médecin traitant*“ (MT)

MUDr. Jiří Lešovský, primář Kliniky pracovního lékařství VFN v Praze a dlouholetý zkušený soudní tlumočnický jazyků francouzského a českého, přednáší na semináři KST lékařskou terminologii

/ „*médecin généraliste*“. Organizace zdravotnické záchranné služby a tým pracovníků, kteří záchrannou službu poskytují, jsou také v obou zemích odlišné a je třeba tuto skutečnost při překladu respektovat. Víte například, kdo přijede na místo závažné zdravotní příhody – SAMU³ nebo SMUR⁴?

Přednášející vysvětlil dále problematiku rozdělení nemocnic a porovnal situaci v ČR a ve Francii, doporučil vhodné překlady termínů, jako jsou oddělení („*service*“), klinika („*service*“ nebo „*département*“), přednosta kliniky („*chef de département*“), primář oddělení („*chef de service hospitalier*“), vedoucí lékař oddělení („*praticien hospitalier (PH)*“), všeobecná sestra („*infirmier, infirmière*“), ošetřovatel(ka) („*aide soignant(e)*“) a mnohých dalších potřebných termínů z prostředí zdravotnického zařízení.

Závěrečná část semináře byla věnována terminologickým zvláštnostem, např. překladu slov anamnéza („*antécédant(s)*“ (ATCD)), recept-lékařský předpis („*ordonnance médicale*“), rehabilitace („*kinésithérapie*“)

2 Termín „obvodní lékař“ byl v ČR ustanoven v 50. letech 20. století nařízením ministra zdravotnictví tehdejší ČSSR č. 11/1953 Sb. o zdravotních obvodech ze dne 17. 2. 1953. Tímto nařízením byly v rámci programu preventivní lékařské péče zřízeny tzv. zdravotní obvody (odpovídající zpravidla územním obvodům), každému byl přidělen krajským/okresním národním výborem příslušný lékař. Vznikl tak systém OL a zdravotní péče zajištěné státem.

3 SAMU = zkratka „*Service d'aide médicale urgente*“ – zdravotnické operační středisko s celodenním provozem (24/24), které poskytuje přednemocniční neodkladnou péči, tj. zajišťuje příjem a vyhodnocování volání na tísňovou linku 15. V případě akutní potřeby urgentní neodkladné lékařské péče zajistí výjezd posádky – SMUR.

4 SMUR = „*Structures mobiles d'urgence et de réanimation*“ – záchranná služba vyjíždějící k pacientům s akutním ohrožením života nebo selháním základních životních funkcí; vozidla jsou vybavena takovým zařízením, aby bylo možno pacienta před transportem stabilizovat, zajišťují také převozy z nemocnic. SMUR disponují rovněž mobilními jednotkami UMH (*Unité mobile hospitalière*), jejíž posádku tvoří lékař (*un médecin*), zdravotní sestra (*un infirmier*) a řidič (*un ambulancier*). Služba SMUR je vysílána k závažným událostem operačním střediskem SAMU. Odkaz zde: <https://solidarites-sante.gouv.fr/systeme-de-sante-et-medico-social/structures-de-soins/article/samu-smur>

Česko-francouzský terminologický seminář pro právní překladatele a tlumočníky – lékařská terminologie

či infúze („*perfusion*“) a dalším vybraným pojmům a zkratkám hojně užívaným v lékařské terminologii. Přednášející poskytl účastníkům pro inspiraci své vlastní překlady různých dokumentů s lékařskou terminologií, jako jsou lékařské zprávy, chorobopisy, výpisy zdravotní dokumentace, lékařské posudky, lékařský předpis apod. Všichni účastníci obdrželi rozsáhlý přehled často používaných lékařských zkratk s vysvětlením jejich významu a příslušným ekvivalentem ve francouzštině. Přednášející, mimo jiné, poradil, jak správně porozumět „zkratkové větě“ použité v lékařské zprávě o průběhu hospitalizace pacienta: „*Ds le sce postop. év. nle*“⁵, jak přeložit termíny „*revizní lékař*“⁶, „*posudkový lékař*“⁷, „*soudní lékař*“⁸ nebo „*koroner*“⁹, kdy použít termín „*notice d'utilisation*“¹⁰ a kdy „*tableau de médication*“¹¹ či co označuje v porodnici „*salle de travail*“¹².

Překlad a tlumočení v oblasti lékařské terminologie vyžaduje především naprostou významovou přesnost a dodržování předepsané lékařské terminologie. Zvolit nesprávný termín by mohlo fatálně zkusit celý překlad, což by mohlo vést k nemalým škodám na majetku i na zdraví.

Díky své dlouholeté lékařské praxi z Francie nám pan primář Lešovský poskytl unikátní vhled do francouzského zdravotnictví a předal nám mnoho svých neocenitelných postřehů, zkušeností a znalostí nejen z „oficiální“ lékařské terminologie, ale i z lékařského slangu, a to v češtině i ve francouzštině. Už víme, co znamená, když lékař-operátor konstatuje, že „*ça pisses la rage*“¹³, jaké vyšetření požaduje lékař žádající „*NF plaquettes*“¹⁴, kde přesně se nachází lékař, když se o něm řekne: „*il est au bloc*“¹⁵ a na co je citlivý mikroorganismus s označením „*méti S*“¹⁶.

Seminář byl velmi praktický a interaktivní, aktivně zapojeni byli také online účastníci. Otázek bylo takové množství a pracovní atmosféra tak příjemná, že jsme málem zapomněli na čas, který nás nezadržitelně přibližoval ke konci setkání.

Děkujeme přednášejícímu a těšíme se na brzké pokračování semináře lékařské terminologie, které pan Lešovský k naší velké radosti přislíbil.

5 Zkratka vyjadřuje: „*Dans le service postopératoire évolution normale*“, česky zhruba „*Na pooperačním oddělení normální vývoj*“

6 Doporučený francouzský překlad: „*Médecin conseil*“

7 Doporučený francouzský překlad: „*Médecin conseil*“

8 Doporučený francouzský překlad: „*Médecin expert*“

9 Ve Francii tuto činnost vykonává jakýkoliv „lékař“, tudíž se používá označení „*médecin*“ nebo „*médecin généraliste*“ či „*médecin urgentiste*“.

10 Česky: „*Příbalový leták*“

11 Česky: „*Rozpis užívání léků*“

12 Označení ve francouzštině užívané pro „*porodní pokoj*“, v některých zařízeních také pro „*porodní sál*“ [zde existuje i přesný překlad „*salle d'accouchement*“]

13 Český upravený překlad významu: „*Silně to krvácí!*“

14 Česky: „*krvní obraz*“, [pozn.: skutečnost, že výsledek udává i počet trombocytů (krevních destiček) není třeba pro účely českého překladu zdůrazňovat]

15 Česky: „*Je na sále.*“ [*Bloc (op)* = operační sál]

16 Užívá se pro označení citlivosti mikroorganismu k meticilinu, tj. český překlad: „*citlivý k meticilinu*“

Přípravný kurz pro zájemce o absolvování vstupní zkoušky pro stávající i budoucí soudní tlumočníky a překladatele

Od 1. 1. 2021 je do seznamu soudních tlumočnicků a soudních překladatelů podle nové právní úpravy zapsán každý žadatel splňující všechny podmínky pro výkon tlumočnické a/nebo překladatelské činnosti, jež jsou stanoveny v zákoně č. 354/2019 Sb., o soudních tlumočnících a soudních překladatelích, včetně prováděcích předpisů k tomuto zákonu. Co obsahuje tato nová právní úprava, jak vyplnit správně žádost o zápis do seznamu soudních tlumočnicků a soudních překladatelů, jaké jsou podmínky pro získání oprávnění vykonávat tlumočnickou a/nebo překladatelskou činnost a jak zvládnout tzv. vstupní zkoušku co nejlépe? Co znamená „přechodné období“ pro stávající soudní tlumočníky/překladatele?

Petra Kameníková

Nejen tyto otázky, ale i mnohé další byly předmětem celodenního přípravného kurzu pro zájemce o absolvování vstupní zkoušky, který proběhl prezenčně v sobotu 26. listopadu 2022 v sídle Komory soudních tlumočnicků a soudních překladatelů ČR na Senovážném náměstí 23 v Praze i online přes platformu Zoom.

První část přípravného kurzu byla věnována legislativě v oblasti soudního tlumočení a překladu, zejména nové právní úpravě. Jednotlivá ustanovení zevrubně prezentoval a názorně vysvětlil předseda představenstva KST ČR **Mgr. Michal Chuchút, LL.M.**, soudní tlumočnick a soudní překladatel jazyků českého a německého. Nová právní úprava – zákon č. 354/2019 Sb. o soudních tlumočnících a soudních překladatelích, jež nabyla účinnosti dne 1. 1. 2021, stanovuje podmínky pro zápis do seznamu soudních tlumočnicků a soudních překladatelů a ukládá novou povinnost pro všechny žadatele bez výjimky – úspěšné složení tzv. vstupní zkoušky. **Žádost o zápis do seznamu** soudních tlumočnicků a soudních překladatelů vedeného Ministerstvem spravedlnosti ČR (dále jen „ministerstvo“) **podávají** nejen **noví žadatelé** (tj. ti, kteří tuto činnost doposud nevykonávali), ale také **stávající soudní tlumočníci/překladatelé**, kteří byli jmenováni podle zákona č. 36/1967 Sb., tj. **do 31. 12. 2020**, a hodlají v této činnosti nadále pokračovat. V kategorii „stávajících soudních tlumočnicků/překladatelů“ dále zákon rozlišuje soudní tlumočnick/překladatele zapsané v seznamu znalců a tlumočnicků déle než 10 let před

účinností nového zákona, tj. zapsané nejpozději ke dni 31. 12. 2010, a soudní tlumočnick/překladatele zapsané v období od 1. 1. 2011 do 31. 12. 2020. Vzhledem k tomu, že datum zápisu do seznamu podle zákona č. 36/1967 Sb. významným způsobem ovlivňuje podmínku požadovaného vzdělání stanovenou novým zákonem, je příhodné rozdělit žadatele na tři základní kategorie tak, jak je uvedl Michal Chuchút – *prvožadatelé* (termín užívaný ministerstvem), *stávající soudní tlumočníci/překladatelé* a „*rutiněři*“ (tj. stávající soudní tlumočníci/překladatelé zapsaní před datem 1. 1. 2011). **Složení vstupní zkoušky je uloženo žadatelům všech tří kategorií**, avšak v rámci tzv. přelicensování stávajících tlumočnicků/překladatelů se podmínka požadovaného vzdělání považuje za splněnou pro žadatele kategorie „rutiněři“, podávají-li žádost o nový zápis do seznamu soudních tlumočnicků a soudních překladatelů pro stejný jazyk.

Přechodné období bylo ministerstvem stanoveno do konce roku 2025, do této doby jsou všichni soudní tlumočníci/překladatelé jmenováni podle zákona č. 36/1967 Sb. automaticky zapsáni do nového seznamu soudních tlumočnicků a soudních překladatelů (dále jen „ST/P“) a mohou svoji činnost nadále vykonávat. Avšak po uplynutí přechodného období budou ti, kteří nepodávají žádost o zápis do seznamu ST/P, automaticky z nového seznamu odstraněni a pro získání oprávnění podle nového zákona budou muset projít celým licenčním procesem od začátku.

Účelem vstupní zkoušky je ověřit, že se žadatel orientuje v zákoně o soudních tlumočnických a soudních překladatelích, včetně prováděcích předpisů a procesních předpisů vztahujících se k výkonu tlumočnické a překladatelské činnosti, ví, jak vykonávat tlumočnickou a překladatelskou činnost se všemi zákonnými náležitostmi a zná svá práva a povinnosti, které mu zákon ukládá. Díky vysoké odbornosti a bohatým profesním zkušenostem Michala Chuchúta byla jednotlivá ustanovení pro účastníky srozumitelnější a prezentace přispěla k lepší orientaci v právních předpisech.

V rámci první části byli účastníci kurzu obeznámeni, mimo jiné, s tím, co znamená osobní výkon činnosti, jak postupovat v případě, že zadavatel požaduje překlad/tlumočení z jiného jazyka, byť částečný, než pro který máme oprávnění, jak zákon vysvětluje pojem nestrannost a nepodjatost, kdy jsme vázáni mlčenlivostí a jaké existují výjimky z povinnosti mlčenlivosti, kdo a za jakých podmínek je oprávněn rozhodnout o vyloučení tlumočnicka, jaké je postavení tlumočnicka a kdo a jak rozhoduje o jeho vyloučení, vydává usnesení o tlumočném, nese náklady na tlumočnicka a kdo se vyjadřuje k vyúčtování podanému tlumočnickem v trestním řízení (TR), v občanském soudním řízení (OSŘ), v soudním řízení správním (SRŠ) a ve správním řízení (SR), jakou oznamovací povinnost tlumočnickovi ukládá zákon, zda a za jakých podmínek a s jakými důsledky je možné odmítnout úkon, jakou odpovědnost za újmu vymezuje tlumočnickovi/překladateli nový zákon, jak je definován tlumočnický a překladatelský úkon a jaké jsou jeho náležitosti, jaké údaje povinně obsahuje překladatelská/tlumočnická doložka, který orgán veřejné moci vykonává dohled nad činností soudních tlumočnicků a soudních překladatelů, jakých přestupků se může ST/P dopustit a v neposlední řadě jaká odměna, její zvýšení či snížení, a jaké náhrady výdajů přiznává novelizovaná vyhláška č. 507/2020 Sb., o odměně a náhradách soudního tlumočnicka a soudního překladatele, od 1. 1. 2023.

Druhá část přípravného kurzu se zaměřila na praktické pokyny k výkonu činnosti soudního tlumočnicka a soudního překladatele a účastníky všemi náležitostmi detailně provedla nově zvolená místopředsedkyně představenstva KST ČR **PhDr. Ilona Šprcová, MBA**, soudní tlumočnice a soudní překladatelka jazyků českého, anglického a ruského. Co následuje po složení slibu tlumočnicka a překladatele, kde všude soudní tlumočnick tlumočí, jaké jsou typy soudního

Přípravný kurz pro zájemce o absolvování vstupní zkoušky

tlumočení, pro koho soudní překladatel překládá, jaké jsou náležitosti ověřeného překladu, praktické ukázky vzorů překladatelské a tlumočnické doložky, jak správně svázat ověřený překlad, kdy použít tlumočnickou a kdy překladatelskou pečeť, co přesně znamená úplný a částečný překlad, jak překládat jména a názvy, jak přepisovat česká jména při překladu z cizojazyčných dokumentů do češtiny, zda a kdy nepoužít diakritiku, jak se česká transkripce liší od transkripce např. v cestovních dokladech, co znamená legalizace, superlegalizace a apostilace.

Díky neocenitelným dlouholetým zkušenostem z vlastní praxe a zásluhou velmi konkrétních ukázek a praktických příkladů provedení tlumočnického a překladatelského úkonu byla prezentace pro účastníky kurzu velmi cenným a dobře pochopitelným zdrojem informací v této oblasti. Kromě přehledu ustanovení zákona a vyhlášek týkajících se samotného výkonu tlumočnické a překladatelské činnosti Ilona Šprcová také účastníky seznámila se zásadami, jimiž se má řídit soudní tlumočnick, doporučila, jak se zachovat v konkrétních situacích z praxe, popsala, jak pracuje tlumočnick v soudní síni a jaké jsou jeho povinnosti, jaká jsou jeho práva a uvedla, jak zajistit bezproblémový průběh tlumočení při soudním jednání. Problematika soudního tlumočení je také

podrobně zpracována v publikaci KST ČR „*Tlumočník v soudní síni. Jak s ním úspěšně spolupracovat*“.¹

Třetí část přípravného kurzu provedla účastníky celým procesem od vyplnění žádosti o zápis do seznamu soudních tlumočnicků a soudních překladatelů až po absolvování vstupní zkoušky. Přednášející, **Mgr. Petra Kameníková**, členka představenstva KST ČR, soudní tlumočnice a soudní překladatelka jazyků českého a francouzského, se s účastníky podělila o vlastní zkušenost s procesem přelicencování a zejména s průběhem vstupní zkoušky.

Jelikož vstupní zkoušku musejí absolvovat všichni žadatelé, je velmi žádoucí, abychom si všichni vzájemně předali své zkušenosti a upozornili společně kolegy, na jaké problémy či úskalí by mohli již při samotném vyplňování žádosti o zápis do seznamu narazit a jak nejlépe žádost připravit tak, aby byla pracovníky ministerstva vyhodnocena jako úplná. Účastníci kurzu byli proto informováni, jak probíhá posouzení žádosti ministerstvem, kdy nejdříve mohou být pozváni k vykonání vstupní zkoušky, co je obsahem vstupní zkoušky, jaké poplatky je třeba uhradit a kdy, zda a za jakých podmínek je možné zažádat o jiný termín vstupní zkoušky či jiný náhradní termín, zda, v případě neúspěšného absolvování vstupní zkoušky, mohou zažádat o opakování vstupní zkoušky, jak se efektivně připravit a jak vstupní zkouška probíhá prakticky. Poplatek za umožnění vykonání vstupní zkoušky není malá částka, poplatky za jiný termín a jiný náhradní termín jsou potom ještě vyšší a v současné době neexistuje možnost, jak se těmto poplatkům vyhnout. Proto je i z ekonomického hlediska dobré přípravu na vstupní zkoušku nepodcenit. Účast na přípravném kurzu se ukazuje jako velmi přínosná a přípravu na vstupní zkoušku usnadňující.

V této části přípravného kurzu se účastníci také dozvěděli, jak správně pracovat s elektronickým testem

vstupní zkoušky, jaké jsou povolené pomůcky, jaké aplikace je možné během vstupní zkoušky používat, jak sledovat čas, který zbývá do konce testu. Účastníkům bylo také poodhaleno, jaké jsou možnosti v případě vyhodnocení testu „neúspěš“, jak nejlépe doplnit svou odpověď na otázku, jež byla vyhodnocena jako nesprávná. Účastníci byli také upozorněni na lhůty, kdy podat, v případě neúspěšného pokusu, žádost o opakování vstupní zkoušky a jaký poplatek uhradit. V závěru třetí části přípravného kurzu byly prezentovány výsledky dosud realizovaných termínů vstupní zkoušky k datu konání kurzu, jež jsou zveřejněny na www.tlumocnici.justice.cz.² Úspěšnost žadatelů u vstupní zkoušky je vysoká, za období od 24. 6. 2021 do 25. 7. 2022 (tj. období, z něhož jsou známy výsledky) dosahuje téměř 90 %.³

Čtvrtá část přípravného kurzu obsahovala praktické rady, „...*jak složit vstupní zkoušku a jak se z toho nesložit*“, které předala účastníkům naše kolegyně **Mgr. Lucie Rounová**, členka dozorčí rady KST ČR, soudní tlumočnice a soudní překladatelka jazyků českého, anglického a francouzského.

Účastníci tak měli možnost získat zcela konkrétní rady a tipy, jak se orientovat ve znění otázky, na co se při řešení otázky zaměřit, čím se nenechat zmást, z jakých materiálů nejlépe čerpat, jak nám může naše vlastní zkušenost a vlastní úsudek pomoci nalézt správnou odpověď, jak se soustředit a jak neodvádět své myšlenky nesprávným směrem. Soustředění, pozorné čtení zadání otázky, pečlivé sledování použitých výrazů, důsledné porovnání znění otázky se zněním v legislativním textu, nedomýšlení se neexistujícího a držet se pragmaticky struktury textu příslušného právního předpisu – to vše přispěje ke zdárnému vykonání vstupní zkoušky a dovede nás jistě ke kýženému hodnocení „**USPĚL**“.

Princip „*pomněnka × zapomněnka*“, který kolegyně Lucie Rounová ve své prezentaci objasnila, motivoval

- 1 MAŠARÁK, Pavel, ŠPRCOVÁ, Ilona. **Tlumočník v soudní síni. Jak s ním úspěšně spolupracovat**. 1. vyd. Komora soudních tlumočnicků a soudních překladatelů ČR, z.s., 2021. ISBN 978-80-908452-0-6. Odkaz zde: <https://static.kstcr.cz/data/uploaded/0k741po3liehhu5vdbmrfpvxyke5/tlumocnik-v-soudni-sini-publikace-kst-cr.pdf>
- 2 Výsledky vstupní zkoušky v anonymizované podobě jsou zveřejněny na internetových stránkách www.tlumocnici.justice.cz. Poslední zveřejněné výsledky jsou ze vstupní zkoušky ze dne 17.3.2022, ostatní výsledky zveřejněny nebyly. Na stejném odkaze lze zjistit i plánované termíny vstupní zkoušky až do 12.12.2023. Odkaz zde: <https://tlumocnici.justice.cz/zkousky-1/>
- 3 Z informací o konání vstupních zkoušek zveřejněných na portále tlumocnici.justice.cz vyplývá, že od 24.6. 2021 do 23.11.2022 bylo realizováno 27 termínů, z nichž u 14 termínů byly na portále zveřejněny výsledky celkem 102 pozvaných žadatelů. Z tohoto počtu se 9 žadatelů ke vstupní zkoušce nedostavilo, 85 žadatelů uspělo a 8 žadatelů neuspělo. Z výsledků uvedených zástupci ministerstva během prezentace o stavu (pře)licencování ST/P v rámci letních kurzů v Kroměříži pořádaných KST ČR ve spolupráci s Justiční akademií dále vyplývá, že k datu 25.7.2022 bylo podáno celkem 225 žádostí o zápis do seznamu, z toho 138 žádostí podali stávající ST/P a 87 prvožadatelé. Z celkového počtu podaných žádostí vzalo 23 žadatelů svou žádost zpět, z toho 18 stávajících ST/P a 5 prvožadatelů. Dle údajů poskytnutých ministerstvem dosahovala celková úspěšnost žadatelů u vstupní zkoušky za období od června 2021 do července 2022 87,5% .

účastníky k pozitivnímu přístupu ke vstupní zkoušce a utvrdil je v přesvědčení, že při vstupní zkoušce, tak jako i při jiných důležitých zkouškách, je třeba si počínat racionálně, bez emocí a především bez „lidové tvořivosti“.

Přípravného kurzu se zúčastnilo celkem 98 účastníků, z toho 57 online, přítomno bylo 35 účastníků + 6 členů představenstva. Smyslem vstupní zkoušky je především zajistit, aby každý soudní tlumočník a každý soudní překladatel byl obeznámen s novou právní úpravou, znal své povinnosti z ní vyplývající a dokázal se, v souladu s jejím zněním, v případě potřeby účinně domoci svého práva.

Ze zkušeností kolegů, kteří již úspěšně vstupní zkoušku absolvovali, plyne, že proces získání oprávnění může trvat celkem i 12 měsíců. Lhůty stanovené zákonem není možné zkrátit. Prvožadatelé díky přípravnému kurzu mohou lépe odhadnout čas, kdy

je reálné získat oprávnění od doby podání žádosti o zápis do seznamu soudních tlumočnicků a soudních překladatelů. Stávající soudní tlumočníci a soudní překladatelé, kteří hodlají využít možnosti přelicensování v rámci přechodného období, by si měli uvědomit, že přechodné období se pomalu přibližuje do své poloviny a neodkládat dlouho své rozhodnutí, ale podat svoji žádost co nejdříve. **Všem žadatelům – budoucím i stávajícím kolegům, přejeme úspěšné složení vstupní zkoušky!**

Proč se nehlásí ke zkoušce?

Na přímou otázku položenou během mé prezentace Proč se nehlásí ke zkoušce? padly různorodé názory, z nichž vyplynul poznatek, resp. nápad právě tuto otázku položit formou ankety dostatečně početnému vzorku tlumočnicků. Výsledky průzkumné sondy „Anketa 10 kliků – tentokrát ke vstupní zkoušce“ přinášíme v tomto čísle ST, strana 46.

XXVI. Česko-německý terminologický seminář

Tenkrát v moravské metropoli

Milada Bobková

Velmi oblíbený a každoročně očekávaný česko-německý terminologický seminář s neuvěřitelně vysokou číslíci XXVI. na začátku se konal ve dnech **20.–23. října 2022 tentokrát v Brně**. Při pobytu v moravské metropoli jsme se snažili najít co nejvíce prostoru k obveselení, abychom zahnali chmury z letošních více než vážných, avšak velmi důležitých témat, jakými byly zejména **sexuální trestné činy a domácí násilí**.

Důvod k úsměvu, byť se jednalo o černý humor, nám dal **MUDr. Hladík**, který ve své vysoce erudované přednášce poskytl rovněž radu, kterou prý předává i svým studentům medikům: „*Nikdy se se svojí partnerkou či partnerem nehádejte v kuchyni. Nachází se zde totiž spousta nožů.*“ Jako soudní lékař o tom jistě ví své.

Dále jsme se od něj mimo jiné dozvěděli, jak je to s věrností domácího mazlíčka po pánově smrti. Pes zůstává věrně sedět a čeká u páníčka, zato kočka...

Přednášku zakončil **MUDr. Hladík** fotodokumentací ze svého oboru. Pak měla následovat přestávka na oběd, což mi připomnělo situaci, jak v jednom díle Básníků dostanou dva medici po rozpravě na podobné téma dvě porce oběda navíc.

V odpoledním bloku měl navazovat **MUDr. Lipták** s **překlady lékařských zpráv**. Přednášející bohužel na poslední chvíli účast odřekl. Situaci naštěstí zachránil **Mgr. Vávra**, který místo avizované přednášky prezentoval **téma dopravních nehod v českém a rakouském prostředí** a nás účastníky semináře nenechal vůbec překladatelsky zahálet. Společně i jednotlivě jsme hledali nejhodnější překlady např. rozsudku, který se týkal dopravní nehody, pokuty za překročení rychlosti a tak dále.

V podobně interaktivním duchu se nesl i seminář **Mag. Pavlína Lössl**, kde jsme pracovali s texty z **oblasti sexuálních trestných činů**. Kromě řady nových terminologických výrazů jsme se rovněž naučili, že chceme-li být profesionální tlumočníci, musíme si

zakázat jakékoliv emoce, které by na nás v souvislosti s tak náročnými případy mohly dopadnout. Absence emocí v souvislosti s případem zní jako samozřejmost každého profesionála, ovšem právě u těchto druhů trestných činů to může dát hodně zabrat.

V sobotu odpoledne následovala přednáška paní **Mgr. Kvášové** na téma **domácí násilí**, která byla natolik poutavá, že nás nechala upoutané k židlím asi o tři čtvrtě hodiny déle oproti plánovanému programu, což nám ale vůbec nevadilo, naopak a s radostí jsme přijali informaci, že ji KST plánuje pozvat k dalšímu přednášení i po novém roce.

V neděli snad účastníkům přišla k chuti terminologická všehochuť v podání mé maličkosti, samozřejmě s velkým přispěním všech účastníků semináře. A pak už byl čas se rozjet domů a číhat na stránkách KST, až se zde objeví termín podzimního semináře 2023.

Seminář se ovšem neuskuteční bez svých organizátorů, proto bych jménem všech účastníků chtěla poděkovat Mag. Pavlíně Lössl za vzornou organizaci semináře, spoustu trpělivosti při shánění hotelu, občerstvení, přednášejících, dotací apod.

Tak teď už jen zbývá upřesnit to datum příštího semináře.

Současný stav (pře)licencování soudních tlumočnicků a soudních překladatelů z pohledu Ministerstva spravedlnosti ČR

Setkání soudních tlumočnicků a soudních překladatelů se zástupci Ministerstva spravedlnosti ČR, Sekce dohledu a justice, Odboru insolvenčního a soudních znalců v Kroměříži 2022. „Orientovat se v zákoně a právních předpisech znamená znát svá práva a povinnosti“

Petra Kameníková

Součástí letních kurzů nejen pro překladatele právních textů pořádaných Komorou soudních tlumočnicků a soudních překladatelů ČR ve spolupráci s Justiční akademií v Kroměříži, jež se letos konaly tradičně v červenci v týdnu od 25. 7. do 29. 7. 2022, byla i prezentace zástupců Sekce dohledu a justice Ministerstva spravedlnosti ČR, kteří přijali pozvání KST ČR a využili této příležitosti přímého setkání s bezmála stovkou soudních tlumočnicků a soudních překladatelů, **Mgr. Jana Benýška**, ředitele odboru insolvenčního a soudních znalců, a **Mgr. Markéty Tomanové**, vedoucí oddělení soudních znalců a tlumočnicků na téma „Stav (pře)licencování tlumočnicků a překladatelů“.

Oceňujeme, že se dozorový orgán nezdráhá otevřeně a věcně komunikovat se soudními tlumočnickými a soudními překladateli, a snaží se povzbuzovat je k **přelicensování, jehož součástí je povinnost vykonat vstupní zkoušku**. Touto cestou zástupcům MSp děkujeme za to, že nás nejen podrobně informovali o vstupní zkoušce, ale i za to, že nad rámec svého vymezeného času odpovídali na četné dotazy a reagovali na leckdy kritické připomínky z publika.

V úvodním slovu Mgr. Jan Benýšek zdůraznil smysl vstupní zkoušky, který nemá být chápán jako zbytečné a soudním tlumočnickům a soudním překladatelům život znepříjemňující úřední gesto, ale především jako nástroj poučení soudních tlumočnicků a soudních překladatelů. **Účelem nové právní úpravy** je totiž především soudní tlumočnický a soudní překladatelský **chránit** a naučit je **znát svá práva a povinnosti**.

První část prezentace byla zaměřena na popis **aktuálního stavu (pře)licencování soudních tlumočnicků a soudních překladatelů**. Ke dni 25. července 2022 Ministerstvo spravedlnosti ČR evidovalo celkem 225 podaných žádostí, z nichž 138 žádostí podali stávající soudní T/P a 87 tzv. „prvožadatelé“. Z podaných žádostí vzalo celkem 23 žadatelů svou žádost zpět, z toho 18 žadatelů byli stávající soudní T/P, kteří jako důvod stažení žádosti uvedli nesprávné pochopení zákona, a 5 prvožadatelů z důvodu nesplnění podmínek žádosti. Ministerstvo hodnotí úspěšnost žadatelů při složení vstupní zkoušky jako velmi příznivou, neboť dosahuje 87,5%. U druhého pokusu neuspěli

celkem 2 žadatelé – 1 stávající ST/P a 1 prvožadatel. Celkem bylo zamítnuto 10 žádostí prvožadatelů z důvodu nesplnění některé z podmínek (vzdělání, praxe apod.), v 1 případě bylo zastaveno licenční řízení z důvodu neodstranění vad obsažených v žádosti (žadatel nereagoval ani na opakované výzvy).

Ministerstvo upozornilo na novou podobu formuláře žádosti o zápis do seznamu soudních tlumočnicků a soudních překladatelů, která je ke stažení na www.tlumocnici.justice.cz¹ v části „LICENČNÍ ŘÍZENÍ“ –> „FORMULÁŘE A ŽÁDOSTI“. Formulář žádosti je doporučeno uložit na plochu PC, i přes výzvu „Please wait“, která se pravděpodobně objeví na monitoru. Poté lze formulář z plochy otevřít a vyplnit.

Dalším bodem prezentace byl nový seznam soudních tlumočnicků a soudních překladatelů.² Nejprve byl vysvětlen název „SEZNAT“, jedná se o zkratkové slovo vytvořené ze slov **SE**znam **ZNA**lců a **T**lumočnicků.

Seznam obsahuje část veřejnou a část neveřejnou. K přístupu do neveřejné části se mohou soudní tlumočníci a soudní překladatelé přihlásit buď bankovní identitou, pomocí přístupových údajů do datové schránky, nebo identitou občana. V této části jsou uvedeny: historie činnosti, uložené pokuty, potvrzení pro výrobu pečeti apod. Ve veřejné části jsou uvedeny informace o jazyku/jazycích, zániku oprávnění, pozastavení činnosti, odmítnutí úkonu a základní údaje o soudním tlumočnicku/překladateli (IČO, datová schránka, sídlo, kontaktní adresa, e-mail, telefon, web) a tzv. „Výpis“ – Profil tlumočnicka/překladatele – Veřejný výpis. **Výpis ze zápisu v elektronické podobě v informačním systému Seznam znalců, tlumočnicků a překladatelů** je dostupný v českém a anglickém jazyce a obsahuje následující údaje: jméno a příjmení, IČO, adresu sídla, kontaktní adresu, ID datové schránky, e-mail, telefonní číslo, datum vzniku oprávnění, jazyk(y), specializace a údaj o odmítnutí provedení překladatelského/tlumočnického úkonu podle § 19 odst. 1 písm. c); výpis je opatřen datem stažení výpisu a kvalifikovanou elektronickou pečetí Ministerstva spravedlnosti ČR. Ministerstvo poskytnutím této služby (stažení výpisu) usnadňuje proces ověřování oprávnění soudního tlumočnicka/překladatele, kdy lze, v případě nutnosti doložení oprávnění (např. pro použití ověřeného překladu v zahraničí), použít právě tento úřední výpis. Pro účely elektronického úkonu lze výpis připojit jako přílohu přímo

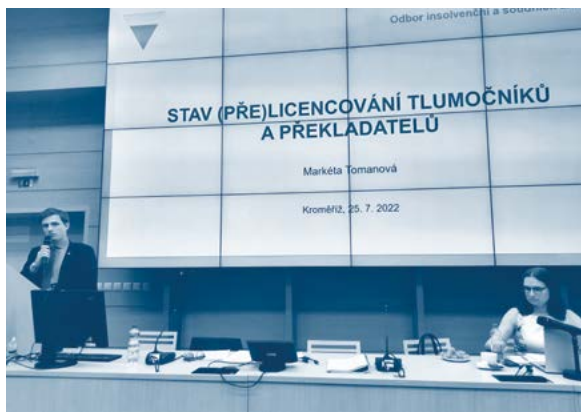
Prezentace zástupců Sekce dohledu a justice Ministerstva spravedlnosti ČR, Jana Benýška, ředitele odboru insolvenčního a soudních znalců, a Markéty Tomanové, vedoucí oddělení soudních znalců a tlumočnicků, kteří přijali pozvání KST ČR a v Kroměříži využili příležitost přímého setkání s bezmála stovkou soudních tlumočnicků a soudních překladatelů

k souboru s překladem ve formátu pdf/A. Pro listinné formy překladatelského úkonu lze pořídit autorizovanou konverzi výpisu a připojit ji k překladu, nebo lze nechat výpis vytisknout přímo notářem. Díky této možnosti není nutné, aby se ST/P museli osobně dostavit k notáři, čímž se celý proces ověřování podstatně zjednodušuje. Výpis je možné stáhnout i v mobilní aplikaci a využít ho ke snadnému a okamžitému prokázání platného oprávnění k výkonu činnosti, není nutné mít tedy při sobě tištěnou aktuální verzi výpisu.

Ve druhé části se kolegové zajímali především o doporučení ministerstva týkající se dokládání praxe. Dle požadavků licenčního řízení je nutné dokládat praxi za období pěti let předcházejících podání žádosti o zapsání do Seznamu soudních tlumočnicků a soudních překladatelů. Požadavkem ministerstva je, aby tato praxe byla skutečně aktivní, tj. za nedostatečný počet se při posuzování žádosti považuje např. pět úkonů za rok. Žadatel může praxi doložit údaji z nepovinné evidence úkonů (tj. z původního „deníku“, či jiné podobné evidence), potvrzením o aktivní spolupráci v oblasti překladu/tlumočení, potvrzením zaměstnavatele, fakturami za překlad/tlumočení, referencemi od zadavatelů o vykonaných překladech/tlumočení. Praxe se vždy posuzuje individuálně, je-li jako důvod menšího počtu úkonů uvedeno např. období pandemie onemocnění Covidu-19 či jiné zdravotní komplikace, mateřská či rodičovská dovolená, ministerstvo přihlíží k těmto výjimečným situacím.

¹ <https://tlumocnici.justice.cz/wp-content/uploads/2022/01/Formular-zadosti-o-zapis-do-seznamu-tlumocniku.pdf>

² <https://seznat.justice.cz>

Mezi tlumočníky a překladateli byl o setkání se zástupci Ministerstva spravedlnosti ČR v Kroměříži velký zájem

Z akce MSp Na Míčánkách, podzim 2022

V **poslední části** prezentace informovali zástupci ministerstva o novinkách, které MSp připravilo. Zejména se jedná o **nový portál**, jenž přinese uživatelsky přívětivější rozhraní i vyšší ochranu z pohledu kyberbezpečnosti. V dohledné době by měla fungovat zkušební verze **elektronické evidence úkonů**, jejíž opožděné spuštění ovlivňovala především datová náročnost projektu (propojení na statistické výstupy, velký počet údajů, propojení dat a ztotožnění se základními registry atd.).

A vítanou novinkou bylo oznámení brzkého **schválení novelizované verze vyhlášky o odměně a náhradách soudního tlumočnicka a soudního překladatele**, která přinese zrušení rozmezí sazby odměny a nový způsob náhrady dalšího vyhotovení překladu, kdy je stanovena paušalizovaná náhrada veškerých hotových výdajů vynaložených při vypracování

dalšího vyhotovení písemného tlumočnického úkonu nebo překladatelského úkonu ve výši 30 Kč za každou hodinu nebo normostranu, podle které se určuje odměna za první vyhotovení, v případě, že je zadavatelem požadováno další vyhotovení současně se zadáním překladu. Zástupci odboru insolvenčního a soudních znalců ujistili přítomné kolegy, že ministerstvo soudní tlumočnickou a soudní překladatelskou činností respektuje, spolupracuje aktivně s Pracovní skupinou pro tlumočnickou a překladatelskou činnost při MSp, uvědomuje si oblasti, které je nutné zlepšovat. Závěrem přislíbili, že na podzim se uskuteční vzdělávací akce pro soudní tlumočnickou a soudní překladatelskou činnost na téma **Nová právní úprava tlumočnické a překladatelské činnosti**. Vzdělávací akce proběhla začátkem října na půdě Justiční akademie v Justičním areálu Na Míčánkách prezenční i distanční formou.

Úhrady členských a jiných příspěvků a sponzorských darů

Úhrady akcí Komory (semináře, kurzy, atd.)

č. ú.: 2104417790/2700
UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a. s.

Úhrady členských příspěvků

č. ú. 520228009/2700
UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a. s.

Všechny úhrady v EUR

č. ú.: 520228017/2700
UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a. s.
IBAN: CZ24 2700 0000 0005 2022 8017,
SWIFT kód: BACXCZPP
(starý účet u FIO banky také stále aktivní)

Členům Komory soudních tlumočnicků a soudních překladatelů ČR připomínáme, že roční členský příspěvek má být uhrazen vždy předem, nejpozději do 31. ledna každého roku.

Jeronýmovy dny 2022

4. až 5. listopad 2022; Pořadatelem byla JTP - Jednota tlumočnicků a překladatelů, ve spolupráci s Asociací konferenčních tlumočnicků ASKOT, Českou komorou tlumočnicků znakového jazyka (ČKTZJ), Komorou soudních tlumočnicků a soudních překladatelů ČR (KST ČR), Obcí překladatelů (OP), Ústavem translologie Filozofické fakulty Univerzity Karlovy (ÚTRL FF UK) a Evropskou komisí

Jeronýmovy dny, to jsou dva dny networkingu, besed a přednášek z oboru překladu a tlumočení, a také zajímavý doprovodný program.

Slavnostní zahájení se konalo v pátek 4. listopadu 2022, v 11 hodin, ve vestibulu Ústavu translologie FF UK. Zároveň zde byla zahájena vernisáž výstavy k 55. výročí úmrtí Jiřího Levého, předního českého uměleckého překladatele a teoretika překladu.

Odpolední program proběhl ve spolupráci Jednoty tlumočnicků a překladatelů, Ústavu translologie FF UK a Evropské komise, avšak již v sídle JTP na Senovážném nám. 23 v sále č. 16.

V sobotu 5. listopadu běžel program paralelně ve třech sálech v sídle JTP na Senovážném náměstí:

V sále 201 to byl celodenní program pro audiovizuální překladatele: titulky přes třetí jazyk, český dabing, korektury a QC, DosAVeničko a mnohé další.

V centrálním sále 16 a v sále 254 se uskutečnily prezentace: konferenčního i komunitního tlumočení – tlumočení českého znakového jazyka v České televizi – soudního tlumočení a překladu – překladu egyptských hieroglyfů – překladu Jirotkova Saturnina do němčiny – nových kurzů pro tlumočnický s ukrajinštinou, vietnamštinou a mongolštinou a mnoho dalšího, a to za účasti hostů nejen z Čech, ale i z blízkého a vzdálenějšího zahraničí.

Prezentace KST ČR byla prvním blokem sobotního dopoledne. Ilona Šprcová, členka představenstva Komory, představila poslední vývoj na poli legislativy

regulující činnost soudních tlumočnicků a soudních překladatelů.

Po polední pauze následovala prezentace **Jana Benýška** z MSp, vedoucího oddělení, pod které spadá agenda ST a SP. Ten kladně hodnotil spolupráci s profesními organizacemi tlumočnicků, mezi kterými několikrát zmínil i Komoru. Apeloval na ST a SP, aby se hlásili na zkoušku, mluvil o novele úhradové vyhlášky (zveřejněna ve sbírce zákonů pod č. 369/2022 Sb.).

V neděli byla v rámci doprovodného programu možnost zúčastnit se komentované prohlídky Národního muzea.

Pro všechny zúčastněné byla akce Jeronýmovy dny ideální příležitostí, jak se dozvědět mnohé přínosné informace, ale také i něco novinek, a zároveň se setkat s kolegy z oboru.

Audovizuální záznam a více informací k akci Jeronýmovy dny 2022 najdete na: <https://www.jtpunion.org/akce/jeronymovy-dny/>

Přejete-li si zveřejnit v Soudním tlumočnicku svoji inzerci, napište na kstcr@kstcr.cz

Konferencia Odborná komunikácia v zjednotenej Európe oslávila 20. výročie

„Odborná komunikácia v zjednotenej Európe“ – konferencia, ktorá vytvára platformu na komunikáciu medzi odborníkmi zaoberajúcimi sa teoretickými a praktickými aspektmi odbornej komunikácie vo viacjazyčnej spoločnosti v tých najrozličnejších kontextoch. Už dlhé roky ju charakterizuje vedeckosť, odbornosť, vzdelávanie, prepojenie teórie a praxe

Alena Ďuricová

Konferencia Odborná komunikácia v zjednotenej Európe oslávila v tomto roku svoje dvadsiate výročie, a tak k jej hlavným atribútom možno oprávnene priradiť tradíciu. Konferencia zažila od svojho vzniku veľa prínosných rokovaní, sprostredkovala mnohé kontakty a spoluprácu, bola zdrojom pre vznik a realizáciu vedeckovýskumných projektov, podporovala kariérny rast, sledovala úspechy jej účastníkov a neustále vytvára priestor na komunikáciu a výmenu skúseností medzi lingvistami, translatológmi, pedagógmi, prekladateľmi, tlmočníkmi, študentmi, záujemcami o jazyk, terminológiu, preklad, tlmočenie – o odbornú komunikáciu.

Dátumom výročnej konferencie bol 5. a 6. október 2022. Hlavným organizátorom bola Katedra germanistiky Filozofickej fakulty Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici v spolupráci s Jednotou tlmočníkov a prekladateľov v Prahe. Prípravný a organizačný tím bol rozšírený o zástupcov riešiteľského kolektívu projektu APVV-18-0115 „Jazyk v meste – dokumentovanie

multimodálnej semiosféry jazykovej krajiny na Slovensku a z komparatívnej perspektívy“.

K hlavným tradičným tematickým okruhom, k problematike prekladu právnych textov, jazyku odbornej komunikácie, osobitostiam náučného štýlu, terminológii a terminografii, translatologickým aspektom odborného textu a odbornej komunikácie, výkonu práce úradných tlmočníkov a prekladateľov sa v posledných rokoch pridružila problematika jazykovej krajiny, ako aj otázky, ktoré sú stredobodom záujmu riešiteľov projektu KEGA 022UMB-4/2021 „Využitie informačných technológií ako inovatívny faktor interdisciplinárnej edukácie budúcich prekladateľov a právnikov“. Uvedené témy rezonovali medzi odborníkmi a boli pretraktované v rôznych kontextoch a z rôznych aspektov.

Konferencia si získala počas svojej existencie stálych záujemcov, ktorí sa každoročne stretávajú na tomto vedeckom podujatí. Rady účastníkov sa pravidelne rozširujú a stále miesto medzi nimi patrí mladým, ambicióznym kolegom – pedagógom, doktorandom

Konferencie Odborná komunikácia v zjednocenej Európe na Univerzite Mateja Bela v Banskej Bystrici oslávila letos své dvacáté výročie, a tak k jej hlavným atribútom lze oprávněně přiřadit tradici

Tak jako minulé roky, i během letošní konference se mimořádnému zájmu těšil německo-slovenský terminologický seminář z oblasti trestního práva Pavlína Lössl, členky představenstva KST ČR. V letošním roce byl zaměřen na terminologii sexuálních trestných činů.

a študentom. Účastníci konferencie – lingvisti, prekladatelia, tlmočníci, vedci, pedagógovia – sa aj v tomto roku venovali otázkam, ktoré sú stredobodom ich profesijného záujmu, prezentovali výsledky svojho výskumu, ako aj poznatky a skúsenosti z praxe a z procesu edukácie. Prekladatelia a tlmočníci získavajú cenné odborné informácie, konzultujú svoje prekladateľské problémy a terminologické otázky.

Počas **prvého rokovacieho dňa** dominovali problémy prekladateľskej a tlmočnickej praxe a tematika odborných textov v kontexte prekladu a tlmočenia. Úvodný príspevok B. Vinczeovej presvedčil plénum o výhodách a prínosoch použitia CAT nástrojov aj pri preklade umeleckej literatúry, čo dokumentovala prekladom geopolitického trileru. Príspevky zamerané na problematiku právnych a úradných textov boli venované vzdelávaniu i ich aktuálnym špecifikám. M. Némethová a J. Štefaňáková prezentovali vybrané aspekty práce s právnymi textami v rámci kurzu „právo a právne texty interdisciplinárne“. Pohľad na právne texty vo vzdelávaní prekladateľov a tlmočníkov rozšírila L. Poláková. A. Ďuricová priblížila právne a úradné texty z obdobia pandémie s cieľom zaznamenať novovzniknuté termíny, obrazné a expresívne pomenovania ako odraz pandémie v právnom jazyku. K predmetom výskumu S. Tomášikovej patria okrem iného odborné jazyky. Na tohtoročnej konferencii špecifikovala odbornú komunikáciu v oblasti balistiky. Martina Káňšová rozšírila paletu odborných textov o historické texty, a to v kontexte vybraných aspektov prekladu. Medzi príspevkami nechýbal ani pohľad na tlmočenie a tlmočníka. Rezonovali tu aktuálne potreby a požiadavky tlmočnickej praxe. Profesionalizáciu prekladu a tlmočenia vo verejných službách na Slovensku akcentovala M. Štefková. Jaroslav Stahl poukázal na základe aktuálneho prieskumu na relevanciu tlmočníka na vybraných trhoch v súčasnosti. V centre pozornosti B. Jenčíkovej bolo konzekutívne tlmočenie v priemyselnej výrobe a vplyv situačného kontextu na výber odbornej lexiky. Tematike odborných textov bol vymedzený aj záver konferencie. Jarmila Pátková sa venovala predložkovým výrazom v jazyku francúzskych právnych noriem, F. Kalaš analyzoval lexému „voda“ v diachrónej perspektíve a Oľga Wrede informovala o výsledkoch projektovej práce a poukázala na skúsenosti pri tvorbe podcastov vo vzdelávacom procese.

Témou **druhého rokovacieho dňa** bola jazyková krajina. Príspevky venované tejto problematike vznikli ako čiastkové výstupy vyššie uvedeného projektu APVV-18-0115: *Jazyk v meste – dokumentovanie multimodálnej semiosféry jazykovej krajiny na Slovensku a z komparatívnej perspektívy*.

Doc. PhDr. Alena Ďuricová, PhD. pôsobí na Katedre germanistiky Filozofickej fakulty Univerzity Matěje Bela v Banskej Bystrici, kde garantuje študijné programy ve študijním odbore filologie, se zaměřením na překladačství a tlumočnictví. Vede přednášky z morfologie německého jazyka a semináře z oblastí jejího výzkumu, jehož těžištěm je právní jazyk, překlad právních textů, terminologie právních textů v němčině a češtině.

K jejím dalším aktivitám patří garantování vědeckých konferencí, editorská činnost a příprava nových studijních programů. Je členkou redakční rady časopisu *Slowakische Zeitschrift für Germanistik* a členkou Terminologické komise Ministerstva kultury SR. Na Filozofické fakultě UMB je členkou oborové rady ve študijním programu *translatologie* a na Pedagogické fakultě UK v Bratislavě členkou oborové rady ve študijním programu *didaktika cizích jazyků*. Během svého pedagogického působení absolvovala četné kurzy na Slovensku, v Německu a Rakousku zaměřené na další vzdělávání a participovala na několika mezinárodních projektech spojených s pracovním pobytem v zahraničí. Kontinuálně řeší vědecké projekty podporované slovenskými agenturami. K významným aktivitám v odborné činnosti patří její korektorská práce pro *European Personnel Selection Office* v Bruselu v roce 2003 a 2004. Od roku 1981 působí jako soudní překladatelka pro jazyk německý.

Členovia riešiteľského kolektívu prezentovali aktuálne otázky svojho výskumu z rôznych aspektov a v rôznych súvislostiach, pričom vychádzali zo skúmaných lokalít – Erlangenu, Banskej Bystrice, Banskej Štiavnice, Bratislavy, Komárna a Komároma.

Zuzana Gašová sa vo svojom príspevku pýtala ako rozumieme jazykovej krajine Bratislavy. Petra Jesenská komentovala prezentovanie žien v jazykovej krajine vybraného areálu. Kolektív autorov v zložení Tóth, Lörincz a Istók posunul výskum jazykovej krajiny miest Komárno a Komárom do roviny kvantitatívneho komparatívneho výskumu. Zdenko Dobřík nazeral

na jazykovú krajinu z kognitívno-kultúrnej a pragmatickej perspektívy. Jana Lauková špecifikovala jazykovú krajinu intraurbárnej lokality mesta Erlangen. Na charakteristiku jazykovej krajiny Erlangenu nadviazala E. Molnárová a rozšírila ju o multimodálne agregáty.

Tak ako po minulé roky, aj počas tohtoročnej konferencie sa mimoriadnemu záujmu tešil nemecko-slovenský terminologický seminár z oblasti trestného práva.

Seminár bol organizovaný v spolupráci s Komorou soudních tlumočnicků a soudních překladatelů České republiky. Pripravila, organizovala a viedla ho Pavlína Lössl, členka predstavenstva Komory.

Vychádzajúc z prekladateľskej a tlmočnickej praxe úradnej prekladateľky a tlmočnice pre nemecký, český a slovenský jazyk v Rakúsku a v Českej republike sa zamerala na terminológiu sexuálnych trestných činov. Terminologický seminár zostavila s profesionálnou znalosťou. Objektom práce na seminári boli vhodne excerptované termíny z uvedenej oblasti, ktoré Mag. P. Lössl čerpala z vlastnej prekladateľskej a tlmočnickej praxe, ako aj z nemeckej, rakúskej a slovenskej legislatívy. Na základe analýzy a interpretácie vybraných termínov ponúkla ekvivalenty v cieľovom jazyku. Účastníci seminára mali možnosť diskutovať o daných termínoch a prakticky ich

aplikovať pri preklade vybraných textov z uvedenej právnej oblasti. Terminologický seminár vytvoril priestor nielen pre ďalšie vzdelávanie prekladateľov z praxe, ale aj pre študentky a študentov študijných programov tlmočnictva a prekladateľstva z Filozofickej fakulty UMB a okrem práce s termínmi im umožnil kontakt s riešením prekladateľských problémov priamo z praxe.

Konferencia a seminár splnili aj v roku 2022 zámer a cieľ organizátorov, ktorým bolo a zostáva aj naďalej vytvorenie priestoru na odbornú diskusiu a výmenu názorov. Dvadsaťročná tradícia konferencie je tým najlepším prejavom jej významu a opodstatnenia. Ďakujeme všetkým organizátorom, účastníkom, prednášajúcim, diskutujúcim, ktorí po celé roky tvorili a naplňali obsah konferencie. V neposlednom rade patrí poďakovanie agentúram, predovšetkým VEGA, KEGA, APVV, ktoré sa prostredníctvom financujúcich projektov spolupodieľali na financovaní konferencie počas jej existencie.

Do ďalších rokov želáme konferencii *Odborná komunikácia v zjednotenej Európe* inšpiratívne, prínosné, podnetné a úspešné rokovania, zanietených a ambiciózných účastníkov.

Kurz Právní minimum pro překladatele a tlumočníky

Pořádá Masarykova univerzita Brno – Centrum dalšího vzdělávání

Kurz (jednosemestrální únor–červen 2023) je určen především pro budoucí překladatele a tlumočníky se zájmem o odbornou právní terminologii. Tento kurz je nezbytné absolvovat v případě, že se ucházíte o jmenování soudním tlumočnickem (mimo absolventů právnických fakult VŠ).

Celý kurz bude probíhat formou on-line prostřednictvím MS Teams.

Návod na případnou instalaci MS Teams najdete zde: <https://www.microsoft.com/cs-cz/microsoft-teams/teams-for-home>

Pro přístup není potřeba žádné speciální vybavení, dostačující je počítač/tablet s internetovým připojením, reproduktor nebo sluchátka.

Program

Kurz je jednosemestrální, přednáškový den je pátek. Celkový rozsah kurzu je 8 přednáškových dnů, každý den v rozsahu 10 vyučovacích hodin, celkem 80 vyučovacích hodin:

dopolední přednáška 9.00 – 12.45 hod., včetně přestávky

odpolední přednáška 13.45 – 17.30 hod., včetně přestávky

Předpokládané zahájení a první přednáška proběhne 10. února 2023 od 9.00 hodin.

Cena: 9 100 Kč (včetně DPH)

Obsah

Základní právní problematika: Teorie práva • Obecná část občanského zákoníku • Občanský soudní řád •

Rodinné právo • Závazkové právo • Věcná práva, dědické právo • Správní právo • Cizinecké právo • Obchodní korporace • Obchodní smluvní vztahy • Trestní právo hmotné • Trestní řízení • Pracovní právo • Právo EU • Mezinárodní právo soukromé • Řešení sporů s mezinárodním prvkem.

Organizátoři si vyhrazují právo operativně upravit termín nebo pořadí témat.

Kurz probíhá v češtině a je ukončen závěrečným testem. Závěrečný test proběhne v červnu 2023, (konkrétní termín bude doplněn později).

Podmínkou úspěšného ukončení kurzu a získání osvědčení o absolvování kurzu je vykonat závěrečný test s minimálním počtem 70% správných odpovědí a současně minimálně 70% účast na přednáškách kurzu. V případě neúspěšného složení zkoušky, je možné ji maximálně dvakrát opakovat bezplatně, nejdéle do 8. 9. 2023. Další opravné termíny nejsou možné.

Přihlášky přijímáme do 31. 1. 2023 nebo do naplnění kapacity kurzu. Kurz je pořádán pod záštitou

KST ČR – Komory soudních tlumočnicků a soudních překladatelů ČR. (Pro členy KST ČR je účastnický poplatek se slevu 500 Kč.)

Na kurz je možné navázat specializovanými jazykovými kurzy, např. Angličtina pro soudní tlumočnický, které pořádá Centrum jazykového vzdělávání MU.

Bližší informace dostupné na:

<http://kurzy.law.muni.cz/content/cs/kurzy-pro-veřejnost/kurzy/901-pravni-minimum-pro-prekladatele-a-tlumocniky--online/>

Právnická fakulta Masarykova univerzita – Centrum dalšího vzdělávání, Veveří 70, Brno, koordinátor@cjv.muni.cz nebo na telefonním čísle **+420 549 49 4251**

Kontakt

Ing. Naděžda Švihelová

telefon: **549 49 5344**

e-mail: Nadezda.Svihelova@law.muni.cz

TIFO Olomouc 2022

Ve dnech 11. a 12. listopadu 2022 se konal další ročník mezinárodní konference TIFO Olomouc (Translation and Interpreting Forum Olomouc). Konferenci již tradičně pořádala Katedra anglistiky a amerikanistiky Filozofické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci, tentokrát na téma „Room for (Ex)Change in T&I Training“ („Prostor pro změnu ve vzdělávání překladatelů a tlumočnicků“)

Eva Gorgolová, Petra Seifertová

Oficiální program konference byl zahájen v pátek 11. listopadu 2022, přesně v den, kdy se konference v roce 2011 konala poprvé. Někteří účastníci se však sešli již ve středu a ve čtvrtek, kdy proběhlo několik odborných workshopů. V předvečer konference připravili organizátoři komentovanou prohlídku večerní Olomoucí a neformální přivítání a posezení ve Svatováclavském pivovaru.

Účastníky a přednášející ze 14 zemí přivítal vedoucí Katedry anglistiky a amerikanistiky **Ondřej Molnár**, který mezi jiným poděkoval Komoře soudních tlumočnicků a soudních překladatelů za partnerství a příspěvek na konferenci, jakož i **Ondřejovi Klbalovi** a rodinné Litovelské cukrovarně, ocenil také

účast kolegů z Ukrajiny, se kterými všichni soucítíme. Zároveň poděkoval studentům tlumočnickům, kteří všechny přednášky a prezentace simultánně tlumočili v kabinách. Poté požádal kolegu **Jiřího Stavovčíka**, prorektora pro internacionalizaci Univerzity Palackého, aby konferenci oficiálně zahájil.

V první přednášce se jedna z hlavních přednášejících, profesorka z Univerzity v Granadě ve Španělsku **Catherine Way**, věnovala tématu dlouhé a náročné cesty od překladatelské kompetence k odbornosti.

Následovala skvělá panelová diskuse, kterou moderoval **Pavel Král**, vedoucí překladatelsko-tlumočnické sekce Katedry anglistiky a amerikanistiky. Diskutujícími byli **Ladislav Hlavatý**, profesionální

Autorky článku (E. Gorgolová vlevo, P. Seifertová vpravo) spolu s O. Klabalem

V rámci kulturního programu konference TIFO Olomouc vystoupil v kapli Božího těla klavírista Marek Keprt

překladatel a manažer společnosti RWS Group, Czech Republic, **Iva Paráková**, profesionální překladatelka a tlumočnice a učitelka angličtiny na volné noze, **Pavol Šveda**, špičkový profesionální tlumočnick mezinárodních institucí a docent Univerzity Komenského v Bratislavě, **Elisabet Tiselius**, aktivní tlumočnice a lektorka tlumočení na Stockholm University, **Catherine Way**, výzkumná pracovnice v oboru studia překladatelství, lektorka překladu na University of Granada, **Federico Zanettin**, politik a lektor překladu na University of Perugia.

Diskutující odpovídali postupně v omezeném časovém limitu na pět dotazů týkající se oboru překladatelství a tlumočení, např. jaké změny, vývoj a trendy osobně vnímají v oboru, jaká je (nebo by měla být) podle nich přidaná hodnota univerzitního vzdělání v profesi tlumočnicka a překladatele, jaký má dopad rychlý rozvoj informačních technologií na profesi tlumočnicka a překladatele apod.

Odpolední blok zahájil přednáškou profesor italské University of Perugia Federico Zanettin, který se věnoval korpusové lingvistice a členské kategorizační analýze. Program pokračoval v sekcích, z nichž každá byla zaměřena na jiné téma, např. právní překlad, regionální perspektivy ve vzdělávání v oblasti překladu a tlumočení, vzdělávání tlumočnicků a kolaborativní učení ve vzdělávání překladatelů. Přednášející buď vystoupili s teoretickými příspěvky nebo prezentovali výsledky svých výzkumů.

V sekci věnované právnímu překladu vystoupili i dlouholetí lektori jazykových seminářů, které pořádá Komora, **Tomáš Duběda** z Ústavu translatologie FF UK s příspěvkem „*Teorie optimality a překlad právních termínů*“ a **Vladimíra Kvasničková** z PF UK s příspěvkem „*Terminologické záludnosti právního*

překladu“, který nás velmi zaujal, a proto jsme Vladku Kvasničkovou požádali, zda by ho mohla zpracovat jako článek do aktuálně připravovaného čísla bulletinu Soudní tlumočnick. Její příspěvek si tak můžete přečíst na jiném místě tohoto ST (pozn. red.: článek doc. Kvasničkové uveden na straně 43)

Na závěr dne se konal společenský večer v krásných prostorách bývalého jezuitského konviktu, kde je dnes Umělecké centrum Univerzity Palackého. V kapli Božího těla vystoupil klavírista Marek Keprt.

Druhý den konference pokračovala přednáškou Elisabet Tiselius ze Stockholmské univerzity ve Švédsku s názvem Pedagogické základy vzdělávání tlumočnicků (pro veřejné instituce). Poté následovaly opět diskuse v sekcích tentokrát na téma vzdělávání tlumočnicků a překladatelů, tvorba studijních programů, různé úhly pohledu na tlumočení a v neposlední řadě strojový překlad a posteditace. Velmi nás zaujala přednáška kolegyně z olomoucké univerzity o poznatcích z krizového tlumočení pro válečné uprchlíky z Ukrajiny, jakož i příspěvek kolegyně **Věry Kloudové** z ÚTRL, která prezentovala překvapivé výsledky studie o srovnání výkonů profesionálů a studentů v simultánním tlumočení. Studie slouží jako podklad pro další výzkum v oblasti automatického simultánního překladu mluvené řeči.

Stejně jako předchozí ročníky byl i tento velmi příjemným a přínosným setkáním s milými kolegy nejen z Olomouce, ze Slovenska, ale především z Ústavu translatologie, včetně paní profesorky **Ivany Čeňkové**, **Davidu Mračka**, Věry Kloudové, již zmíněného Tomáše Dubědy a dalších.

Nová vizuální identita KST ČR

Tvorba jednotného vizuálního stylu – druhý díl informace o novém vizuálním stylu, kterým Komora reprezentuje soudní tlumočnický a soudní překladatelský úkol

Pavel Mašarák

Jak jsme informovali v minulém čísle Soudního tlumočnicka, pracovalo představenstvo Komory spolu s grafičkou paní **MgA. Věrou Marešovou** v uplynulém roce intenzivně na tvorbě jednotného vizuálního stylu Komory. Úkol to byl nesnadný, protože se nejednalo jen o vytvoření nového loga, resp. logotypu, ale o kompletní grafické pokrytí zahrnující množství různých aplikací na předmětech, které Komora potřebuje ke své činnosti.

Už několik měsíců běžně používáme pozvánky, osvědčení, hlavičkový papír (v ČJ a AJ), razítka a šablonu powerpointové prezentace v nové grafické podobě. Na letních kurzech v Kroměříži měl premiéru zbrusu nový roll-up banner a **moderní design získal po mnoha diskusích i časopis, který právě držíte v ruce.**

Nové představenstvo, které vzejde z volební valné hromady v únoru, bude mít připraveny také vizitky, které může ihned zadat do výroby, pokud je bude potřebovat k reprezentaci Komory. Navržen je i vzhled tlumočnického bloku coby příležitostného dárkového předmětu a prezentačních sloh na materiály poskytované při seminářích. Jejich výroba byla z finančních důvodů odložena na rok 2023.

Brzy začneme vydávat nové členské průkazy – plastové karty o rozměrech 54 mm × 85,6 mm se zaoblenými rohy (formát občanského průkazu).

Dlouho jsme přemýšleli, jaké údaje má nový průkaz obsahovat a jak to udělat, aby se na tak malé místo vešly. Nakonec jsme se přiklonili k názoru, že průkaz bude pouze dokladovat příslušnost ke Komoře a profil člena včetně pracovních jazyků bude obsažen v QR kódu, který lze v případě potřeby načíst mobilním telefonem. Údaje v profilu si může každý člen editovat či aktualizovat sám prostřednictvím členské sekce webových stránek. Na novém představenstvu pak bude, aby členskému průkazu dalo větší smysl, tedy sjednalo u externích dodavatelů, resp. partnerů Komory co největší množství výhod pro jeho držitele.

V rámci jednotného vizuálního stylu zbývá vytvořit propagační prospekty a design publikací vydávaných Komorou. Úplně nakonec přijde na řadu redesign webových stránek, kde ale samotná grafika představuje vedle technického řešení jen jednu část náročného úkolu. Propagační prospekty chceme vydat dva: jeden by měl oslovovat soudní tlumočnický a soudní překladatelský úkol, kteří dosud nejsou členy Komory, a prezentovat naši činnost a výhody členství. Druhý by se měl obracet na širokou veřejnost a představit profesi soudního tlumočnicka a soudního překladatele jako takovou. Nedávná jednání o tlumočnické legislativě totiž ukázala, že je třeba dělat ve větší míře veřejnou osvětu a více vysvětlovat význam soudního tlumočnického fungování právního státu a zaručení práva na spravedlivý proces. Jednotný design publikací pak potřebujeme v první řadě pro plánované příručky, kterými chceme zlepšit povědomí o potřebách tlumočnicků u příjemců tlumočnických úkonů: na již vydanou příručku pro soudce bychom rádi navázali obdobnou příručkou pro policisty a státní zástupce.

Myslím, že se paní grafičce Marešové dílo podařilo a vytvořila nejen logo Komory, ale i symbol soudního tlumočnického úkolu. **Kombinace písmene „T“, které zastupuje tlumočení a překlad (translation, translologie...), a paragrafu symbolizujícího právo a justici dobře vystihuje podstatu naší profese, která se vyznačuje sepětím jazyka a práva.**

I když jsme zaznamenali převážně pozitivní ohlasy, jsme si vědomi toho, že se nové logo nebo jednotlivé aplikace vizuálního stylu nemusí líbit všem. Při nejlepší vůli a poctivé snaze nebylo bohužel možné zohlednit všechny názory a vždy bylo nakonec nutné rozhodnout a vybrat z několika velmi pěkných návrhů jen jeden. Věřím ale, že nový vizuální styl je funkční a udělá nám v budoucnu dobrou službu, což možná přesvědčí i kolegy a kolegyně, které nový design zprvu nenadchl. Neměli bychom také zapomínat na to, že vizuální styl je jen jednou podmínkou úspěchu a v hezkém obalu musí být i hezký produkt, což vyžaduje spoustu práce a nápadů přetavených v činy.

K otázce povinné výuky dvou cizích jazyků na základních školách

V letošním roce rozvířil poklidné vody cizích jazyků záměr Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR zrušit povinnou výuku tzv. druhých cizích jazyků (obvykle němčiny, francouzštiny, ruštiny, španělštiny a italštiny) v rámci revize kurikula základní školy (tzv. Rámcového vzdělávacího programu pro ZŠ). Pokud by tato změna byla prosazena, nadále by žáci základních škol nestudovali povinně dva cizí jazyky. Změnu navrhl expertní panel ustavený pro tuto revizi a není zatím definitivně schválena

Martin Mikuláš

Členové expertního panelu dosud argumentovali zejména tím, že studium druhého cizího jazyka je pro žáky základních škol stresující zkušeností, protože je výuka příliš náročná a někteří z nich nevládnou ani studium prvního cizího jazyka. K tomuto argumentu přidávají další argument, a to nedostatek kvalitních učitelů cizích jazyků. Ve výsledku je podle nich úroveň osvojení druhého cizího jazyka nízká, a v budoucnu bude navíc tato dovednost nahrazena informačními technologiemi, které zajistí překlad i tlumočení projevu mezi jazyky.

Odpůrci této revize vzdělávacího obsahu upozorňují, že v argumentech expertního panelu panují jisté rozpory. Na jednu stranu má být výuka údajně stresující (objektivní šetření v této oblasti ovšem chybí) a náročná, výstupy z ní jsou ovšem podle stávajících vzdělávacích programů pouze na úrovni A1, tedy se jedná o úplně základní osvojení zvukové a grafické složky těchto jazyků. Pokud navíc žáci nedosahují adekvátní úrovně při povinné výuce na základní škole, dosáhnou s vysokou mírou pravděpodobnosti po případném přijetí tohoto opatření nižší výstupní úrovně v těchto jazycích v navazujícím studiu na škole střední. Někteří odpůrci v návaznosti na tyto rozpory dále uvádějí, že skutečným důvodem těchto změn může být hledání časových rezerv v učebním plánu, které by usnadnily plánované rozšíření výuky informatiky a výpočetní techniky.

Proti plánovaným změnám se vyslovila také řada institucí. Iniciativu pro zachování druhého cizího jazyka jako povinného podpořili například zástupci Česko-německého fondu budoucnosti, Česko-německá obchodní a průmyslová komora a Francouzsko-česká obchodní komora, podobně jako Hospodářská komora České republiky.

Dne 30. 3. zaslala tato iniciativa dopis premiéru Petru Fialovi. V období 4. 4. až 20. 4. byla také šířena petice na její podporu. Podepsalo ji přes 2400 signatářů a připojily se k ní četné profesní organizace: Asociace učitelů angličtiny v ČR, Česká asociace anglistů, Sdružení učitelů francouzštiny, Sdružení vysokoškolských učitelů francouzštiny Gallica, Spolek germanistů a učitelů němčiny SGUN, Svaz germanistů v ČR a Asociace učitelů španělštiny. Podporu vyjádřili také velvyslanci Francouzské republiky, Španělského království, Spolkové republiky Německo a Rakouska.

Následně se s ministrem školství, mládeže a tělovýchovy Vladimírem Balašem sešli velvyslanci Francie, Německa, Itálie a Španělska, kteří ve svém prohlášení vyjádřili nesouhlas s tím, aby byla výuka druhého cizího jazyka na českých základních školách pouze dobrovolná, jak to zamýšlejí odborníci na ministerstvu.

Negativně se k plánované změně postavili i zástupci univerzit. Dne 13. 4. vydala své odmítavé stanovisko v tiskové zprávě Pedagogická fakulta Masarykovy univerzity v Brně. Následně uspořádala tiskovou konferenci „O zachování druhého cizího jazyka na základní škole jako povinného předmětu“ i Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy v Praze. Zástupci z řad odborníků, diplomatického zastoupení dotčených zemí i hospodářských organizací nesouhlasí se zmíněnými změnami kurikula zejména z následujících důvodů:

- Nedostatek kvalifikovaných učitelů cizích jazyků nelze řešit vyřazením těchto předmětů z povinné výuky. Nikdo analogicky neuvažuje o vyřazení matematiky, fyziky, chemie a informatiky v důsledku akutního nedostatku učitelů těchto předmětů.

- Česká republika se na mezinárodní úrovni zavázala k prosazování a aplikaci tzv. politiky plurilingvismu, která je jednou z klíčových aktivit Evropské unie. Navrhované opatření by bylo v rozporu s deklaracemi českých politiků na mezinárodní scéně.
- Vícejazyčnost je zásadní konkurenční výhodou na trhu práce. Členové hospodářských komor upozorňují, že vzhledem k obchodním vazbám (zejména Německo a Francie) je výuka druhých cizích jazyků na českých školách zásadní a podnikatelský sektor ji i nadále vyžaduje. Výuka němčiny například přispívá k hospodářskému růstu v příhraničních oblastech.
- Odborníci varují před rozevíráním sociálních nůžek. Při omezení výuky cizích jazyků na školách budou tyto služby rodiče hledat mimo instituce formálního vzdělávání. Placenou výuku v kroužcích a na jazykových školách si ale budou moci dovolit jen majetnější rodiče, jejichž děti následně získají zmíněnou konkurenční výhodu na trhu práce. Bude tak docházet k replikaci sociálního znevýhodnění.
- Řada ředitelů škol se obává, že učitelé „druhých“ cizích jazyků nenaplní své úvazky a ze školství odejdou, zejména v situaci, kdy si absolventi filologických oborů již dnes snadno nacházejí zaměstnání mimo oblast školství.
- Odborníci na výuku cizích jazyků upozorňují, že přínosem plurilingvismu není jen znalost a osvojení příslušných jazyků. Spolu s jazykem se studenti učí i odlišné kultuře, což rozvíjí jejich kritickou toleranci k cizím kulturám a omezuje projevy xenofobie.
- Neurovědy dále prokázaly, že tzv. vícejazyčný mozek efektivněji řeší i úlohy z jiných oborů (označováno anglickým termínem „multicompetence“), takže osvojování více cizích jazyků je pro kognitivní vývoj jedince vždy prospěšné, ať už tento cizí jazyk sám o sobě využije, či nikoli.

Jak to viděl Vladimír Renčín

S laskavým svolením autora

ANO, JE TADY MOST. ALE MY JSME ZVYKLÍ HLEDAT SI SVOU ČESKOU CESTU.

Tisková zpráva prezidentky asociace Eulita

V minulém čísle ST slibovaný příspěvek z konference předcházející valné hromadě EULITA byl připravován v návaznosti na vyjádření konkrétních osob z řad vedení asociace. Vzhledem k velkému množství aktuálních informací, týkajících se současného vývoje na poli soudního tlumočení a překladů v ČR, bude příspěvek „Co zajímavého zaznělo na konferenci EULITA“ realizován až v dalším čísle ST (1/2023).

Zcela aktuálně však i v kontextu dění v české justici vyznívá tisková zpráva prezidentky asociace EULITA, Daniely Amodeo Perillo, vydaná poté, co došlo k dalšímu selhání spravedlnosti před italským soudem. Italský soud byl nucen přerušit řízení z důvodu nemožnosti sehnat kvalifikovaného soudního tlumočníka, který by obviněnému cizinci umožnil užívat stejná práva, jaká může užívat každý jiný občan státu

Drazí kolegové,

od svého založení v roce 2009 podporuje EULITA svá národní profesní sdružení kvalifikovaných soudních tlumočnicků a překladatelů, kteří usilují o uznání a respekt své profese a důstojné odměňování při práci pro justici.

No Translation – No Justice! Bez překladu není spravedlnost

Nelze tolerovat, aby se členské státy dvanáct let po přijetí směrnice 2010/64 neřídily jejími ustanoveními o školení a kvalitě soudních tlumočnicků a překladatelů, a nakonec ani o právu podezřelých a obviněných osob rozumět jazyku trestního řízení a aby jim bylo rozuměno díky službám kompetentních tlumočnicků.

Směšná odměna je důvodem, proč se kvalifikovaní tlumočníci stále drží daleko od našich soudních síní, což má za následek, že jednání musí být odročována, plýtvá se časem a narůstají náklady: v konečném důsledku je pro justici sebezničující, aby se spoléhala, resp. vystačila si s nespolehlivými lidmi.

EULITA vyzývá italské ministerstvo spravedlnosti, aby se vážně a neprodleně zabývalo tímto aspektem trestního řízení: všichni podezřelí a obvinění, ať již jsou to Italové nebo cizinci, mají právo na spravedlivý proces bez jakékoli diskriminace.

EULITA vyzývá Evropskou komisi, aby věnovala zvláštní pozornost správnému uplatňování směrnice 2010/64 členskými státy.

S přátelským pozdravem
sekretariát EULITA

European Legal Interpreters and Translators Association

Srovnání pracovních podmínek soudních tlumočnicků a překladatelů v ČR a Norsku

Tabulka Srovnání pracovních podmínek soudních tlumočnicků a překladatelů (ST/P) v ČR a Norsku je zpracována na základě prezentace kolegyně Manuely Hotvedt, předsedkyně představenstva Norského svazu odborných překladatelů NORFAG a členky norského Svazu soudních překladatelů STF, v rámci neformálního online setkání ST/P pořádaného Jednotou tlumočnicků a překladatelů (JTP) na téma situace v Norsku. JTP nejprve autorku požádala o vypracování příspěvku o tomto setkání do časopisu ToP, a na oplátku dala souhlas k uveřejnění téhož v bulletinu ST.

Tabulka navazuje na srovnání podmínek ST/P v ČR a ve Francii uvedené v minulém čísle ST. Autorka aktualizovala výši sazeb odměny za překlad a tlumočení v ČR podle stavu od 1. 1. 2023 v souladu s novelou vyhlášky č. 507/2020 Sb. Zajímavým poznatkem je, že v Norsku jsou zcela jiné podmínky pro výkon činnosti ST/P než ve Francii, tabulka je proto také podstatně kratší

Petra Kameníková

Srovnání pracovních podmínek a povinností STP v České republice a Norsku dle vybraných aspektů¹

	ČESKÁ REPUBLIKA	NORSKO
Statut	Soudní tlumočnick a/nebo soudní překladatel	Soudní znalec – tlumočnick a/nebo překladatel ²
O ZAPSÁNÍ DO SEZNAMU STP MŮŽE ZAŽÁDAT		
Fyzická osoba	ANO	ANO
Právnícká osoba	NE	NE
Seznam STP	1 celostátní seznam SEZNAT vedený Ministerstvem spravedlnosti ČR	2 typy seznamů ³ : Seznam tlumočnicků pro veřejný sektor ⁴ Veřejný seznam soudních překladatelů ⁵

- 1 Údaje jsou platné k prosinci 2022. Zpracováno se souhlasem JTP na základě prezentace Manuely Hotvedt, soudní tlumočnice pro jazyk český, německý a norský, soudní překladatelky pro jazyk norský a německý, předsedkyně představenstva Norského svazu odborných překladatelů NORFAG a členky norského Svazu soudních překladatelů STF, která hovořila o situaci v Norsku v rámci neformálního online setkání ST/P pořádaného JTP začátkem června 2022.
- 2 V Norsku je možné stát se soudním tlumočnickem a/nebo soudním překladatelem, nebo soudním tlumočnickem a/nebo soudním překladatelem s oprávněním tlumočit a/nebo překládat pro veřejný sektor.
- 3 Zápis do seznamů ST/P není v Norsku pro výkon činnosti soudního tlumočnicka/překladatele povinný a je zcela dobrovolný.
- 4 Nasjonal tolkerregister – seznam tlumočnicků s oprávněním tlumočit pro veřejný sektor byl vytvořen r. 2005 za účelem zajištění kvalifikovaných tlumočnicků pro veřejný sektor. Žádost o zápis se provádí prostřednictvím úřadu IMDi (Ředitelství pro integraci a diverzitu) Ministerstva práce a sociálního začlenění (AID). Seznam je rozdělen do pěti kategorií A-E dle dosažené kvalifikace tlumočnicků.
- 5 Translatørportalen – zápis do veřejného seznamu soudních překladatelů je dobrovolný a možný pro držitele jmenovací listiny pro danou jazykovou kombinaci, kterou vystavuje instituce NHH (Norges Handelshøyskole) akreditovaná Ministerstvem školství Norska, NHH je rovněž pořadatelem kurzu JurDist.

SROVNÁNÍ VYBRANÝCH PODMÍNEK PRO ZÁPIS DO SEZNAMU		
Vzdělání	VŠ magisterského stupně a další podmínky stanovené vyhláškou ⁶	Dle typu oprávnění
Jazykové znalosti	VŠ studium se zaměřením na jazyky nebo jazyková zkouška ⁷	Ověřuje se akreditační zkouškou
Akreditační zkouška nebo podobná vstupní povinnost	Nutno doložit potvrzení/reference o tlumočnické/překladačské činnosti	Zákonem definována praxe a její délka termínem „dostatečná“
Akreditační zkouška nebo podobná vstupní povinnost	Vstupní zkouška	Zvláštní víceúrovňové zkoušky pro tlumočníky a pro překladatele ⁸
Poplatek za vykonání zkoušky vstupní nebo jiné povinné zkoušky	3 000 Kč (cca 125 €)	např. státní překladačská zkouška 2 500 NOK (cca 243,42 €)
Pečeť STP	ANO výroba na základě oprávnění vydaného MSp ČR	ANO výroba na základě jmenovací listiny
Průkaz STP	ANO obsahuje: jméno, příjmení, IČ a fotografii STP	NE
Identifikační číslo osoby	ANO přiděluje MSp ČR (není-li přiděleno dříve)	Pro vykonávání činnosti není uložena povinnost mít živnostenské oprávnění ⁹
POVINNOSTI STP		
Evidence úkonů	ANO elektronická evidence nařízená a spravovaná MSp	NE
Celoživotní vzdělávání	Povinnost není zákonem stanovena	Individuální, není žádným předpisem nařízeno ¹⁰

6 Požadované vzdělání – viz příloha č. 1 k vyhlášce č. 506/2020 Sb., o výkonu tlumočnické a překladačské činnosti.

7 Požadované jazykové znalosti – viz příloha č. 1 k vyhlášce č. 506/2020 Sb., o výkonu tlumočnické a překladačské činnosti.

8 Akreditační zkouška pro překladatele: státní překladačská zkouška (Autorisasjonsprøve i oversettelse) je vypisována jedenkrát ročně, pravidelně pro jazyky anglický, německý, francouzský a španělský, nepravidelně pro ostatní jazyky. Úspěšnost žadatelů dosahuje 20%, zkoušku je možné opakovat maximálně dvakrát (tj. 3 pokusy). Pokud žadatel neuspěje ani na třetí pokus, může požádat o složení zkoušky až po uplynutí tří let od neúspěšného pokusu. Žadatel musí být absolventem minimálně bakalářského studia. Zkouška je velmi náročná, skládá se z těchto částí: překlad všeobecného textu o délce 300–320 slov a rozbor tohoto překladu, překlad ekonomicko-administrativního textu, překlad právního textu a překlad technického textu. Zkouška se skládá pro oba směry překladu zvlášť, dle zvolené kombinace, tj. Z nebo/a DO cizího jazyka (má-li žadatel zájem získat oprávnění pro oba směry, musí složit zkoušku v příslušných jazykových kombinacích).

Akreditační zkoušky pro tlumočníky: 1) tlumočnická zkouška (Tospråktest) na univerzitě OsloMet v Oslu (termíny jsou vypisovány třikrát ročně pro vybrané jazyky), úspěšnost žadatelů u zkoušky dosahuje 45%; 2) státní tlumočnická zkouška (Autorisasjonsprøve i tolking) – skládá se z písemné části (testuje se znalost terminologie z různých oborů, přičemž obory nelze libovolně zvolit) a ústní části (monolog, dialog z různých situací jak každodenního, tak profesního života). Úspěšnost žadatelů u zkoušky je pouhých 20%, opravný pokus není umožněn, je třeba vyčkat, až bude zkouška opět vypisována pro zvolený jazyk; 3) absolvování závěrečné zkoušky ročního studia na univerzitě OsloMet nebo na vysoké škole HVL Høgskulen på Vestlandet v oboru „Úvod do tlumočení pro veřejný sektor“ (Innføring i tolking i offentlig sektor) – studium je vypisováno vždy pro konkrétní jazyky, např. v akademickém roce 2022/2023 byly v nabídce i takové jazyky, jako jsou vietnamština, amharština, turečtina nebo paštština aj.; 4) závěrečná zkouška čtyřletého dálkového bakalářského online studia na univerzitě OsloMet v oboru „Tlumočení pro veřejný sektor“ (Tolking i offentlig sektor).

9 V případě činnosti soudního tlumočníka soud hradí soudnímu tlumočnickovi odměnu a náhrady na základě vyúčtování zaslaného systémem DFØ (soudní tlumočnick obdrží již čistý (zdaněný) příjem), nebo na základě faktury.

10 Mnoho ST/P dobrovolně absolvuje online kurz JurDist na vysoké škole NHH v Bergenu (Norges Handelshøyskole), který svou náplní připomíná např. Doplnkové studium pro překladatele právních textů pořádané Právnickou fakultou UK v Praze. Kurzovní činí 16 900 NOK (cca 40 700 Kč).

PROVÁDĚNÍ ÚKONŮ STP PRO OVM		
Objednání překladu / tlumočení obvyklá doba (bez přírážky k zákl. sazbě)	není zákonem ani vyhláškou stanoveny Minimálně 2 týdny a více předem ¹¹ (praxe může být odlišná)	Podmínky tlumočení, způsob, délka, požadovaná odbornost apod. jsou soudem sděleny zásadně předem, tj. při zadávání úkonu ¹²
Odmítnutí úkonu	ANO výhradně z důvodů stanovených zákonem	Dle možností a odbornosti
Elektronické provedení překladatelského úkonu	ANO pouze s výslovným souhlasem zadavatele (v praxi se STP již setkávají se zájmem i ze strany OVM)	NE v Norsku se elektronické úkony neprovádějí, neexistuje žádná metodika upravující elektronické úkony
SAZBY – PŘÍKLADY SAZEB		Sazby, příplatky, náhrady výdajů stanovuje vyhláška
Překlad: jednotková základní sazba	1 NORMOSTRANA ¹⁴ 550 Kč (cca 22,60 €) Od 1. 1. 2023 stanovena fixní sazba	Sazby, příplatky, náhrady výdajů jsou smluvní (překlady) nebo je stanovuje sazebník (tlumočení)
Tlumočení: sazba za započatou 1. hodinu	750 Kč (cca 30,81 €) Od 1. 1. 2023 stanovena fixní sazba	1 SLOVO ¹⁵ 1,70–3 NOK (cca 0,16–0,30 €) Není stanovena fixní sazba, sazba je vždy smluvní
		896 NOK (cca 87,24 €) stanovena fixní sazba ¹⁶
VYBRANÉ DRUHY POSKYTOVANÝCH NÁHRAD VÝDAJŮ		
Náhrada výdaje za cestovné	ANO nutno doložit doklady	ANO nutno doložit doklady
Náhrada za ztrátu času při cestě na místo výkonu činnosti	ANO 50 Kč (cca 2,04 €) za každých 15 min	ANO 560 NOK (cca 54,53 €) za hodinu

Ilustrační foto V. Klokočka – redakce ST

- 11 Zde je uvedena obvyklá praxe zadávání úkonu, kdy úkon nelze považovat za tzv. „spěšný“. Dle ustanovení § 25 zákona č. 354/2020 Sb., o soudních tlumočnických a soudních překladatelích, OVM s tlumočnickem mimo jiné předem projedná zadání tlumočnického úkonu a termín jeho provedení. Zákon však nestanovuje, jak dlouho předem je nutno úkon zadat.
- 12 V Norsku v r. 2021 vstoupil v platnost nový zákon o pořizování tlumočnických služeb veřejnými orgány, jenž nařizuje norským OVM povinnost objednat tlumočnicka přímo prostřednictvím seznamu soudních tlumočnicků pro veřejný sektor, přičemž do konce r. 2026 běží přechodné období, kdy lze tlumočnicka najímat také prostřednictvím jazykových agentur.
- 13 Vyhláška č. 507 /2020 Sb., o odměně a náhradách soudního tlumočnicka a soudního překladatele; novela této vyhlášky nabyde účinnosti dnem 1. ledna 2023.
- 14 1 normostrana (ČR) = 1800 znaků včetně mezer
- 15 1 slovo (Norsko) – 1 normostrana textu v norštině obsahuje průměrně 300 slov; cena 1 slovo/3 NOK tak odpovídá přibližně 1 NS/900 NOK (cca 2168 Kč (87,64 €))
- 16 V Norsku platí zvláštní předpis (Salærforskriften – Forskrift om salær fra det offentlige til advokater m.v) Ministerstva spravedlnosti a pohotovosti (Justis – og beredskapsdepartementet), jenž upravuje odměňování advokátů a soudních znalců, mezi něž se řadí také soudní tlumočníci. Dle tohoto předpisu přísluší soudnímu tlumočnickovi čtyři pětiny hodinové sazby advokáta, resp. notáře.

Jak odradit soudní tlumočníky

Co přinesl nový zákon o soudních tlumočnících a soudních překladatelích?

Milan Skála

O nedostacích zákona o soudních tlumočnících a soudních překladatelích a jeho vyhlášky, která upravuje odměňování, toho bylo napsáno již poměrně dost. Diskuse na toto téma ale pokračuje. Kromě nadměrné represivnosti vůči tlumočnickům a překladatelům poukazují kritici zvláště na nedostatečné odměňování této vysoce odborné profese. Ale to není všechno ...! Co ještě trápí soudní tlumočníky a soudní překladatele přibližuje následující článek

V případě některých plánovaných úkonů před soudem se **odměna tlumočnicka** blíží sazбám instalatéra nebo opraváře praček, nehledě na „společenský význam“ tlumočení, o němž bývá tlumočnick před soudem opakovaně poučen. Tlumočnick dále např. **nemá právo účtovat přípravu na tlumočení**, která spočívá ve studiu spisového materiálu nebo alespoň obžaloby. Ke skutkově složitým kauzám u MS nebo KS by tedy raději neměl chodit vůbec, přijít nepřipravený a odvolávat se na tuto skutečnost, anebo se připravit a risknout, že soud tuto přípravu zaplatí v rámci vyššího počtu hodin.

Tlumočnicki si již také zvykli na **neexistenci plánované elektronické evidence úkonů**. Je to v zásadě problém státu, že nemá přehled o evidenci úředních úkonů, při nichž se používá razítko se státním znakem. Ani povinné zprovoznění druhé datové schránky i pro ty, kteří již mají datovou schránku jako fyzická osoba, a přesto si ještě tu a tam vyzvedávají úřední zásilky na poště, nepředstavuje významnou komplikaci.

Problém zvaný adresa trvalého bydliště

Co ale tvoří **zásadní problém** zvláště pro tlumočnicki, kteří poctivě chodí tlumočit na policii a k soudům (a není jich zas až tolik), je nový Seznam soudních tlumočnicků a překladatelů, který nedávno v elektronické formě zveřejnilo Ministerstvo spravedlnosti ČR. Mezi osobními údaji tlumočnicků a překladatelů se v novém seznamu automaticky objevila **adresa jejich trvalého bydliště**. Většina z tlumočnicků podniká jako OSVČ a jejich sídlo je totožné právě s adresou trvalého bydliště. Tato informace je tedy nyní povinně veřejná a je možné ji během minuty zjistit pro kohokoliv. Ve „starém“ seznamu, který vedly krajské soudy, existovala rovněž kolonka pro uvedení adresy trvalého bydliště, ale na žádost tlumočnicka byly údaje o bydlišti skryty

Milan Skála

Soudní tlumočnick jazyka rumunského, moldavského a ukrajinského. Vystudoval ukrajinistiku a rumunistiku na Filozofické fakultě UK. Tlumočí a překládá pro orgány veřejné moci.
Foto: Pixabay

a **zveřejněna byla pouze jím vybraná doručovací adresa**. Krajské soudy znaly problematiku soudního tlumočnictví a chápaly, že **tlumočnick nechce, aby závadové osoby, pro které tlumočí např. u soudu, znaly adresu, kde bydlí on a jeho rodina**.

Ministerstvo spravedlnosti ČR má ale jiný výklad.

Na moji žádost, aby z bezpečnostních důvodů vymazalo moji domácí adresu a nahradilo ji oficiální doručovací adresou – P.O. Boxem, smluvně zřízeným na poště, jsem dostal zamítavou odpověď. Sídlo je prý povinný údaj. **Součástí odpovědi byla ale i rada, že si sídlo můžu „zřídit na jiné adrese, odlišné od místa trvalého bydliště.“**

Jak jsem se však informoval na úřadě, přesunutí sídla fyzické osoby je úkon složitější než samotná změna trvalého bydliště. Přicházelo by tedy v úvahu pouze zřízení virtuálního sídla za poměrně vysokou úplatou. Jak by ale působilo na pověst soudního tlumočnicka, kdyby měl sídlo na adrese, kde fiktivně sídlí desítky firem, které často mají reálný důvod skrýt své faktické sídlo? Anebo by bylo řešením přihlásit se k pobytu na obecním úřadu a vykonávat funkci tlumočnicka jako svobodné povolání?

Celá situace je o to absurdnější, že v trestním řízení se dbá na nezveřejňování osobních údajů. V případě tlumočnicka je tomu ale jinak. Jeho adresa z tohoto seznamu, a další osobní údaje, se propisují

do opatření o přiřazení tlumočnicka, ke kterému mají v rámci prostudování spisu přístup i obvinění. Je to vlastně takové pozvání k sobě domů.

Touto novinkou budou dotčeni v první řadě tlumočnicki, kteří poctivě tlumočí pro orgány činné v trestním řízení (OČTŘ) z jazyků zemí bývalého Sovětského svazu a Balkánu. Podstatná část jejich tlumočnických úkonů se týká násilné a organizované trestné činnosti. Jejich obava o vlastní bezpečnost je odůvodněná. Mnozí z nich se ve své praxi setkali s vyhrožováním nebo obviňováním ze špatného tlumočení ze strany

pachatelů. Na druhou stranu se tato nová skutečnost příliš nedotkne tlumočnicků, kteří pro OČTŘ vůbec netlumočí a jejich zápis v novém seznamu je opět pouze formální. V konečném důsledku na tom ale budou nejhůře OČTŘ, které se zase budou hodinami provolávat seznamem tlumočnicků, protože kromě „spících tlumočnických duší“ si i „tlumočníci srdcaři“ rozmyslí, jestli je za této situace pro ně bezpečné tlumočit. Na toto jsme tak dlouho čekali?

Zdroj: Česká justice, 1. 1. 2022; <https://www.ceska-justice.cz/blog/jak-odradit-soudni-tlumocniky/>

Pracovní podmínky soudních T/P ve Francii – dodatek

V minulém čísle našeho bulletinu publikovala autorka příspěvek s názvem „Pracovní podmínky soudních tlumočnicků a soudních překladatelů – aktuální situace ve Francii“ (str. 31). K tomuto tématu přinášíme ještě další informace

Petra Kameníková

Cílem mého příspěvku v minulém čísle ST bylo především seznámit čtenáře s obsahem prezentace naší kolegyně z Francie Kláry Mortier, soudní překladatelky při Odvolacím soudu v Amiens a vyučující na Université de Compiègne ve Francii, která zazněla v rámci neformálního online setkání ST/P pořádaného KST ČR na platformě Zoom dne 5. ledna 2022.

Během letošního pětidenního letního semináře francouzštinářů v Kroměříži, kde jedním z jeho lektorů byla tradičně i kolegyně Klára Mortier, jsme se k tématu pracovních podmínek ST/P ve Francii vrátili a z této debaty vyplynula potřeba zmíněný příspěvek **doplnit aktuálně platnými informacemi**.

Děkujeme tímto Kláře za tato přínosná doplnění.

1. Celoživotní vzdělávání – ve Francii platí pro OSVČ a živnostníky volných živností zákonná povinnost celoživotního vzdělávání. Stát se je tak snaží maximálně podporovat v účasti ve vzdělávacích programech a v péči o jejich odborný rozvoj. Od 1. ledna 2018 mají OSVČ a živnostníci volných živností nárok

na tzv. *osobní účet vzdělávání* („Le compte personnel de formation (CPF)“), jež je opravňuje k využití státního příspěvku na celoživotní vzdělávání z prostředků FAF („Fonds d'Assurance Formation“). Tento osobní účet je OSVČ a živnostníkům volných živností automaticky přiřazen a je jim uložena povinnost hradit peněžní odvody – tzv. CFP („La contribution à la formation professionnelle“), jejichž výše je vypočtena na základě skutečného dosahovaného obrátu OSVČ a živnostníka volné živnosti (např. pro kategorii volné živnosti regulované dosahuje odvod výše 0,20 % ročního obrátu). Příspěvek je čerpán prostřednictvím fondu FIF PL¹, celková částka je variabilní (stát určuje vždy konkrétní částku pro daný rok), dosahuje přibližně výše 1 000 €/rok a je stejná pro všechny bez ohledu na výši odvodu. Prakticky čerpání funguje tak, že částka za účast na vzdělávací akci je na základě dokladu proplacena zcela nebo částečně, dle platných pravidel poskytování příspěvku z fondu FIF PL.

2. Profesionální pojištění – povinnost profesního pojištění je ve Francii vyhrazena pro tzv. *vázané činnosti*. Činnost soudních znalců – tlumočnicků/překladatelů

¹ FIF PL – Fonds interprofessionnel de formation des professionnels libéraux – ve Francii působí již více než 20 let. Odkaz zde: <https://www.fifpl.fr>

je ve Francii činností tzv. *volnou*, pro kterou není definována zákonná povinnost profesního pojištění, profesní pojištění je **doporučeno**. V tabulce uvedené na s. 33 bulletinu Soudní tlumočník č. 1/2022 doplňujeme proto údaj o povinném profesním pojištění slovem „**DOPORUČENO**“.

3. Odmítnutí úkonu – soudní T/P ve Francii musí být k dispozici primárně pro potřeby justice. Při odmítnutí úkonu by teoreticky soudní T/P měl uvést jeho pádný důvod. Praxe je však taková, že OVM se ve většině případů odmítnutí udání důvodu nedožadují. Uvedený údaj „*ANO, lze bez udání důvodu*“ vyjadřuje, spíše než legislativní ustanovení, běžnou praxi.

4. Překlady tzv. „spěšné“ – je-li potřeba vyhotovit překlad ve lhůtě kratší, než je lhůta standardní, je překlad zadán tomu překladateli, který je schopen překlad v této lhůtě vyhotovit, a to bez nároku na jakýkoliv příplatek za spěšnost.

5. ST/P v zaměstnaneckém pracovním poměru – zaměstnavatel je povinen soudního tlumočnicka na základě předložení „ustanovení tlumočnicka“ uvolnit z práce na dobu potřebnou k provedení tlumočnického úkonu, avšak náhrada ušlé mzdy je poskytována dle zvláštních podmínek a na základě potvrzení ze strany justice. Klára Mortier upřesňuje, že náhradu ušlé mzdy tak nelze považovat za všeobecnou povinnost.

Terminologické záludnosti právního překladu

Právní překlad a tlumočení jsou v České republice nejběžnější specializací.¹ Zároveň je právní překlad největší výzvou, které překladatel čelí, a to z důvodu naznačeného již výše: je k vypracování spolehlivého právního překladu, který dostatečně přesně, jednoznačně a přirozenou formou sdělí relevantní informace obsažené ve zdrojovém textu, třeba právníckého vzdělání překladatele?

Vladimíra Kvasničková

Právní jazyk

V první řadě si musíme uvědomit, že právní, potažmo právnícký, jazyk není pro nikoho jazykem mateřským. Sami právníci si musí tento jazyk osvojit a naučit se, jak číst, chápat, interpretovat a psát právní texty. Překladatel neprávnik bude při své činnosti vystaven stejným obtížím s pochopením a interpretací textu, ať již normativního nebo soukromoprávního, jako běžný občan s minimem právního povědomí. Tyto obtíže budou tím větší, čím odlišnější jsou právní systémy, v nichž je jazyk používán², což je i případ jazykové kombinace čeština – angličtina. Nejen že jde o nepříbuzné jazyky, ale i právní systémy zemí, ve kterých se používají, jsou založené na odlišné právní tradici s odlišnými prameny, institucemi a terminologií.

Navíc, v anglicky mluvících zemích neexistuje jeden právní systém; jednotlivé státy a jejich právní systémy se od určitého okamžiku vyvíjely nezávisle a vytvořily si vlastní pravidla, pojmy a termíny. I právníci – rodilí mluvčí angličtiny poznají, že pocházejí z odlišných právních prostředí, a to nejen díky přízvuku, ale i použitou terminologií.

Příklad 1

Vezměme si jako příklad termín „**bylaw**“ (výslovnost „*bailô*“).

V britské angličtině znamená „normu přijatou místní samosprávou, která platí pouze na jejím území“, tedy zhruba česká „obecní vyhláška“, zatímco v americké angličtině půjde o „pravidlo, které stanoví způsob řízení organizace“, tedy zhruba „ustanovení stanov“.³

1 <https://utrl.ff.cuni.cz/wp-content/uploads/sites/149/2020/06/UTRLLFF-75-version1-AnketaVyzkumTrhu.pdf>

2 de Groot, Gerard-René, 1988. „Problems of Legal Translation from the Point of View of a Comparative Lawyer.“ In Translation, Our Future: Proceedings of the XIth World Congress of FIT, editoval Paul Nekeman, 407-21. Maastricht: Euroterm.

3 <https://www.collinsdictionary.com/dictionary/english/bylaw>

Tento příklad zároveň ilustruje, jak důležité je mít při volbě odpovídajících ekvivalentů na paměti právní prostředí, kterému je překládaný text určen.

Právní překlad

Přestože terminologie nepředstavuje více než 30% konkrétního právního textu (v případě jiných, než normativních textů je tato hranice mnohem nižší)⁴, většinová populace, mé studenty na právnické fakultě nevyjímaje, se domnívá, že právní (právní) jazyk je omezen pouze na ni, a neuvědomují si, že právo a jazyk, kterým je sdělováno příjemcům, jsou geograficky, historicky a kulturně podmíněny. Právo tedy představuje duální sémiotický systém složený z jazyka, jímž je komunikováno navenek, a právního diskurzu tímto jazykem vyjádřeným.⁵ Mezijazykový převod právního textu je tak intersémiotickým překladem, kdy je výchozí duální sémiotický systém nahrazen duálním sémiotickým systémem cílovým.⁶ Právní překlad tak „...musí být nutně založen na právněkomparatistické analýze“⁷

Nejdůležitějším aspektem právního překladu je překladatelova schopnost porozumět výchozímu textu a správně ho interpretovat. Při překladu musí překladatel zdrojový text nejprve jazykově analyzovat (dekódovat) a interpretovat informace v něm obsažené v kontextu výchozího právního systému. Jinými slovy, překladatel musí text pochopit, protože nemůže přeložit něco, čemu nerozumí.

Příklad 2

Jako příklad nám může posloužit kratičké ustanovení z vnitřního předpisu upravujícího přijímací řízení na Právnické fakultě Karlovy univerzity.

„Přijímací řízení zahájena podle dosavadního řádu přijímacího řízení se dokončí podle tohoto řádu přijímacího řízení.“

Překladatel znalý práva (v tomto případě zákazu retroaktivity) by se měl zarazit nad překladem slova „tohoto“, které lze do angličtiny přeložit výrazy „this“ nebo „that“, které ovšem odkazují k různým předpisům (dosavadní nebo nový). Jediným řešením je obrátit se

na zadavatele překladu s dotazem, o který z předpisů se jedná a zvolit odpovídající překladový ekvivalent.

Po analýze a interpretaci textu pak překladatel převede interpretovanou informaci do cílového jazyka v kontextu cílového právního systému, a nakonec přizpůsobí převedenou informaci tak, aby odpovídala žánru a přirozenému písemnému projevu cílového jazyka a reflektovala očekávání příjemce a účel přeloženého textu.⁸

Příklad 3

Termín „defendant“ se jeví pro překlad jednoduchým. Lze však v níže uvedených příkladech použít stejný ekvivalent? V první řadě je třeba si uvědomit, že český ekvivalent se liší v závislosti na tom, je-li použit v řízení občanském, nebo trestním. Ale i v rámci trestního řízení označuje české právo jednu a tutéž osobu různě, v závislosti na stadiu řízení.

Navrhované překladové ekvivalenty jsou uvedeny za příklady kapitálkami.

- a) *The restitutionary claim is made out if some of the plaintiff's loss corresponds to some of the **defendant's** gain.* (Cambridge English Corpus) **ŽALOVANÝ**
- b) *Of course, the criminal **defendant** whose liberty and reputation are at risk should have unhindered access to advice and representation.* (Hansard Archive) **TRESTNĚ STÍHANÁ OSOBA** (významově musí krýt osobu v průběhu celého řízení)
- c) *The police may also ask the PPS for advice about what charges, if any, should be brought against a suspect. Once a suspect has been charged with a criminal offence, they are known as the **defendant**. The police will then send a case file to the Public Prosecution Service who will decide if a court case is to go ahead.* (indirect.gov.uk) **OBVINĚNÝ**
- d) *The Louisiana Supreme Court ruled earlier this month that state courts would not apply Ramos retroactively to cases where the **defendant** had already exhausted their appeals.* (Matt Ford, The New Republic, 26 Oct. 2022) **ODSOUZENÝ**
- e) *The decision came after a 23-day trial which saw the **defendant**, who was representing himself, ejected from the courtroom multiple times for*

4 Chromá, Marta, 2014c. Právní překlad v teorii a praxi: Nový občanský zákoník. Praha: Karolinum.

5 Jackson, Bernard S., 1997. Semiotics and Legal Theory. Liverpool: Deborah Charles Publications

6 Tomášek, Michal, 1991. Právo – interpretace a překlad. Translatologica Pragensia V, Acta Universitatis Carolinae Philologica 4-5/1991, Praha: Karolinum, 147-154; Chromá, Marta, 2014c. Právní překlad v teorii a praxi: Nový občanský zákoník. Praha: Karolinum.

7 Vanden Bulcke, Patricia and Armand Héroguel, 2011. "Quality Issues in the Field of Legal Translation". In Perspectives on Translation Quality, edited by Ilse Depraetere, 211-48. Berlin: Walter de Gruyter – "... a translation of a legal text must necessarily be based on comparative law analysis."

8 Více viz Chromá, Marta, 2014c. Právní překlad v teorii a praxi: Nový občanský zákoník. Praha: Karolinum

disruptive behavior. (Michael Ruiz, Fox News, 26 Oct. 2022) **OBŽALOVANÝ**

Asymetrie, Ekvivalence, Pojmová analýza

Základním problémem mezijazykového překladu právních textů je ekvivalence pojmů a termínů mezi výchozím a cílovým jazykem.⁹ Překladatel právních textů by si měl být vědom problémů spojených s absencí ekvivalentních pojmů, právních institutů a termínů a měl by použít srovnávací pojmovou analýzu, aby zjistil míru ekvivalence mezi pojmy ve výchozím a cílovém systému a zvolil nejvhodnější ekvivalentní termín v cílovém jazyce, který je obsahově nejbližší pojmu ve výchozím textu.

Porovnáním základních (*essential*) a vedlejších (*accidental*) obsahových znaků pojmu lze rozlišit mezi třemi stupni ekvivalence.¹⁰

1. **Téměř ekvivalence** (*near equivalence*), kdy pojem výchozího jazyka a možný ekvivalent v cílovém jazyce obsahují všechny základní znaky a většinu vedlejších.

Příklad 4

Níže je uveden příklad „téměř“ ekvivalence, která odůvodňuje použití termínů (v textu zvýrazněny šedě) jako překladových ekvivalentů. **Tučným písmem** jsou zvýrazněny základní pojmové znaky, **podtržením** pak vedlejší pojmové znaky. Je zjevné, že oba výrazy mají všechny společné znaky a většinu vedlejších.

Art. 2891. *The loan for use is a **gratuitous contract** by which a person, the lender, delivers a **nonconsumable thing** to another, the borrower, for him to use and return.*

Art. 2894. *The borrower is bound to keep, preserve, and use the thing lent as a prudent administrator. He may use it only according to its nature or as provided in the contract.*

§2193 Smlouvou o **výpůjčce** půjčitel přenechává vypůjčitelu **neuzužitelnou věc** a zavazuje se mu umožnit její **bezplatné dočasné užívání**.

§2194 Vypůjčitel nabývá právo věc užívat ujednaným způsobem, a nebyl-li ujednán, způsobem přiměřeným

Mgr. et Mgr. Vladimíra Kvasničková (vlevo), právnička, odborná asistentka katedry jazyků Právnické fakulty Univerzity Karlovy v Praze, lektorka právnické angličtiny České advokátní komory na konferenci TIFO v Olomouci, ve společnosti E. Gorgolové a P. Seifertové

povaze věci. Vypůjčitel není oprávněn věc přenechat jiné osobě bez svolení půjčitele.

Anglická definice pochází z Louisianského občanského zákoníku,¹¹ který je dobrým zdrojem občanskoprávní terminologie, neboť je založen na kontinentální právní tradici (Code Napoleon). Obdobně platí pro Občanský zákoník provincie Québec.

2. **Částečná ekvivalence** (*partial equivalence*), kdy pojem výchozího jazyka a možný ekvivalent v cílovém jazyce sdílejí většinu podstatných znaků, ale jen některé nebo žádné vedlejší znaky.

Příklad 5

Jsou "law enforcement agencies" to samé co "orgány činné v trestním řízení"?

Podle anglické definice je „law enforcement agency“: *an agency of the United States, a State, or a political subdivision of a State, authorized by law or by a government agency to engage in or supervise the **prevention, detection, investigation, or prosecution** of any violation of criminal law.*¹²

9 Šarčević, Susan, 1997. *New Approach to Legal Translation*. The Hague: Kluwer Law International

10 Ibid

11 <https://lcco.law.lsu.edu/?uid=23&ver=en#23>

12 https://www.law.cornell.edu/definitions/uscode.php?width=840&height=800&iframe=true&def_id=34-USC-1523874013-2015305505&term_occur=999&term_src=title:34:subtitle:l:chapter:101:subchapter:XXIV:section:10534

Český zákon definuje orgány činné v trestním řízení jako: „Orgány činnými v trestním řízení se rozumějí **soud, státní zástupce a policejní orgán**“.¹³

Z definic je zřejmé, že oba pojmy jsou pouze částečně ekvivalentní, neboť na rozdíl od České republiky nejsou soudy součástí LEA. Navíc termín LEA je především americký. Ještě složitější je situace ve Spojeném království, kde neexistuje celostátní policejní sbor, ale 44 geografických sborů v Anglii a Walesu, jeden ve Skotsku a jeden v Severním Irsku. Vedle nich existují specializované policejní síly a Národní kriminální agentura (National Crime Agency).¹⁴

Ačkoliv si myslím, že funkčně mohou oba výrazy fungovat jako ekvivalenty (nebo téměř ekvivalenty), zejména v mluveném diskurzu, osobně bych je v písemném překladu takto nepoužila, a to z důvodu zahrnutí/vyloučení soudů z pojmových znaků termínu. Anglicky mluvící příjemce textu by nepovažoval soudy za součást orgánů činných v trestním řízení, a každý český příjemce by soudy za orgány činné v trestním řízení naopak považoval, byť tomu tak v anglicky mluvících zemích není. Pro překlad z češtiny do angličtiny se jeví přijatelnějším explikativní překlad, např. „investigating, prosecuting and adjudicating bodies“, případně „investigating and prosecuting bodies and courts“. Při překladu z angličtiny do češtiny by bylo možné český ekvivalent použít, ovšem s poznámkou překladatele upozorňující na vyloučení soudů ze skupiny těchto orgánů, např. „orgány činné v trestním řízení (bez soudů)“.

3. Nulová ekvivalence (non-equivalence), kdy pojem výchozího jazyka a možný ekvivalent v cílovém jazyce mají společných pouze několik hlavních znaků, pokud vůbec, a žádné vedlejší.

Příklad 6

Další příklad se věnuje notoricky problematickému překladu českého termínu „přestupek“, respektive „dopravní přestupek“, do angličtiny.

Angličtina nabízí jako překladový ekvivalent termín „motoring offence“. Otázkou je, zda ho lze použít v právním překladu či nikoliv.

Podle definice je „motoring offence“:

a criminal offence that can see a driver being given a Fixed Penalty Notice or summoned to the Magistrates Courts (or Sheriff Courts if in Scotland). Punishment can range from a fine and points on a licence, to a custodial

(prison) sentence. Motorists can receive a driving conviction for a number of motoring offences from using a mobile phone behind the wheel, to causing death by drink driving,¹⁵

tedy trestný čin, o kterém rozhoduje magistrátní soud a za nějž lze uložit trest odnětí svobody.

Podle českého přestupkového zákona (zák. Č. 250/2016 Sb.) je přestupek definován jako¹⁶:

§5 – Přestupkem je společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, **nejde-li o trestný čin.**

§35 – Za přestupek lze uložit správní trest napomenutí, pokuty, zákazu činnosti, propadnutí věci nebo náhradní hodnoty, zveřejnění rozhodnutí o přestupku.

§60 odst. 1 – Nestanoví-li zákon jinak, je **správním orgánem příslušným k řízení** obecní úřad obce s rozšířenou působností.

Překladatel s právním povědomím by měl odolat pokušení dát mezi „motoring offence“ a „dopravní přestupek“ rovnítko, protože mezi těmito dvěma termíny neexistuje žádná ekvivalence. Ze zákonné definice přestupku jasně vyplývá, že na rozdíl od anglo-amerického právního systému musí být skutek představující přestupek jako takový zákonem označen a zároveň nesmí být trestným činem. Rovněž orgány příslušné k projednávání „motoring offences“ a přestupků jsou odlišné; v České republice to nikdy nejsou soudy. V neposlední řadě český zákon uvádí výčet trestů, které lze za přestupek uložit; na rozdíl od systému common law tento výčet neobsahuje trest odnětí svobody. **Dopravní přestupek tedy není ekvivalentem termínu „motoring offence“.** Nejlepším způsobem, jak tuto problematiku řešit, je použít funkční ekvivalent angličtině známý, a to „a breach of traffic regulations“ (např. „parking in breach of traffic regulations“).

Pokud jde o obecný pojem „přestupek“, je třeba, aby překladatel zvolil ekvivalent odlišný od „offence“, který je obvykle vnímán jako trestněprávní jednání nebo opomenutí. Existují dva dobré ekvivalenty, jmenovitě „transgression“ nebo „infracton“, které mají význam „porušení právní normy“. Při překladu je důležité navíc zdůraznit, že je takové porušení řešeno správním orgánem, a zvolit

¹³ § 12 odst.1 zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád v platném znění

¹⁴ <https://www.interpol.int/Who-we-are/Member-countries/Europe/UNITED-KINGDOM>

¹⁵ <https://www.thinkinsurance.co.uk/personal/convicted-driver-insurance/what-exactly-is-a-driving-conviction>

¹⁶ Viz také <http://www.dopravni-pravo.cz/dopravni-prestupky/>

explikativní překlad „*administrative transgression*“ případně „*administrative infraction*“.

Důležitost pojmové analýzy si můžeme ukázat na nevhodně zvoleném překladovém ekvivalentu pro termín „hromadná akcie“ v překladu zákona č. 90/2012 Sb., který zadalo Ministerstvo spravedlnosti. Překlad § 262 zákona zní:

*Where a global share was issued, it shall also include information about how many shares of which type it substitutes.*¹⁷

Zarazil mě výraz „global“ ve spojení se „share“ a dohledala jsem, že v angličtině skutečně existuje:

*A global registered share (GRS), or a global share, is a security that is issued in the United States, but it is registered in multiple markets around the world and trades in multiple currencies. With global shares, identical shares may trade on different stock exchanges and in various currencies across country borders without needing to be converted into local currencies.*¹⁸

Jde tedy o „cenný papír vydaný ve Spojených státech, který je ale zaregistrovaný na více (akciových) trzích ve světě a obchoduje se ve více měnách“.

*Definici hromadné akcie je třeba dohledat, což není nikterak těžké. Hromadná akcie je „...akcie, která nahrazuje více listinných akcií téhož druhu, totožné jmenovité hodnoty, emitované jednou akciovou společností“.*¹⁹

Je zřejmé, že překladatel nevěnoval dostatek pozornosti pojmové analýze. Ani rodilý mluvčí, který prováděl jazykovou korekturu, nemohl na chybu přijít, protože termín v angličtině existuje. Nicméně, překlad je pro příjemce zavádějící, neboť posouvá význam výchozího textu. Na základě základních znaků českého pojmu bych navrhla explikativní překlad „*a share certificate substituting multiple certificated shares of stock*“ případně funkční ekvivalent „*consolidated share certificate*“.

Závěr

Závěrem lze říci, že ideální by bylo, kdyby byl překladatel jak právníkem se znalostmi zdrojového a cílového práva, tak lingvistou, který dokonale ovládá zdrojový a cílový jazyk, stejně jako právníký

písemný projev, aby cílový příjemce vnímal překlad jako přirozený právní text, a byl současně obeznámen s překladatelskými postupy. Taková situace je stěží dosažitelná. Namísto toho jsou právními překladateli ponejvíce neprávnicki, často ani ne vzděláním lingvisté, s určitým stupněm právní gramotnosti. Překladatel nemusí být nutně právníkem, aby vypracoval kvalitní překlad. Nicméně určitá míra právního povědomí, patrně hlubší než obecná, je žádoucí, stejně jako uvědomění si rozdílů mezi právními systémy, jejich pojmy a termíny a v neposlední řadě i dobrá schopnost provádět pojmovou a právnělingvistickou analýzu nabízených ekvivalentů.

Ve spolku Hlahol zpívají i tlumočníci

Zpěvácký spolek Hlahol v Praze provedl dne 13. 11. 2022 v kostele sv. Salvátora na Starém Městě pražském oratorium německého skladatele Josepha Haydna z roku 1798 *Stvoření* (Die Schöpfung).

Na výkonu sboru se v sekci altů podílela i členka představenstva Komory – a nyní již i nově zvolená místopředsedkyně KST ČR – Ilona Šprcová.

Ale za tlumočnickou obec není v pěveckém spolku Hlahol sama: členy spolku jsou též Helena Nováková, členka KST ČR, a také Andreas Weber, člen ASKOTu.

Historie Hlaholu se píše již od roku 1860, kdy po obnově ústavního života v tehdejším Rakousku nastal čilý rozmach nejen politického, vlasteneckého, ale i uměleckého života. Ve stejné době vznikl například Sokol a jiné vlastenecké spolky.

Od roku 1863 se sbormistry spolku Hlahol stali F. Kaván (později F. Heller) a Bedřich Smetana.

Aktivity Zpěváckého spolku Hlahol jsou podporovány granty Hlavního města Prahy, Městskou částí Praha 1, Česko-německým fondem budoucnosti, Unii českých pěveckých sborů a Ministerstvem kultury.

17 Byla-li vydána hromadná akcie, obsahuje také údaj o tom, kolik akcií a jakého druhu, mají-li být vydány akcie různých druhů, nahrazuje.

18 <https://www.investopedia.com/terms/g/globalregisteredshare.asp>

19 <https://www.epravo.cz/top/clanky/co-se-rozumi-pojmem-hromadna-akcie-49908.html>

Ověření podpisu u notáře – nově i v cizím jazyce

Vzhledem ke skutečnosti, že se na Komoru stále obrací členové s dotazy na výše uvedené téma, a probíhá také diskuse na FB i na poradním chatu Komory, přinášíme v tomto čísle článek se stručnou informací. Nicméně, tento článek nemůže a ani si neklade za cíl popsat všechny změny provedené novelou zákona

Michal Chuchút

Dne 1. 9. 2021 nabyl účinnosti zákon číslo 300/2021 Sb., kterým se **v celkem šedesáti bodech mění** zákon číslo 358/1992 Sb., notářský řád.

Novela doplnila do § 74 notářského řádu nový odstavec 6, který je ve vztahu speciality k zásadě, že notářské listiny se vyhotovují pouze v českém jazyce. Dle uvedeného ustanovení platí, že „*Na žádost osoby, jejíž podpis je legalizován, notář vyhotoví ověřovací doložku také v některém z úředních jazyků členského státu Evropské unie, pokud takový jazyk notář nebo jeho pracovník ovládá.*“

Nový odstavec znamená ulehčení pro případ, kdy si soudní překladatel nechává ověřovat svůj podpis na listině, která má být použita v zahraničí. **Dle neoficiálního sdělení fungují cizojazyčné legalizační doložky zatím pouze v angličtině a v němčině, další jazyky by však měly přibývat.**

Pro soudní překladatele však může být zajímavá ještě následující novinka: Na žádost osoby, jejíž podpis je legalizován, může ověřovací doložka obsahovat také údaj o tom, že tato osoba je ke dni vyhotovení ověřovací doložky zapsána ve veřejném rejstříku právnických a fyzických osob podle zvláštního právního předpisu jako člen statutárního orgánu právnické osoby oprávněný právnickou osobu zastupovat, a také způsob jeho jednání za právnickou osobu zapsaný v takovém veřejném rejstříku.

V řadě případů tak odpadne nutnost dokládat spolu s ověřeným podpisem příslušné osoby též výpis z obchodního či jiného rejstříku subjektu, za nějž osoba jedná.

Pro úplnost dodejme, že tyto změny se týkají pouze ověření podpisu u notáře, ne však na jiných místech (pošta, obecní úřady).

Anketa 10 kliků – tentokrát ke vstupní zkoušce

Výsledky ankety (odpovídá na otázku Proč se STP ke vstupní zkoušce / přelicencování/ neregistrují?), jejímiž zpracovateli jsou kolegové z představenstva Komory, Pavel Mašarák a Martin Mikuláš, odhalily zajímavé informace. Jejich interpretace je předmětem tohoto článku

Petra Kameníková

Na našem přípravném kurzu na vstupní zkoušky STP (článek o kurzu viz str. 19) jsem po debatě s kolegy a po jejich odpovědích na moji přímou otázku položenou během mé prezentace (**Proč se nehlásí ke zkoušce?**) nabyla dojmu, že je to především **poplatek za vstupní zkoušku (VZ)**, který je odrazuje. Ale

na základě výsledků ankety to vypadá, že spíše než obava z poplatku je to hlavně **nevůle vstupní zkoušce podstoupit**, protože s tím v podstatě vnitřně nesouhlasí. To je však pouze předběžný závěr, který jsem při rychlém prostudování výsledků vyvodila.

K vyhodnocování ankety:

- na vstupních údajích a výsledcích ankety 10 kliků se celkem se podílelo 212 respondentů,
- při předběžném orientačním vyhodnocení ankety jsem vždy sečetla odpovědi ANO + SPÍŠE ANO a odpovědi NE + SPÍŠE NE.

Celkové výsledky této ankety předběžně ukazují, že:

- 1) naprostá většina kolegů – stávajících ST/P, postrádá smysl a význam vstupní zkoušky a považují VZ za zbytečnou – 80,1% odpověděla „*Nechápu, proč mám skládat VZ, když mám léta praxe a zkušenosti*“ – oproti 11,8%, kteří si to spíše nemyslí
- 2) 60% stávajících ST/P se nebojí propadnutí poplatku – tj. poplatek není hlavní důvod toho, že se neregistrují (propadnutí poplatku se obává 33,3% = jedna třetina ST/P)
- 3) kolegové se neregistrují, protože mají na práci naléhavější věci a zatím neměli na VZ čas (ale VZ složit chtějí) – 60,3% (toto však není důvod pro 34,5% kolegů)
- 4) kolegové nemají potíže s vyplněním žádosti a doložením praxe – 71,5%
- 5) kolegové si (spíš) nemyslí, že nám stát VZ odpustí – 51,9%, ale nejsou si tím zcela jisti – „neví“ 23,4% a pouze 19,1% kolegů s touto možností „kalkuluje“
- 6) většina kolegů nechce přijít o „razítka“ (53,1%) – 39,2% odpovědělo, že se „obejde bez razítka“! – 53,1% s tímto výrokiem nesouhlasilo
- 7) kolegové si nemyslí, že mají již dost let a nemají to tedy zapotřebí – 60,3% – 32,5% si myslí, že už mají dost let a nemají to zapotřebí a 7,2% nemá názor (neví)
- 8) stávající ST/P neuvažují (nechtějí) činnost ST/P kvůli VZ ukončit – 59,1%, 31% uvažuje asi činnost ukončit!!!
- 9) pro kolegy je činnost ST/P důležitá a „vyplatí se jim“ složit VZ – 57%, pro 35,5% se skládat VZ nevyplatí a 7,7% kolegů neví
- 10) kolegové vstupní zkoušku (spíš) složit NECHTĚJÍ – 44,1% = uvažují na ni jít – ale téměř shodný počet kolegů, 40,8%, uvažuje spíš nejít na zkoušku a 15,2% neví, není ještě rozhodnuto. V této kategorii je odpověď „NEVÍM“ nejpočetnější v celé anketě.

Sečteme-li tedy odpověď ne+spíš ne+nevím = 56% – více než polovina tedy VZ složit (spíš) nechce a (spíš) neuvažuje na ni jít!!! – na druhou stranu, když přičteme odpověď „nevím“ k odpovědi ano+spíš ano =

59,3% kolegů spíš složit VZ chce... – zde je tedy stav „nerozhodně“

Kolegové nejvíce váhali – nemají vyhraněný názor – tj. neví – zda:

- 1) lze počítat s tím, že stát vstupní zkoušku „odpustí“ – 23,4%
- 2) na vstupní zkoušku brzy půjdou (dosud ji zatím ani nesložili) – 15,2%
- 3) vůbec vstupní zkoušku složit chtějí (zda budou mít potíže s vyplněním žádosti či doložením praxe – to může znamenat, že se o to ještě ani nezajímali...) – 15%
- 4) po uplynutí přechodného období činnost ST/P ukončí – 9,5%

Takže, shrnuto–podtrženo...

- kolegové ST/P jsou velmi rozhořčeni, že stát po nich vůbec vstupní zkoušku požaduje (80,1%),
- neobávající se toho, že by měli potíže doložit požadované vzdělání a praxi (71,5%),
- hlavním důvodem „nezájmu“ o přelicensování není obava z propadnutí poplatku (60%),
- většina kolegů NECHCE (= asi tedy neuvažuje o tom) činnost ST/P ukončit (59,1%), ale vůbec není jisté, že se stávající ST/P nakonec vůbec budou o přelicensování snažit – 44,1% rozhodně až spíš ANO, 40,8% rozhodně až spíš NE a 15,2% zatím NEVÍ.

Pro mě osobně je výsledek v podstatě **mírně patová situace**, která vyjadřuje názor kolegů: vstupní zkoušku podstupovat nechci, zároveň nechci „přijít o razítka“; ale, protože to nevypadá, že by stát tuto povinnost zrušil, nakonec se ke VZ zaregistruji (zatím však mám moc práce...).

Byla jsem téměř přesvědčena, že zmírnění poplatků za VZ by postoj ST/P k přelicensování mohl změnit, ale teď to osobně vidím spíš tak, že je to především rozhořčení a „hrdost“ stávajících ST/P, která je vede k tomu, že se přelicensování snaží „bojkotovat“. Trochu se už i já obávám, že možná dojde k tomu, že po přechodném období bude skutečně nedostatek ST/P a OVM to budou řešit jmenováním T/P „ad hoc“ – což pro OVM bude znamenat (pokud to dobře chápu), mimo jiné, i to, že tyto T/P nebudou muset odměňovat podle novelizované vyhlášky(?). Ale – nejsem věštec...

Grafické znázornění výsledků ankety je uvedeno na 3. straně obálky

Proč se stávající soudní tlumočníci a soudní překladatelé neregistrují ke složení vstupní zkoušky?

S novou právní úpravou vznikla stávajícím soudním tlumočnickům a soudním překladatelům nová povinnost, a to podstoupit proces tzv. přelicencování v případě, že hodlají v činnosti soudního tlumočnicka a/nebo soudního překladatele kontinuálně pokračovat i po roce 2025. Zákon stanoví přechodné období v délce 5 let, kdy soudní tlumočníci jmenovaní podle starého zákona, tj. zákona č. 36/1967 Sb., jsou automaticky zapsáni do nového seznamu ST/P, uplynutím této doby však jejich tlumočnické a překladatelské oprávněné automaticky zanikne, pokud do této doby nesloží vstupní zkoušku a nebudou zapsáni do nového seznamu. K dnešnímu dni požádalo o zápis do nového seznamu soudních tlumočnicků a soudních překladatelů vedeného Ministerstvem spravedlnosti ČR velmi malé množství stávajících soudních T/P odpovídající necelé jedné desetíně z celkového množství cca 3 000 kolegů zapsaných podle starého zákona. Přechodné období pomalu spěje do své poloviny, zajímalo nás tedy, proč se stávající soudní tlumočníci a soudní překladatelé neregistrují v hojnějším počtu, jaké jsou jejich motivy odkládání této možnosti a zda nehrozí po uplynutí přechodného období nedostatek soudních tlumočnicků a soudních překladatelů. Tématem další ankety z řady „10 kliků k lepším časům“ (viz str. 46), ve které Komora pokračuje s cílem co nejlépe poznat názory soudních tlumočnicků a soudních překladatelů, a to i nečlenů Komory, aby požadavky prosazované Komorou co nejvíce odpovídaly jejich představám a přáním týkajících se jejich profese, byla VSTUPNÍ ZKOUŠKA.

Petra Kameníková

Stávající soudní tlumočníci a soudní překladatelé byli automaticky zapsáni do nového seznamu soudních tlumočnicků a soudních překladatelů a ve své činnosti mohou bezstarostně pokračovat až do konce přechodného období, tj. do konce roku 2025. Z původních pěti let nám zbývají necelé tři roky a většina kolegů odkládá možnost využítí tzv. přelicencování. Proces přelicencování obnáší podání žádosti o zapsání do nového seznamu soudních tlumočnicků a soudních překladatelů a úspěšné složení tzv. vstupní zkoušky. Z pohledu ministerstva se jedná o proces jednoduchý, kdy tlumočnick, respektive překladatel, podá žádost o zápis do seznamu a po splnění zákonem stanovených podmínek bude znovu zapsán. Zákon zjednodušuje celý proces pro ty kolegy, kteří jsou zapsáni v seznamu tlumočnicků déle než 10 let před účinností nového zákona, a to tím, že podmínka požadovaného vzdělání se považuje za splněnou a odpadá složité dohledávání a případné doplňování vzdělání.

Ministerstvo jistě očekávalo, že proces přelicencování bude postupovat pokojně, kontinuálně a bez problémů. Je však tento proces tak jednoduchý i pro samotné tlumočnick, respektive překladatele? **Zkusme se na přelicencování podívat z pohledu stávajícího soudního tlumočnicka/překladatele zapsaného méně než 10 let před účinností nového zákona.**

1. Tlumočnick a/nebo překladatel?

Při podání žádosti o zápis do nového seznamu je třeba se rozhodnout, zda mám zájem vykonávat obě činnosti, nebo pouze činnost tlumočnickou či překladatelskou.

2. Je splněn zákonný požadavek vzdělání?

Je dosažené vzdělání v souladu s požadavky vyhlášky č. 506/2020 Sb. o výkonu tlumočnické

a překladatelské činnosti? V případě, že **nejsem** absolventem vysokoškolského studia z kategorie právo a právní věda, **musím** tedy absolvovat doplňkové studium pro tlumočníky a překladatele v oblasti práva na VŠ s magisterským programem právo a právní věda – vzniká tím tedy potřeba vyhledat příslušné studium, zapsat se, a především uhradit poplatek za kurz, který se v současné době pohybuje kolem 10 000 Kč.¹

Nebylo-li předmětem VŠ vzdělání studium jazyka, pro který zápis žádám, a nejsem-li rodilý mluvčí daného jazyka, musím absolvovat státní jazykovou zkoušku speciální pro obor tlumočnický nebo překladatelský a uhradit poplatek za zkoušku ve výši 7 000 Kč², v případě zkoušky překladatelské, nebo 8 500 Kč³, v případě zkoušky tlumočnické. Dále, žádám-li o zápis pro jazyky, pro které je vypsáno doplňkové studium pro překladatele právních textů, bude požadováno absolvování i této části studia (často označováno jako část B) a především úhrada poplatku ve výši kolem 12 000⁴–14 000⁵ Kč.

3. Mohu doložit 5 let aktivní tlumočnické nebo překladatelské praxe?

Vykonával(a) jsem odborné činnosti související s požadovaným jazykem po ukončení vysokoškolského studia po dobu nejméně pěti let bezprostředně předcházejících podání žádosti o zápis do nového seznamu tlumočnicků a překladatelů? Jak doložit aktivní praxi bylo názorně vysvětleno např. na Přípravném kurzu ke vstupní zkoušce pořádaném Komorou.

4. Jsou splněny podmínky bezúhonnosti a svéprávnosti?

Doložení tohoto bodu nemusí být spojeno s žádným poplatkem, pokud v žádosti o zápis do seznamu vyplníme osobní údaje v části týkající se doložení bezúhonnosti – ministerstvo si výpis z RT stáhne samo.

5. Vstupní zkouška povinná pro všechny?

Vstupní zkouška je povinná pro všechny žadatele, tedy i pro všechny stávající soudní tlumočníky/překladatele bez výjimky. Vstupní zkouškou jsou ověřovány znalosti zákona č. 354/2019 Sb., o soudních tlumočnicích a soudních překladatelích, ve znění zákona č. 166/2020 Sb. včetně prováděcích předpisů, znalosti ustanovení procesních předpisů vztahujících se k výkonu tlumočnické a překladatelské činnosti a znalost náležitostí překladatelského a písemného tlumočnického úkonu. Složení vstupní zkoušky je umožněno na základě úhrady poplatku za umožnění vykonání vstupní zkoušky v základní výši 3 000 Kč. Termín vstupní zkoušky si nelze zvolit, bude přiřazen ministerstvem.

Proč jsem se prozatím nepřelicensoval(a)?

Předběžný výsledek ankety „10 KLIKŮ K LEPŠÍM ČASŮM“ na téma VSTUPNÍ ZKOUŠKA. Podrobnější analýza výsledků je uvedena na předcházejících stránkách ST. Již nyní však můžeme na základě výsledků obdržených od 212 účastníků ankety konstatovat, že hlavním důvodem nedostatečného zájmu o přelicensování je, že naprostá většina stávajících soudních tlumočnicků/překladatelů postrádá smysl a význam vstupní zkoušky, považuje ji dokonce v případě stávajících ST/P, kteří mají za sebou již léta praxe a profesních zkušeností, za zbytečnou (80,1% dotázaných).

Stávající soudní T/P nemají potíže s vyplněním žádosti o zápis do nového seznamu a ani se neobávají toho, že by nedokázali doložit požadované vzdělání a praxi (71,5% dotázaných). Proces přelicensování je však časově velmi náročný a termíny vstupních zkoušek neovlivnitelné, stávající ST/P si tak nenašli prozatím dostatek času se registraci věnovat z důvodu velké pracovní vytíženosti a obavám nutného nepředvídatelného přeorganizování pracovního rozvrhu (60% dotázaných uvedlo právě tento důvod). Poplatek za umožnění vykonání vstupní zkoušky není překážkou v rozhodnutí zahájit proces přelicensování pro 60% dotázaných. Vnitřní nesouhlas s povinností absolvovat vstupní zkoušku

- Doplňkové studium pro překladatele právních textů – část A** – právnické minimum na Právnické fakultě UK v Praze, poplatek: 11 000 Kč, odkaz zde: https://is.cuni.cz/studium/prijimacky/index.php?do=detail_kurz&cid=8365, Právní minimum pro překladatele a tlumočníky ONLINE – Právnická fakulta Masarykovy univerzity, Centrum dalšího vzdělávání, poplatek 9 100 Kč (pro členy KST ČR 8 500 Kč)
- Státní jazyková zkouška speciální pro obor překladatelský** – Jazyková škola s právem SJZ hlavního města Prahy; odkaz zde: <http://www.sjs.cz/zkousky-a-certifikaty/statni-jazykova-zkouska-specialni-pro-obor-preklatatelsky-c2.html>
- Státní jazyková zkouška speciální pro obor tlumočnický** – Jazyková škola s právem SJZ hlavního města Prahy; odkaz zde: <http://www.sjs.cz/zkousky-a-certifikaty/statni-jazykova-zkouska-specialni-pro-obor-tlumocnicky-c2.html>
- Doplňkové studium pro překladatele právních textů – Část B** – na Právnické fakultě UK v Praze lze zvolit z vypsáných jazyků pro daný akademický rok, obvykle angličtina, němčina, francouzština, ruština; odkaz např. na angličtinu zde: https://is.cuni.cz/studium/prijimacky/index.php?do=detail_kurz&cid=8368
- Jazykové kurzy pro překladatele a tlumočníky** vhodné pro absolventy právního minima pro překladatele a tlumočníky pořádané Centrem jazykového vzdělávání Masarykovy univerzity v Brně, pro rok 2023 jsou vypsány kurzy pro angličtinu, němčinu, francouzštinu a španělštinu, odkaz např. na angličtinu zde: <https://www.cjv.muni.cz/nabidka-kurzu/anglictina-pro-soudni-preklatatele-a-tlumocniky-2023>

je však pro stávající soudní tlumočníky/překladaatele tak silný, že z cca 50% si nejsou jistí, zda vůbec žádost o zápis do nového seznamu nakonec podají (44,1% dotázaných uvažuje o podání žádosti, 40,8% uvažuje spíše žádost nepodat a 15,1% dotázaných není prozatím rozhodnuto). Ukončit činnost soudního tlumočníka/překladaatele po uplynutí přechodného období zvažuje jedna třetina dotázaných (31 %), více než polovina dotázaných si nepřeje ukončit svoji činnost (59,1%) a zbývající kolegové prozatím neví (9% dotázaných).

Z výše uvedeného zcela jednoznačně vyplývá, že stávající soudní tlumočníci a soudní překladaatele se nechtějí vzdát svých pečeti, jsou ochotni přistoupit na požadavky procesu přelicencování

podle nové právní úpravy a podat žádost o zápis do nového seznamu soudních tlumočníků a soudních překladaatelů, ale nesouhlasí se všeobecnou povinností absolvování vstupní zkoušky, která se vztahuje i na zkušené profesionály – tj. stávající soudní tlumočníky/překladaatele.

Do konce přechodného období zbývají tři roky, uvidíme, zda kolegové změní názor a začnou se procesu přelicencování věnovat dle očekávání ministerstva. Nová vyhláška o odměňování a náhradách č. 369/2022 Sb., kterou se mění vyhláška č. 507/2020 Sb., o odměně a náhradách soudního tlumočníka a soudního překladaatele, jenž nabylo účinnosti k 1. 1. 2023 jim k tomu bude možná dostatečnou motivací (?).

Apostilace a superlegalizace překladů

Orgány pověřenými opatřit ověřované české veřejné listiny Apostilou jsou v ČR:

- pro listiny vydané nebo ověřené soudy, včetně listin vyhotovených nebo ověřených soudními exekutory: Ministerstvo spravedlnosti ČR – mezinárodní odbor civilní,** bližší informace na webových stránkách *Ověřování listin do ciziny – Portál justice*;
- pro listiny vyhotovené nebo ověřené notáři: Notářská komora ČR a regionální notářské komory** (podrobnosti o podmínkách ověřování naleznete na webových stránkách Notářské komory ČR);
- pro ostatní listiny vydané nebo ověřené orgány státní správy nebo jinými orgány: Ministerstvo zahraničních věcí ČR – konzulární odbor (oddělení legalizace veřejných listin) – bližší informace na webových stránkách Ministerstva zahraničních věcí ČR.

Orgány pověřenými opatřit ověřované české veřejné listiny vyšším ověřením (v procesu tzv. superlegalizace) jsou v ČR:

- pro listiny vydané nebo ověřené soudy, včetně listin vyhotovených nebo ověřených notáři a soudními exekutory: Ministerstvo spravedlnosti ČR – mezinárodní odbor civilní,** bližší informace na webových stránkách *Ověřování listin do ciziny – Portál justice*;
- pro ostatní listiny vydané nebo ověřené orgány státní správy nebo jinými orgány: Ministerstvo zahraničních věcí ČR – konzulární odbor (oddělení legalizace veřejných listin) – bližší

informace na webových stránkách Ministerstva zahraničních věcí ČR.

Z výše uvedeného tedy vyplývá, že **Ministerstvo spravedlnosti ČR – mezinárodní odbor civilní, neověřuje překlady listin** (s ověřeným podpisem překladaatele před notářem či připojeným výpisem ze seznamu překladaatelů vyhotoveným notářem) **apostilou. To může od 1. 10. 2021 činit pouze Notářská komora ČR a regionální notářské komory. Ministerstvo spravedlnosti ČR – mezinárodní odbor civilní, ověří překlady listin** (s ověřeným podpisem překladaatele před notářem či připojeným výpisem ze seznamu překladaatelů vyhotoveným notářem) **pouze v procesu superlegalizace.**

Úřední hodiny Msp: po, st 8.00 – 12.00 a 13.30 – 17.00

Adresa: Na Děkance 3, Praha 2

Správní poplatek za vyšší ověření: 100 Kč (lze zaplatit platební kartou na místě nebo ve formě kolkové známky, kterou je nutné zakoupit předem na pobočce České pošty).

Dále, dle našich informací, může být notářská doložka vydána i v anglickém jazyce (bližší informace sdělí notář či Notářská komora ČR). **Apostila se vydává u všech tří úřadů vždy v česko-anglické verzi.**

Zdroj: Ministerstvo spravedlnosti ČR – mezinárodní odbor civilní

Změny ve vedení Komory soudních tlumočnicků a soudních překladatelů ČR

Paní **Dagmar De Blasio Denčíková** podala k 31. 10. 2022 rezignaci na funkci místopředsedkyně a člena představenstva Komory. V souladu se stanovami Komory byla členy představenstva kooptována na pozici řádného člena představenstva KST ČR dosavadní náhradnice **Mgr. Petra Kameníková**.

Paní Dagmar Denčíková zastávala funkci místopředsedkyně Komory od roku 2010 do roku 2022. Dlouhá léta měla na starosti redakci bulletinu Soudní tlumočnick a především do poslední chvíle náplň webových stránek Komory. **Za mnohaletou práci pro Komoru představenstvo paní Dagmar Denčíkové děkuje.**

Do funkce místopředsedkyně Komory byla na zasedání představenstva Komory dne 25. 11. 2022 nově zvolena PhDr. Ilona Šprcová, MBA.

PhDr. Ilona Šprcová, MBA

soudní tlumočnice a překladatelka jazyka ruského a anglického

Absolvovala FF UK v Praze obor překladatelství-tlumočnictví, ruština-angličtina. V roce 1990 obhájila na stejné katedře doktorát. Patří k zakládajícím členům JTP, je také členkou Asociace konferenčních tlumočnicků AS-KOT. Soudním tlumočnickem byla jmenována v roce 2005 a v témže roce vstoupila do KST ČR.

V roce 2018 absolvovala studium na LIGS University, kde studovala program Interactive Online MBA.

V roce 2008 byla kooptována do představenstva Komory, kde působí až doposud (s výjimkou let 2017–2018, kdy na počátku roku 2017 rezignovala na funkci v představenstvu. Ale poté, když viděla, jaký návrh nového zákona byl předložen ke schválení Poslanecké sněmovně, rozhodla se požádat o podporu členů, znovu kandidovat

do představenstva a aktivně bojovat o změnu navrhovaného zákona, usilovat o zvýšení prestiže profese soudních tlumočnicků a překladatelů, zlepšení jejich postavení a pracovních podmínek, včetně odměňování, což od té doby činí).

Mgr. Petra Kameníková

soudní tlumočnice a soudní překladatelka jazyka francouzského a českého

Absolvovala obor Základy humanitních věd na Institutu základů vzdělanosti UK v Praze (dnešní Fakulta humanitních studií UK)

Absolventka Pedagogické fakulty UK v Praze, studovala obor francouzský jazyk a literatura, pedagogika a psychologie.

Absolvovala též Doplňkové studium pro překladatele právních textů na Právnické fakultě UK v Praze, část A i část B – ruský jazyk a francouzský jazyk.

Držitelka certifikátu profesní francouzštiny CCIP (Chambre de commerce et d'industrie de Paris) DFP Juridique C1 (Diplôme de français professionnel).

Spoluautorka slovníku (Velký) francouzsko-český, česko-francouzský slovník (nakl. Fragment, KPS) a učebnice Francouzština pro samouky (nakl. Fragment, slovenská verze: „Francúzština pre samoukov“ a lotyšská verze: „Franču valodas pašmacība“).

Členka KST ČR, členka Francouzsko-české obchodní komory (FČOK – CCFC – Chambre de commerce franco-tchèque) a členka Rady ČeFRaS GJN (Spolek přátel česko-francouzské sekce GJN, z. s.). Od roku 1993 překladatelská a tlumočnická činnost ve sféře mezinárodního obchodu, výuka francouzštiny pro dospělé (specializované kurzy pro firmy a státní instituce).

Zvýšení znalečného a tlumočného

Od 1. ledna 2023 dojde ke zvýšení sazby odměny za výkon znalecké a tlumočnické/překladačské činnosti. Ministr spravedlnosti Pavel Blažek prosadil toto zvýšení do Programového prohlášení vlády a do Plánu přípravy vyhlášek ústředními orgány státní správy na rok 2022

„Problematice znalců, soudních tlumočnicků a soudních překladatelů se věnuji dlouhodobě. Zvýšení jejich příjmů je jednou z mých priorit. Odměny těchto profesí jsou důležité, jinak hrozí jejich úbytek a prodlužování lhůt řízení. Jsem proto velmi rád, že se nám společně s ministerstvy financí a vnitra podařilo projednat rozpočtové možnosti, v jejichž rámci jsme stanovili co nejvyšší odměny,“ uvedl ministr spravedlnosti Pavel Blažek.

Ministerstvo spravedlnosti již odeslalo k publikaci ve Sbírce zákonů novelu vyhlášky č. 504/2020 Sb., o znalečném, a novelu vyhlášky č. 507/2020 Sb., o odměně a náhradách soudního tlumočnicka a soudního překladatele.

Ministerstvo spravedlnosti prosadilo tyto změny:

- sazba hodinové odměny za výkon znalecké činnosti se zvyšuje ze současných 300 až 450 Kč na 800 až 1 000 Kč,
- zvýšení sazby hodinové odměny za výkon tlumočnické činnosti ze současných 300 až 450 Kč (tlumočení z cizího jazyka do českého jazyka a naopak) a 350 až 450 Kč (tlumočení z cizího do cizího jazyka) na jednotnou sazbu 750 Kč,
- zvýšení sazby odměny za normostranu překladu ze současných 300 až 450 Kč (překlad z cizího jazyka do českého jazyka a naopak) a 350 až 450 Kč (překlad z cizího do cizího jazyka) na jednotnou sazbu 550 Kč,
- automatické zvýšení sazby odměny za tlumočnický nebo překladačský úkon provedený za použití komunikačního systému neslyšících a hluchoslepých osob o 10%,
- možné zvýšení sazby odměny za tlumočnický úkon až o 30%, pokud tlumočnický úkon vyžaduje rozsáhlou nebo náročnou přípravu k provedení úkonu,
- automatický nárok na paušalizovanou náhradu veškerých hotových výdajů vynaložených při vypracování dalšího vyhotovení písemného tlumočnického úkonu nebo překladačského úkonu, a to náhradu ve výši 30 Kč za každou hodinu

nebo normostranu, podle které se určuje odměna za první vyhotovení.

Vyhlášky, kterými se výše uvedené změny zavádějí, nabudou účinnosti dnem 1. ledna 2023.

Mgr. Vladimír Řepka, tiskový mluvčí Ministerstva spravedlnosti, 25. listopadu 2022

Seminář „Český a italský právní řád: role překladatele“

Dne 8. 11. 2022 se v organizaci římského krajského spolku Associazione Praga konal v sídle velvyslanectví seminář s názvem „Český a italský právní řád: role překladatele“.

Citlivost a vážnost tohoto tématu potvrdila během úvodního slova **velvyslankyně ČR v Itálii Hana Hubáčková**, která ve svém projevu hovořila o úloze a důležitosti práce tlumočnicků a překladatelů, jejichž výstupy mají zásadní a prokazatelný vliv zejména během policejních vyšetřování a soudních procesů, kdy může vlivem nepřesností a pochybení v terminologii dojít k závažným komplikacím pro všechny strany. Zmínila též potřebu kooperace i v rámci praxe konzulárního oddělení a poděkovala za dosavadní spolupráci. Dále se slova ujala **předsedkyně Associazione Praga Kateřina Di Paola Zoufalová** a **vedoucí konzulárního úseku ZÚ Řím Adéla Verner Sýkorová**. Na semináři vystoupily významné osobnosti z řad tlumočnicků, právníků, krajanů a mezinárodně právních organizací, jako např. **Zdeněk Kapitán z Úřadu pro mezinárodněprávní ochranu dětí, Dagmar De Blasio Denčíková z Komory soudních tlumočnicků a soudních překladatelů ČR** a další.

Zpráva Velvyslanectví ČR v Římě, 09. 11. 2022

MSp – ostré zprovoznění elektronické evidence tlumočnických a překladatelských úkonů

Ministerstvo spravedlnosti ČR zprovoznilo elektronickou evidenci tlumočnických a překladatelských úkonů, která nahrazuje tlumočnický deník podle předchozí právní úpravy. Elektronická evidence je informační systém veřejné správy a je vedena způsobem umožňujícím dálkový přístup

Přechodné období do 30. 6. 2023

Povinnost zapisovat tlumočnické a překladatelské úkony do elektronické evidence je soudním tlumočnickům a soudním překladatelům (dále jen ST/P) uložena v § 28 odst. 2 zákona č. 354/2019 Sb., o soudních tlumočnících a soudních překladatelích (dále jen „tlumočnický zákon“).

Ministerstvo si je vědomo skutečnosti, že provádění zápisů do centrální elektronické evidence představuje pro ST/P podstatnou změnu dosavadní praxe. Přes své mnohé výhody bude evidence zejména v počátečním období vyžadovat, aby si uživatelé osvojili práci s novou elektronickou aplikací jak po stránce technické, tak obsahové.

V souladu s principy dobré správy a za účelem zajištění plynulého přestupu do prostředí elektronické evidence se proto ministerstvo z pozice orgánu

dohledu nad výkonem tlumočnické a překladatelské činnosti rozhodlo v souvislosti se spuštěním evidence **uplatňovat zvláštní dohledový režim v podobě tzv. přechodného období.**

V průběhu přechodného období do 30. 6. 2023:

- pro tlumočníky a překladatele bude v plném rozsahu platit zákonná povinnost zapisovat tlumočnické a překladatelské úkony do evidence úkonů a uvádět evidenci přidělené číslo položky do tlumočnické nebo překladatelské doložky (§ 24 odst. 2 písm. e) vyhlášky č. 506/2020 Sb., o výkonu tlumočnické a překladatelské činnosti);
- ministerstvo upustí od výkonu dohledových pravomocí, tzn. nebude postihovat zjištěná pochybení a nedostatky při provádění zápisů do evidence úkonů;**
- ministerstvo se zaměří na preventivní působení vůči dohlíženým subjektům ve formě metodické činnosti a podpory tlumočnicků a překladatelů při práci s elektronickou aplikací.

Stanovená doba přechodného období, tj. od 14. 11. 2022 (kdy došlo k technickému nasazení aplikace) do 30. 6. 2023 je podle názoru ministerstva dostatečná k tomu, aby poskytla příležitost k získání zkušeností s prováděním zápisů bez obavy z případného postihu i tlumočnickům a překladatelům s nižší frekvencí výkonu tlumočnické a překladatelské činnosti.

Zavedením přechodného období ministerstvo vytváří optimální podmínky pro adaptaci na novou podobu evidování úkonů a pro zodpovědný přístup k plnění evidenční povinnosti ze strany tlumočnicků a překladatelů.

Bližší a podrobněji na:

<https://tlumocnici.justice.cz/zprovozneni-elektronicke-evidence-tlumocnickych-a-preklatatelskych-ukonu/>

Mše za tlumočníky a překladatele

Každoroční mše svatá za tlumočníky a překladatele (letos již čtrnáctá), kterou jako vždy sloužil P. Lukáš Lipenský, O.Cr., čestný člen JTP, probíhala dne 5. října 2022 od 17 hodin v kostele sv. Petra, Biskupská 13, Praha 1

Byl to nejbližší možný termín při příležitosti svátku sv. Jeronýma, patrona překladatelů, který připadá na 30. září.

Mši doprovodil zpěvem vokální soubor Gontrassek pod vedením Jana Bati. Spoluorganizátorkou byla opět naše kolegyně ukrajinštinářka Rita Lyons Kindlerová, která v souboru i zpívá.

Zazněla mimo jiné i polyfonní skladba O sankte Hieronyma od autora nazývaného Maistre Jhan (1485–1538).

Ověřená kopie vs originál?

Dotaz

Jedné zákaznici jsem překládala zápis o určení otcovství do italštiny a svázala jsem to s ověřenou kopií dokumentu, protože zákaznice si přála originál ponechat pro sebe. Italská ambasáda jí to nepřijala, prý to musí mít svázáno s originálem. Poradila jsem jí tedy, ať si nechá na matrice vystavit ještě jedno vyhotovení, abychom to měly s čím svázat, ale chci se zeptat: **opravdu ambasády nepřijímají ověřené kopie dokumentů?**

Stalo se mi to poprvé, běžně dokumenty svazuji s ověřenými kopiemi a nikdy nebyl problém. Dále po zákaznici na ambasádě vyžadují apostilu a tvrdí, že ta se nemusí překládat. Doposud jsem ji vždycky přeložit musela, tak také nevím, jestli opravdu mám nechat apostilu bez překladu, když všechna ostatní razítka (z Krajského úřadu apod.) budu překládat.

J. P.

Odpověď

Kolegové italštináři, pokud vím, italská ambasáda u zápisu o určení otcovství skutečně vyžaduje originál. Ovšem už bez apostily. Právě jsem se podívala na dokument, který jsem překládala teď v září a porovnála jej s jiným, který byl vydán stejným rodičům pro první dítě v roce 2017. Ten starší je opatřen ověřením podpisu matrikářky od Magistrátu HMP a poté je apostilován Ministerstvem zahraničí, zatímco ten nový nebyl opatřen ničím.

Myslím, že je důležité, abychom do překladatelské doložky psali „... la traduzione [...] è conforme al documento qui allegato“. A také asi, abychom doložku nazývali „Certificazione di conformità“. Jinak klient (nebo překladatel) bude pravděpodobně muset dělat kolečko přes notáře jako u mnoha jiných jazyků pro jiné země. Alespoň se tak domnívám. Časy, úředníci, předpisy i jejich interpretace se neustále mění a nic není dogma. Holt, jsme società fluida...

Ale vždy je nejlepší mít informace z první ruky, proto **cituji čerstvou odpověď z italské ambasády:**

„Na základě nařízení EU 2016/1991 s platností od 16/02/2019 již není nutné vyšší ověření Apostilla na matričních dokumentech, to se týká i Zápisu určení otcovství. Na dokumentech staršího data je nutné mít kromě Apostilly také ověření Krajského úřadu.“

Ověřili jsme s matričními úřady, že nyní není již možné opatřit Apostillou a ověřením Krajského úřadu Zápisu určení otcovství na základě pokynů Ministerstva vnitra. V těchto případech jedinou možností je nechat si vystavit výpis z matričních knih nebo potvrzení, ve kterém by měly být uvedeny veškeré informace o určení otcovství. Italské matriky by měly akceptovat i tuto formu zápisu určení otcovství.

Dále Vám potvrzuji, že pro zápis matričních dokumentů akceptujeme pouze originály (ne ověřené kopie), které zůstávají uloženy v našich archivech.“

Dagmar de Blasio Denčíková

Významné kulaté výročí Mgr. Jitky Oleárníkové

Paní J. Oleárníková je zakládající členkou Komory s průkazem číslo 6. Od samého začátku působila jako členka představenstva KST ČR, tedy od roku 1996 do roku 2011.

27. 3. 2008 byla zvolena místopředsedkyní Komory s kompetencemi tisková mluvčí, mediální práce a vedení redakce bulletinu Soudní tlumočník.

2. 4. 2010 byla zvolena předsedkyní představenstva KST ČR.

Od 10. 3. 2011 byla zvolena předsedkyní Eva Gorgolová.

Členové KST ČR a kolegové srdečně blahopřejí.

Aktivitám a zkušenostem jubilatky se bude věnovat rozhovor v příštím ST.

Redakce ST

Předsedkyně představenstva KST ČR v letech 2010–2011, a nyní čestná členka Komory, paní Mgr. Jitka Oleárníková, slaví v těchto dnech významné životní jubileum.

**Od minulého vydání
rozšířili naše řady tyto členové
(podle pořadí přihlášek)**

Mgr. Natálie Hotra
jazyk ruský, ukrajinský, český

Mgr. Petra Kůsová
jazyk francouzský, český

Abdalla Gamal
jazyk arabský, český

Ing. Roman Zetka
jazyk německý, český

Mgr. Soňa Marešová
jazyk anglický, německý, český

Mgr. Petra Querol y Saez
jazyk španělský, český

Bc. Šárka Bendová, MSc.
jazyk anglický, český

Ing. Štěpán Polák
jazyk německý, český

Ing. Mgr. Pavel Brunda, Ph.D.
jazyk anglický, český

Mgr. Romana Breznická
jazyk německý, český

PhDr. Pavlína Vydrželová
jazyk německý, český

Ing. Bohuslava Holubová
jazyk ruský, ukrajinský, český

Mgr. Jana Samhammer
jazyk anglický, německý, český

**Jubilanti,
kteří v 2. polovině roku 2022
oslavili významná výročí**

Mgr. Tomáš Bicek

Mgr. Slavěna Brawnová

Mgr. Lucie Ektilahová

Mgr. Katarzyna Filgasová

PhDr. Milan Gajdula

Yvonne Grmela

Mgr. Jana Horníková

MUDr. Zuzana Kejmarová Sedláčková

PhDr. Olga Kotlářová

PhDr. Romana Lišková

Mgr. Barbora Michálková

Mgr. Karel Navrátil

Vlasta Nosková

Květa Nová

Mgr. Jitka Oleárníková

Bc. Dana Peňázová

Mgr. Jana Sidunová

Eva Ševčíková

Mgr. Dagmar Šípová

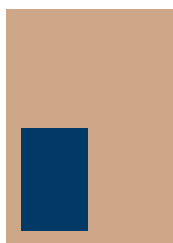

Inzerovat pro vybrané cílové skupiny se vyplatí

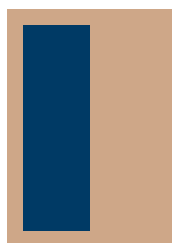
Bulletin Soudní tlumočník je poskytován zdarma všem členům Komory soudních tlumočníků a soudních překladatelů ČR, knihovnám České republiky, soudům, státním zastupitelstvím, Ministerstvu spravedlnosti ČR, Ministerstvu vnitra ČR, Policejnímu ředitelství, Celní správě, Notářské komoře ČR, Jednotě tlumočníků a překladatelů, České komoře tlumočníků znakového jazyka, a dále všem tuzemským i zahraničním zájemcům.

Rozměry inzerce

Vnitřní strany černobílé v tištěné verzi

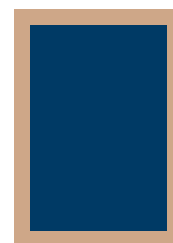
¼ strany
(zrcadlo)
76,25 × 130,5 mm

½ strany svisle
(zrcadlo)
76,25 × 261 mm

½ strany
(zrcadlo)
160 × 130,5 mm

1 strana
(zrcadlo)
160 × 261 mm

vnitřní dvoustrana
360 × 261 mm (zrcadlo)
420 × 297 mm (spad)

1 strana (spad)
210 × 297 + spad 4 mm

obálka CMYK (spad)
2., 3. a 4. strana
210 × 297 + spad 4 mm

Ceny inzerce

Vnitřní strany		Obálka CMYK	
¼ strany	2000 Kč	2. strana	12000 Kč
½ strany	3500 Kč	3. strana	12000 Kč
celá strana	6000 Kč	4. strana	25000 Kč

Technické parametry

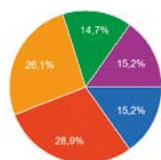
Minimální tiskové rozlišení: 300 dpi
Podklady pro tisk: tisková uzavřená data
ve formátu pdf

Zájemci o inzerci mohou psát na kstcr@kstcr.cz nebo KST ČR, Senovážné nám. 23, 110 00 Praha 1

Anketa 10 kliků – tentokrát ke vstupní zkoušce

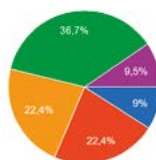
Vstupní zkoušku jsem sice zatím nesložil(a), ale už brzy na ni půjdu.

211 odpovědí

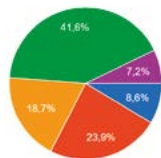
Vstupní zkoušku už skládat nebudu, po uplynutí přechodného období s činností skončím.

210 odpovědí

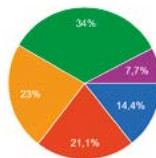
Vstupní zkoušku už skládat nebudu, protože mám už dost let a nemám to už zapotřebí.

209 odpovědí

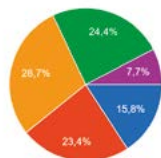
Vstupní zkoušku skládat nebudu, protože se mi to nevyplácí.

209 odpovědí

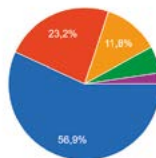
Vstupní zkoušku skládat nebudu, protože se mi zdá, že si stát naší práce nevěží, a obejdou se i bez razítka.

209 odpovědí

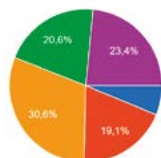
Nechápu, proč mám skládat nějakou zkoušku, když mám léta praxe a zkušeností.

211 odpovědí

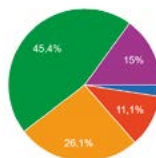
Vstupní zkoušku zatím neskládám, protože si myslím, že nám to stát nakonec stejně odpustí, když bude mít málo tlumočnicků/překladatelů.

209 odpovědí

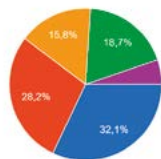
Vstupní zkoušku složit chci, ale mám potíže s vyplněním žádosti a doložením vzdělání a praxe.

207 odpovědí

Vstupní zkoušku složit chci, ale mám naléhavější věci na práci a zatím jsem na to neměl(a) čas.

209 odpovědí

Vstupní zkoušku složit chci, ale odkládám to, protože se bojím neúspěchu a propadnutí poplatku.

210 odpovědí

